EESTI GEOLOOGIAKESKUS
Tartu regionaalosakond, rakendusgeoloogia ja maavarade osakond

Ain Põldvere
(projektijuht)
Maare Rändur
Ranek Rohtla
Rein Sinisalu
Anne Põldvere
Merike Rass
Silja Liibert

KAEVANDAMISEGA RIKUTUD JA MAHAJÄETUD EHITUSMAAVARADE KARJÄÄRIDE REVISJON LÄÄNE-EESTIS (HIIU, LÄÄNE, PÄRNU, RAPLA, SAARE, VILJANDI MAAKOND)

(kolmeteistkümnes köites)

I köide

Tellija:
Keskkonnaministeerium
Narva mnt 7a,
15172 Tallinn

OÜ Eesti Geoloogiakeskus
juhatuse liige

Aivar Pajupuu

Tartu–Tallinn 2014

Projektis osalesid osaühingust Eesti Geoloogiakeskus (EGK):

Ain Põldvere (EGK Tartu regionaalosakonna juhataja, projektijuht, litsents KMH0137)

Maare Rändur (EGK rakendusgeoloogia osakonna vanemgeoloog)

Rein Sinisalu (EGK rakendusgeoloogia osakonna vanemgeoloog)

Ranek Rohtla (EGK Tartu regionaalosakonna geoloog, litsents KMH0142)

Rein Ramst (EGK rakendusgeoloogia osakonna juhataja, litsents KMH0146)

Anne Põldvere (EGK Tartu regionaalosakonna vanemgeoloog)

Merike Rass (EGK rakendusgeoloogia osakonna geoloogiatehnik)

Silja Liibert (EGK rakendusgeoloogia osakonna geoloog)

Rein Grünberg (EGK Tartu regionaalosakonna vanemgeoloog)

Sven Kärber (EGK geoloogiatehnik)

Mati Rammo (EGK rakendusgeoloogia osakonna geoloog)

Kaupo Rõivasepp (EGK rakendusgeoloogia osakonna geoloog, Tehnilise Järelevalve Ameti pädevustunnistus nr VS-029-11)

Annotatsioon

Ain Põldvere (projektijuht), Maare Rändur, Rein Sinisalu, Ranek Rohtla, Anne Põldvere, Merike Rass, Silja Liibert "**Kaevandamisega rikutud ja mahajäetud ehitusmaavarade karjääride revisjon Hiiu, Lääne, Pärnu, Rapla, Saare ja Viljandi maakonnas**". OÜ Eesti Geoloogiakeskus, 2014. 13 köites, 1. köite tekst 35 lk., 6 tabelit, 11 tekstilisa, 64 graafilist lisa (Keskkonnaministeerium, EGF).

Hiiu, Lääne, Pärnu, Rapla, Saare ja Viljandi maakonnas, riigi- või munitsipaalmaal asuvate, kaevandamisega rikutud ja mahajäetud ehitusmaavarade karjääride revisjoni tulemusena selgitati 63 karjääri või kaeveala asukohad, seisund, korrastamisvajadus- ja kasutamisvõimalused.

Hiiumaal revideeriti 3 karjääri ala (Hirmuste, Lambakarjamaa ja Ligema). Nelja mahajäetud karjääri piires on kaevandamisega rikutud maa kogupindala ca 30,0 ha, millest tehnilist korrastamist vajab 6,0 ha. Valdavalt korrastamise suund on metsamaa; Ligema karjääri puhul veekoguga puhkeala. Maavara täiendav uurimine ja kaevandamine on perspektiivne Hirmuste ja Ligema karjääris.

Läänemaal revideeriti 11 karjääri ala (Annamõisa, Hangaluse. Jaakna, Karuse, Lakenõmme, Luigu, Rumpo, Silgi, Suuremõisa, Valgevälja ja Variku). Kaevandamisega rikutud maa kogupindala ca 37,1 hektarit, millest tehnilist korrastamist vajab ca 8,9 hektarit. Korrastamise suund on valdavalt metsamaa, Jaakna, Karuse, Lakenõmme, Luigu ja Valgevälja karjääris osaliselt veekogu. Vormsi vald soovib Rumpo karjääri rajada ehitus- ja loomsete jäätmete matmispaiga. Maavara (liiv, kruus) täiendav uurimine ja kaevandamine on perspektiivne Annamõisa, Lakenõmme, Luigu ja Silgi karjääris.

Pärnumaal revideeriti 24 karjääri ala ((Alu, Aruoja, Eavere, Ennikse, Kaisma, Kellissaare, Kiusumetsa, Krahvi., Kõnnu, Kõnnu II, Kõnnu III, Maima, Massi, Mureoru, Niidu, Pärna, Pärnmetsa, Reiu, Reiu-Liiva, Seljametsa, Tahkuranna, Teaste, Vanamustu ja Võiduküla), millest Alu, Eavere, Niidu ja Pärna asuvad munitsipaalmaal. Kaevandamisega rikutud riigimaa kogupindala on ca 176,9 hektarit, millest tehnilist korrastamist vajab ca 14,3 hektarit. Valdav korrastamise suund on metsamaa, Aruoja, Eavere, Ennikse, Niidu ja Reiu karjäärides osaliselt veekogu. Alu, Kellissaare, Kiusumetsa, Massi, Niidu, Pärna, Pärnmetsa, Tahkuranna, Teaste ja Võiduküla karjäärid jäävad kas kaitsealadele või on suur osa karjääride alast asustatud kaitsealuste looma või taimeliikidega. Maavara (liiv, kruus) täiendav uurimine ja kaevandamine on perspektiivne Eavere, Ennikse, Kõnnu III, Maima, Mureoru, Tahkuranna ja Vanamustu karjääris või nende laiendustel.

Raplamaal revideeriti 14 karjääri ala (Adila, Alesti, Kükita, Luiste, Ohulepa, Orava, Orgita, Purila (Röa), Rüüta, Sonni (Lelle), Sutlema (Ambose), Tagasmäe, Tika ja Vanakubja), millest Alesti asub munitsipaalmaal. Neljateistkümne mahajäetud karjääri piires on kaevandamisega rikutud maa kogupindala ca 105,3 hektarit, millest tehnilist korrastamist vajab ca 55,5 hektarit. Valdav korrastamise suund on metsamaa, Tagasmäe ja Tika karjäärides osaliselt veekogu, Alesti, Luiste ja Vanakubja karjääride puhul veekoguga puhkeotstarbeline maa. Rüüta karjääri ei saa tehniliselt rekultiveerida kattumise tõttu kaitstava elupaigaga. Maavara (liiv, kruus) täiendav uurimine ja kaevandamine on perspektiivne Adila, Orava, Orgita, Purila (Röa), Sutlema (Ambose) ja Tika karjääris.

Saaremaal revideeriti 7 karjääri ala (Abula, Koguva, Kõruse, Lööne, Mõisaküla, Rõude ja Varkja). Seitsme mahajäetud karjääri piires on kaevandamisega rikutud maa kogupindala ca 50,4 hektarit, millest tehnilist korrastamist vajab ca 33,9 hektarit. Valdav korrastamise suund on metsamaa, Lööne, Rõude ja Varkja karjäärides osaliselt veekogu, Abula ja Kõruse karjääri soovib Kihelkonna Vallavalitsus kasutada puhke– ja virgestusmaana. Lööne, Rõude ja Varkja karjääride ümbruses on geoloogilised eeldused maavaravaruna kasutatavate setete levikuks, kuid nende võimalikud laiendused paiknevad eramaadel. Tehnoloogilise lubjakivi kaevandamiseks omab perspektiivi riigimaal mäetööstusmaana registreeritud kinnistul paiknev Mõisaküla karjäär.

Viljandimaal revideeriti 4 karjääri ala (Labida, Linsi, Mäeküla ja Toosi). Nelja mahajäetud karjääri piires on kaevandamisega rikutud maa kogupindala ca 23,3 hektarit, millest tehnilist korrastamist vajab ca 1,2 hektarit.

Korrastamise suund on metsamaa. Maavara (liiv) täiendav uurimine ja kaevandamine on perspektiivne kõigi nelja karjääri alal ja lähiümbruses. Linsi karjääri alal asuvad III kaitsekategooria loomade elupaigad.

Revisjonitöödel kogutud andmestik on lähtematerjaliks ehitusmaavarade kasutamise riikliku arengukava 2011–2020 rakendusplaani ühe eesmärgi (riigimaal asuvate ja kaevandamisega rikutud ja mahajäetud ehitusmaavarade karjääride korrastamine) saavutamiseks.

Revisjonitöödel kogutud andmestik on lähtematerjaliks ehitusmaavarade kasutamise riikliku arengukava 2011–2020 rakendusplaani ühe eesmärgi (riigimaal asuvate ja kaevandamisega rikutud ja mahajäetud ehitusmaavarade karjääride korrastamine) saavutamiseks.

Märksõnad: Mahajäetud karjäär, riigimaa, munitsipaalmaa, liiv, kruus, savi, paekivi, korrastamine, Hiiu-, Lääne-, Pärnu-, Rapla-, Saare- ja Viljandimaa.

Projektijuht Ain Põldvere

SISUKORD

Esimene köide

Annotatsioon 3

1. Sissejuhatus…….. 10

2. Tööde metoodika……. 11

3. Mahajäetud karjäärid Hiiu maakonnas…… 13

4. Mahajäetud karjäärid Lääne maakonnas……. 15

5. Mahajäetud karjäärid Pärnu maakonnas…….. 18

6. Mahajäetud karjäärid Rapla maakonnas…….. 23

7. Mahajäetud karjäärid Saare maakonnas…….. 27

8. Mahajäetud karjäärid Viljandi maakonnas…….. 31

9. Kokkuvõte 34

Lisa 1. Lihthanke „Kaevandamisega rikutud ja mahajäetud ehitusmaavarade karjääride revisjon Lääne-Eestis" tehniline kirjeldus (riigihanke viitenumber 145558)…… 36

Lisa 2. OÜ Eesti Geoloogiakeskus infopäring riigi- või munitsipaalmaal asuvate omanikuta ja korrastamist vajavate karjääride kohta…….. 39

Lisa 3. Hiiu maakonna valdade vastused (tähestikulises järjekorras)……. 41

Lisa 4. Lääne maakonna valdade vastused (tähestikulises järjekorras)…….. 45

Lisa 5. Pärnu maakonna valdade vastused (tähestikulises järjekorras)…….. 55

Lisa 6. Rapla maakonna valdade vastused (tähestikulises järjekorras)……... 69

Lisa 7. Saare maakonna valdade vastused (tähestikulises järjekorras)…… 79

Lisa 8. Viljandi maakonna valdade vastused (tähestikulises järjekorras)…….. 93

Lisa 9. OÜ Eesti Geoloogiakeskus infopäring RMK poolt hallataval maal asuvate omanikuta ja korrastamist vajavate karjääride kohta Hiiu-, Lääne-, Pärnu-, Rapla-, Saare- ja Viljandimaal……..……. 103

Lisa 10. RMK vastused OÜ Eesti Geoloogiakeskus infopäringule……. 105

Lisa 11. Keskkonnaameti vastused OÜ Eesti Geoloogiakeskus infopäringule…… 113

Graafiline lisa 1. Kaevandamisega rikutud ja mahajäetud ehitusmaavarade karjääride revisjon Lääne-Eestis (Hiiu-, Lääne-, Pärnu-, Rapla-, Saare- ja Viljandimaa). Ülevaatekaart. Mõõtkava 1:175 000

Teine köide (Hiiu maakonna karjäärid)

Hirmuste 3
Lambakarjamaa 7
Ligema 10

Kolmas köide (Lääne maakonna karjäärid)

Annamõisa 3
Hangaluse 5
Jaakna 7
Karuse 10
Lakenõmme 12
Luigu 14
Rumpo 17
Silgi 20
Suuremõisa 23
Valgevälja 26
Variku 29

Neljas köide (Pärnu maakonna karjäärid)

Alu karjäär 3
Aruoja karjäär 7
Eavere karjäär 11
Ennikse karjäär 15
Kaisma karjäär 19
Kellissaare karjäär 23
Kiusumetsa karjäär 27
Krahvi karjäär 31
Kõnnu karjäär 34
Kõnnu II karjäär 38
Kõnnu III karjäär 41
Maima karjäär 44
Massi karjäär 47
Mureoru karjäär 51
Niidu karjäär 54
Pärna karjäär 57
Pärnmetsa karjäär 60
Reiu karjäär 62
Reiuliiva karjäär 65

Seljametsa karjäär 69
Tahkuranna karjäär 72
Teaste karjäär 75
Vanamustu karjäär 78
Võiduküla karjäär 82

Viies köide (Rapla maakonna karjäärid)

Adila 3
Alesti 6
Kükita 14
Luiste 16
Ohulepa 20
Orava 22
Orgita 26
Purila (Röa) 31
Rüüta 34
Sonni (Lelle) 37
Sutlema (Ambose) 41
Tagasmäe 44
Tika 48
Vanakubja 52

Kuues köide (Saare maakonna karjäärid)

Abula 3
Koguva 5
Kõruse 12
Lööne 15
Mõisaküla 19
Rõude 23
Varkja 27

Seitsmes köide (Viljandi maakonna karjäärid)

Labida karjäär 3
Lintsi karjäär 6
Mäeküla karjäär 10
Toosi karjäär 15

Kaheksas köide (Hiiu maakonna karjääride plaanid)

Graafiline lisa 1. Hirmuste karjääri plaan. Mõõtkava 1:1000
Graafiline lisa 2. Lambakarjamaa karjääri plaan. Mõõtkava 1:2000
Graafiline lisa 3. Ligema karjääri plaan. Mõõtkava 1:2000

Üheksas köide (Lääne maakonna karjääride plaanid)

Graafiline lisa 1. Annamõisa karjääri plaan. Mõõtkava 1:1000
Graafiline lisa 2. Hangaluse karjääri plaan. Mõõtkava 1:1000
Graafiline lisa 3. Jaakna karjääri plaan. Mõõtkava 1:2000
Graafiline lisa 4. Karuse karjääri plaan. Mõõtkava 1:1000
Graafiline lisa 5. Lakenõmme karjääri plaan. Mõõtkava 1:1000
Graafiline lisa 6. Luigu karjääri plaan. Mõõtkava 1:1000
Graafiline lisa 7. Rumpo karjääri plaan. Mõõtkava 1:2000
Graafiline lisa 8. Silgi karjääri plaan. Mõõtkava 1:1000
Graafiline lisa 9. Suuremõisa karjääri plaan. Mõõtkava 1:1000
Graafiline lisa 10. Valgevälja karjääri plaan. Mõõtkava 1:1000
Graafiline lisa 11. Variku karjääri plaan. Mõõtkava 1:2000

Kümnes köide (Pärnu maakonna karjääride plaanid)

Graafiline lisa 1. Alu karjääri plaan. Mõõtkava 1:2000
Graafiline lisa 2. Aruoja karjääri plaan. Mõõtkava 1:2000
Graafiline lisa 3. Eavere karjääri plaan. Mõõtkava 1:1000
Graafiline lisa 4. Ennikse karjääri plaan. Mõõtkava 1:2000
Graafiline lisa 5. Kaisma karjääri plaan. Mõõtkava 1:1000
Graafiline lisa 6. Kellissaare karjääri plaan. Mõõtkava 1:2000
Graafiline lisa 7. Kiusumetsa karjääri plaan. Mõõtkava 1:2000
Graafiline lisa 8. Krahvi karjääri plaan. Mõõtkava 1:1000
Graafiline lisa 9. Kõnnu karjääri plaan. Mõõtkava 1: 1000
Graafiline lisa 10. Kõnnu II karjääri plaan. Mõõtkava 1: 1000
Graafiline lisa 11. Kõnnu III karjääri plaan. Mõõtkava 1: 1000
Graafiline lisa 12. Maima karjääri plaan. Mõõtkava 1: 1000
Graafiline lisa 13. Massi karjääri plaan. Mõõtkava 1:2000
Graafiline lisa 14. Mureoru karjääri plaan. Mõõtkava 1: 1000
Graafiline lisa 15. Niidu karjääri plaan. Mõõtkava 1: 1000
Graafiline lisa 16. Pärna karjääri plaan. Mõõtkava 1:2000
Graafiline lisa 17. Pärnmetsa karjääri plaan. Mõõtkava 1: 1000
Graafiline lisa 18. Reiu karjääri plaan. Mõõtkava 1: 1000
Graafiline lisa 19. Reiuliiva karjääri plaan. Mõõtkava 1:2000
Graafiline lisa 20. Seljametsa karjääri plaan. Mõõtkava 1: 1000
Graafiline lisa 21. Tahkuranna karjääri plaan. Mõõtkava 1:2000
Graafiline lisa 22. Teaste karjääri plaan. Mõõtkava 1:4000
Graafiline lisa 23. Vanamustu karjääri plaan. Mõõtkava 1:1000
Graafiline lisa 24. Võiduküla karjääri plaan. Mõõtkava 1:2000

Üheteistkümnes köide (Rapla maakonna karjääride plaanid)

Graafiline lisa 1. Adila karjääri plaan. Mõõtkava 1:2000
Graafiline lisa 2. Alesti karjääri plaan. Mõõtkava 1:1000
Graafiline lisa 3. Kükita karjääri plaan. Mõõtkava 1:1000
Graafiline lisa 4. Luiste karjääri plaan. Mõõtkava 1:1000
Graafiline lisa 5. Ohulepa karjääri plaan. Mõõtkava 1:1000
Graafiline lisa 6. Orava karjääri plaan. Mõõtkava 1:2000

Graafiline lisa 7. Orgita karjääri plaan. Mõõtkava 1:1000
Graafiline lisa 8. Purila (Röa) karjääri plaan. Mõõtkava 1:1000
Graafiline lisa 9. Rüüta karjääri plaan. Mõõtkava 1:1000
Graafiline lisa 10. Sonni (Lelle) karjääri plaan. Mõõtkava 1:2000
Graafiline lisa 11. Sutlema (Ambose) karjääri plaan. Mõõtkava 1:1000
Graafiline lisa 12. Tagasmäe karjääri plaan. Mõõtkava 1:1000
Graafiline lisa 13. Tika karjääri plaan. Mõõtkava 1:2000
Graafiline lisa 14. Vanakubja karjääri plaan. Mõõtkava 1:1000

Kaheteistkümnes köide (Saare maakonna karjääride plaanid)

Graafiline lisa 1. Abula karjääri plaan. Mõõtkava 1:1000
Graafiline lisa 2. Koguva karjääri plaan. Mõõtkava 1:2000
Graafiline lisa 3. Kõruse karjääri plaan. Mõõtkava 1:1000
Graafiline lisa 4. Lööne karjääri plaan. Mõõtkava 1:1000
Graafiline lisa 5. Mõisaküla karjääri plaan. Mõõtkava 1:1000
Graafiline lisa 6. Rõude karjääri plaan. Mõõtkava 1:1000
Graafiline lisa 7. Varkja karjääri plaan. Mõõtkava 1:1000

Kolmeteistkümnes köide (Viljandi maakonna karjääride plaanid)

Graafiline lisa 1. Labida karjääri plaan. Mõõtkava 1:1000
Graafiline lisa 2. Lintsi karjääri plaan. Mõõtkava 1:1000
Graafiline lisa 3. Mäeküla karjääri plaan. Mõõtkava 1:2000
Graafiline lisa 4. Toosi karjääri plaan. Mõõtkava 1:1000

1. SISSEJUHATUS

Keskkonnaministeeriumi (töö tellija) ja osaühingu Eesti Geoloogiakeskus (töö täitja) vahel sõlmitud lepingu alusel viis töö täitja läbi Hiiu, Lääne, Pärnu, Rapla, Saare ja Viljandi maakonnas, riigi- või munitsipaalmaal asuvate, kaevandamisega rikutud ja mahajäetud ehitusmaavarade karjääride revisjoni.

Revisjoni aluseks on ehitusmaavarade kasutamise riiklik arengukava 2011–2020 (Vabariigi Valitsuse poolt heaks kiidetud 10.03.2011) ja arengukava rakendusplaan 2012–2015 (Vabariigi Valitsuse poolt heaks kiidetud 15.11.2012).

Arengukavas on seatud kolm strateegilist eesmärki, teiste hulgas ka „Vähendada ehitusmaavarade kaevandamisest tingitud keskkonnamõjusid". Selle eesmärgi saavutamiseks on rakendusplaanis muude tegevuste hulgas ette nähtud järgmist:

- kaevandamisega rikutud ja mahajäetud ehitusmaavarade karjääride revisjon;
- riigimaal asuvate ja kaevandamisega rikutud ja mahajäetud ehitusmaavarade karjääride korrastamine.

Hiiu, Lääne, Pärnu, Rapla, Saare ja Viljandi maakonnas asuvate, kaevandamisega rikutud ja mahajäetud karjääride revisjoni eesmärgiks oli välja selgitada karjääride asukohad, seisund, korrastamisvajadus- ja kasutamisvõimalused.

Mahajäetud ja korrastamist vajavate karjääride asukohtade väljaselgitamiseks koguti informatsiooni lisaks Eesti Geoloogiafondis olevale materjalile ka omavalitsustelt (infopäringud saadeti kõigile valdadele), Riigimetsa Majandamise Keskusest (infopäringud saadeti Hiiumaa, Läänemaa, Pärnumaa, Raplamaa, Saaremaa ja Viljandimaa metskonda) ja Keskkonnaameti regioonide maavarade spetsialistidelt.

Välitööd (paikkohavaatlused) viisid läbi Eesti Geoloogiakeskus OÜ spetsialistid Maare Rändur, Rein Sinisalu, Ranek Rohtla, Rein Grünberg, Rein Ramst. Hiiu- ja Läänemaa karjääride ülevaate koostas Rein Sinisalu, Rapla- ja Saaremaa karjääride ülevaate Maare Rändur, Pärnu- ja Viljandimaa karjääride ülevaate Ranek Rohtla, Ain ja Anne Põldvere. Aruande graafilised lisad (arvutiprogrammis MapInfo) koostasid Ranek Rohtla, Merike Rass ja Silja Liibert, LIDAR kõrgusandmete töötlust tegid Ranek Rohtla, Sven Kärber, Ain Põldvere ja Mati Rammo.

Aruande esimeses köites esitatakse tööde metoodika (peatükk 2), Hiiu-, Lääne-, Pärnu-, Rapla-, Saare- ja Viljandimaa karjääride ülevaade (peatükid 3–8) ja kokkuvõte saadud tulemustest. Esimeses köites esitatakse lisadena hankedokumendid, päringud valdadesse, Riigimetsa Majandamise Keskusele ja Keskkonnaametile ning nende vastused ja ülevaatekaart mõõtkavas 1:175 000.

Aruande teises kuni seitsmendas köites esitatakse tähestikulises järjekorras kuue maakonna mahajäetud karjääride ülevaated, kaheksandas kuni kolmeteistkümnendas köites kuue maakonna mahajäetud karjääride plaanid.

2. TÖÖDE METOODIKA

Ettevalmistavad tööd

Riigi- ja munitsipaalomandis olevatel maadel asuvate mahajäetud ja korrastamist vajavate karjääride kohta informatsiooni saamiseks saadeti infopäring (lisa 2) 61-le omavalitsusele (vallale), Riigimetsa Majandamise Keskuse Hiiu, Lääne, Pärnu, Rapla, Saare ja Viljandi metskonda (lisa 9) ja Keskkonnaameti regioonidesse. Omavalitsustelt e-kirja teel laekunud vastused on esitatud lisas 3–8, metskondadest saadud vastused lisas 10, Keskkonnaameti vastused lisas 11. Nende omavalitsustega, kes e-kirjale ei vastanud, suheldi telefoni teel. Kuuekümne ühest omavalitsusest vastas e-kirjaga 55, kuuest metskonnast vastas kuus. Vastasid ka Keskkonnaameti regioonid. Päringute vastustest ja Eesti Geoloogiafondist saadud materjalide põhjal võeti töösse 63 mahajäetud karjääri (kaeveala), mis kanti ülevaatekaardile mõõtkavas 1:175 000.

Kõikide karjääride (kaeve-alade) piirkondade kohta telliti Maa-ametist LIDAR kõrgusandmed, mille alusel koostati samakõrgusjoonte kaardikihid selleks, et juba välitööde plaanil oleksid piiritletud kaevandamisega rikutud piirkonnad, nende reljeef, tasandamata nõlvade asukohad ja kõrgused, vee olemasolul veetaseme absoluutne kõrgus jms.

Plaanide aluseks võeti ortofotod Maa-ameti wmf teenusest. Plaanide aluseks olevad ortofotod on suhteliselt värsked ja annavad tõepärase ülevaate karjääride alale kujunenud taimestikust, kamardumata piirkondadest, värsketest kaevandamise kohtadest, veekogudest ning ulatuslikumatest prügi ladestamise kohtadest või mahajäetud rajatistest.

Plaanidele kanti Keskkonnateabe Keskuse EELIS kaardikihtide alusel kaitsealused üksikobjektid (välja arvatud I ja II kaitsekategooria liigid), kaitsealad, kaitsevööndite piirid jms. Plaanidele on kantud maaüksuste piirid ja lähiaadressid, maardlate, plokkide ja mäeeraldiste piirid, Eesti Geoloogiafondi materjalide põhjal omaaegsete mäeeraldiste piirid ja seniste uuringupunktide (puuraugud, kaevandid) andmestik.

Välitööd (paikkohavaatlused)

Välitööde läbiviimiseks koostati logistiliselt optimaalsed marsruudid. Välitöödel kasutati varem ettevalmistatud plaane kaevandamisega rikutud alal orienteerumiseks, käsi GPS seadet ohtlike nõlvade ja korrastamist vajavate alade täpsemaks piiritlemiseks ning üksikobjektide asukohtade (nt prügi ladustamise kohad) määramiseks, fotoaparaati korrastamist vajavate objektide ja karjääri üldseisundi pildistamiseks.

Välitöödel (välitööd viisid läbi Eesti Geoloogiakeskus OÜ spetsialistid) tehti vaatlusi kaevandamisega rikutud aladel asuva pinnase koostise kohta, et hinnata geoloogiliste uuringute vajadust ja maavara esinemisvõimalusi, taimestiku kohta (liigiline koosseis, puude vanus), et hinnata ökosüsteemide olemasolevat olukorda ja taastumisvõimalusi peale tehnilist korrastamist, hinnati veekogude sügavust ning seisundit, varasemalt korrastatud (korrastunud) alade seisundit (loodusliku külvi tulemusena kasvama hakanud taimestiku liigilist koosseisu, puude vanust, täiendavat istutamisvajadust).

Aruande koostamine

Aruanne koostati ettevalmistaval ja välitööde perioodil kogutud andmete alusel.

Ettevalmistaval perioodil koostatud karjääride plaane täiendati ja täpsustati välitööl kogutud andmete alusel. Plaanidel on esitatud korrastamist vajavad piirkonnad, nõlvade kalded, jäätmete, sh ohtlike jäätmete ladustamise kohad, maavara võimaliku kaevandamise suunad jms. Iga karjääri kohta on esitaud plaan, sõltuvalt kaevandamisega rikutud ala suurusest, mõõtkavas 1:1000–1:4000. Plaanid on esitatud graafiliste lisadena maakondade kaupa köidetes 8–13.

Aruandes (köited 2–7) on koostatud iseloomustus 63 mahajäetud karjääri (kaeve-ala) kohta. Iseloomustus sisaldab karjääri (kaeve-ala) üldandmeid, ülevaadet hetkeolukorrast (karjääri seisundist) ja hinnangut karjääri kasutamisvõimaluste ning korrastamisvajaduse kohta.

Aruande esimese köite peatükkides 3–8 on esitatud koondülevaade maakondade (tähestikulises järjekorras) mahajäetud karjääridest, kaevandamisega rikutud ja korrastamist vajava ala suurusest, jäätmete, sh ohtlike jäätmete koondandmetest, korrastamise peamistest suundadest, omaaegsete mäeeraldiste jääkvaru võimalikest mahtudest, laiendamis- ning kaevandamisvõimalustest jms. Iga maakonna koondülevaate juures asub tabel, kuhu on süstematiseeritult koondatud karjääride järgmised andmed: nimi, asukoha omavalitsus, kaevandatud maavara, maa omandivorm, katastriüksuse tunnus, lähiaadress, karjääri keskosa koordinaadid L-Est süsteemis, kaevandamisega rikutud ala suurus, korrastamist vajava ala suurus, inertsete ja ohtlike jäätmetega risustatud ala suurus, loodus- ja keskkonnakaitselised piirangud, maavaravaru esinemine ja selle kasutamisvõimalused, korrastamise suund, korrastatud ala kasutamisvõimalused, omavalitsuse soovitused.

3. MAHAJÄETUD KARJÄÄRID HIIU MAAKONNAS

Revisjonitööde käigus koguti ja analüüsiti andmeid Hiiumaal 3 mahajäetud karjääri kohta (tabel 3.1).Maakonna neljale vallale saadetud järelpärimisele riigi- või munitsipaalmaal asuvate mahajäetud karjääride kohta laekusid vastused kolmelt vallalt (Emmaste vald ei vastanud) ja RMK Hiiumaa metskonnalt. Pühalepa vald ja RMK Hiiumaa metskond teatasid, et nende hallatavatel maadel korrastamist vajavad karjäärid puuduvad.

Omavalitsuste lõikes jaotuvad karjäärid järgmiselt: Käina vallas Lambakarjamaa ja Ligema karjäärid, Hiiu vallas Hirmuste karjäär.

Maa omandivormi lõikes asub karjäär Lambakarjamaa riigi reformimata maal „Kiire“, Hirmuste RMK hallataval Putkaste metskond 165 kahel maaüksustel ja Ligema riigimaal „Ene“.

Kolme mahajäetud karjääri piires on kaevandamisega rikutud maa kogupindala ca 30,0 ha, millest tehnilist korrastamist (tasandamist, täitmist) vajab ca 6,0 ha ja süvendamist ca 1,5 ha.

Hirmuste karjäär paikneb Kõpu looduskaitsealal ja III kategooria kaitsealuse liigi kasvupaigas. Kaevetööd on seiskunud 20–25 aastat tagasi, kaevetöödega rikutud ala pindala on 1,5 ha. Karjääri põhi on tasane, nõlvad tasandatud, mistõttu tehnilist korrastamist ei vaja. Bioloogilise korrastamise käigus katta karjääri põhi männikultuuriga.

Lambakarjamaa karjääris on kaevetöödega rikutud ala pindala ca 25 ha, sellest ca 12,4 ha on ajuti või alaliselt üleujutatud ning on piiritletud kui III kategooria kaitsealuse liigi püsielupaik. Käina vald soovitas mahajäetud karjääriala metsa majanduslikku väärtust suurendada. Karjäärialal kasvav mets vajab hooldus- ja harvendusraiet.Tehnilist korrastamist (täitmist, silumist)vajavad kolm alaliselt üleujutatud alaomaaegse karjääri mäeeraldisest kirdes ja kagus, kokku 2,5 ha. Täitematerjal (20–25 tuh m^3) tuleb leida väljapool riigimaad, peale ala korrastamist see metsastatakse.

Ligema karjääris on kaevetöödega rikutud ala pindala ca 3,5 ha, mis vajab tehnilist korrastamist. Käina valla soov on mahajäetud karjäär korrastada supluskohaga puhkealaks. Karjääri viiest madalaveelisest veekogust likvideerida kaks, vajalik täitematerjal saadakse ülejäänud kolme süvendamisel. Ca 1,5 ha suurusest süvendatud veekogust väljatud materjali laialilaotamisega tõstetakse karjääri põhi ca 0,5 m võrra. Karjääri korrastustööd tuleb läbi viia selliselt, et ei kahjustataks kaitsealust liiki ja selle elukeskkonda.

Inertseid ehitusjäätmeid (puit, tellis) on Hirmuste karjääris 2 väikeauto kärutäit, Lambakarjamaa karjääris on 4–5 kärutäit. Lambakarjamaa karjäärist põhjapool olev loomsete jäätmete matmispaik tuleb likvideerida.

Geoloogiliste eelduste poolest on maavara (kruus) kaevandamine perspektiivne Hirmuste ja vähesel määral Ligema karjääris. Hirmuste karjäär ei paikne riiklikkus maardlate registris arvel oleval maardlal, mistõttu huvi tekkimisel tuleb teha geoloogiline uuring ja taotleda kaeveluba. Ligema karjääri lõunaosa paikneb Muda kruusamaardla aktiivse reservvaruga 1. varuplokil.

Tabel 3.1

Andmed Hiiumaal asuvate mahajäetud karjääride seisundi kohta

Karjäär/vald, kaevandatud maavara	Maa omandi-vorm, katastri-üksuse tunnus, lähiaadress	Keskosa koordinaadid, L-Est97, m	Kaevanda-misega rikutud ala, ha	Tehnilist korrastamist vajav ala; vajalikud tööd	Bioloogilist korrastamist vajav ala; vajalikud tööd	Inertsete jäätmetega risustatud ala; vajalikud tööd	Ohtlike jäätmete liik, risustatud ala; vajalikud tööd	Korrastamist vajavad muud objektid, rajatised, vajalikud tööd	Loodus- ja keskkonnakaitselised piirangud	Maavaravaru esinemine, kasutamisvõimalused	Korrastamise suund, korrastatud ala kasutamisvõimalused, omavalitsuse soovitused
Hirmuste/ Hiiu kruus	Riigimaa 39201:001:0663 Putkaste mk 165	X=6534172 Y=393557	Ca 1,5	.	Ca 1,5 ha; istutada mändi	Ca 0,001 ha; Koguda, 2 väikeauto kärutäit ehitusprahti.	-	.	Kõpu looduskaitseala III kategooria kaitsealuste liikide kasvupaik	Omaaegses karjääris kaevandamata jäänud 1,6 ha suuruse ala kruusa maht 20–25 tuh m^3.	Omavalitsuse soov teadmata.
Lamba-karjamaa/ Käina liiv	Reformimata riigi reservmaa "Kiire" (piiriettepanek)	X=6520938 Y=425856	Ca 25,0	Ca 2,5 ha; likvideerida 2 madalaveelist veekogu pindalaga ca 1,5 ha riigimaa kirdeosas ja üks pindalaga ca 1,0 ha kaguosas. Täita 1–1,5 m ja metsastada. Vajalik täitemaht 20–25 tuh m^3.	Ca 2,5 ha; istutada mändi ja kaske.	Ca 0,005 ha ; Koguda 4–5 väikeauto kärutäit ehitusprahti.	-	Likvideerida loomsete jäätmete matmiskoht.	III kategooria kaitsealuse liigi kasvupaik	-	Käina vald soovitas karjääriala metsa väärtust tõsta. Selleks tuleb teha väljapool III kategooria kaitsealuse liigi püsielupaika metsa hooldus ja harvendusraie. Tehniliselt korrastatud alad metsastada.
Ligema/ Käina kruus	Riigimaa 36801:001:0100 „Ene"	X=6516534 Y=419766	Ca 3,5	Ca 3,5 ha; 1,5 ha süvendada madalaveelist veekogu, väljatud ca 20 tuh m^3 materjaliga likvideerida 2 madalaveelist veekogu ja tõsta karjääri põhi ca 0,5 m võrra.	-	-	-	-	-	Mahajäetud karjääri lõunaosas on ca 1,0 hektaril ehituskruusa aktiivset reservvaru ca 10 tuh m^3.	Käina Vallavalitsuse soovib karjääri kujundada supluskohaga puhkealaks.

1. MAHAJÄETUD KARJÄÄRID LÄÄNE MAAKONNAS

Revisjonitööde käigus koguti ja analüüsiti andmeid Läänemaal 11 mahajäetud karjääri kohta (tabel 4.1). Maakonna üheksale vallale saadetud järelpärimisele riigi- või munitsipaalmaal asuvate mahajäetud karjääride kohta laekusid vastused kaheksalt vallalt (Kullamaa ei vastanud) ja RMK Läänemaa metskonnalt.

Omavalitsuste lõikes jaotuvad karjäärid järgmiselt: Lääne-Nigula vallas asuvad Annamõisa, Jaakna, Lakenõmme ja Luigu karjäärid, Martna vallas Hangaluse ja Silgi karjäärid, Hanila vallas Karuse karjäär, Ridala vallas Valgevälja karjäär, Vormsi vallas Suuremõisa ja Rumpo, Nõva vallas Variku karjäär.

Maa omandivormi lõikes asuvad karjäärid riigimaal RMK poolt hallatavatel maaüksustel, v.a. Suuremõisa ja Rumpo, mis paiknevad riigi reservmaal.

Üheteistkümne mahajäetud karjääri piires on kaevandamisega rikutud maa kogupindala ca 37,1 ha, millest tehnilist korrastamist (tasandamist, täitmist, süvendamist) vajab ca 8,9 ha, bioloogilist korrastamist 9,1 ha.

Annamõisa karjääris on kaevetöödega rikutud ala pindala 1,2 ha. Karjääri põhi on tasane, loodusliku külvi tulemusena kaetud hõreda kase- ja männinoorendikuga. Tasandada karjääri põhja- ja lõunanõlva kaeveastmed ca 100 m ulatuses, katta põhi ladustatud kasvukihiga ja metsastada.

Hangaluse karjäär paikneb Ehmja–Turvalepa hoiu- ja loodusalal, mille kaitse-eeskiri keelab loodusvarade kaevandamise. Kasvukiht on kooritud 0,8 hektarilt, kaevetöödega rikutud ala pindala on 0,2 ha, sellest 0,1 ha madalaveeline veekogu. Karjääri likvideerimiseks vajaminev 1 tuh m^3 saadakse nõlvade tasandamisel. Aunades olev kasvukiht laotatakse laiali. RMK soovib rekultiveeritud ala metsastada.

Jaakna karjääri kasutusluba lõppes 2013-ndal aastal, Lääne-Nigula vald ei kooskõlastanud Asbe OÜ kaeveloa pikendamise taotlust. Kaevandamisega rikutud ala pindala on 10,3 ha, sellest ca 1/3 ulatuses on kaevetöödega jõutud põhjavee tasemeni. Karjääri jääkvaru on ca 1,5 mln m^3, sh allpool veetaset ca 0,6 mln m^3. Käesoleva aasta mais võttis Keskkonnaamet menetlusse Lääne Teed OÜ Jaakna karjääri kaeveloa taotluse.

Karuse karjäär paikneb Tuhu maastikukaitsealal, mille kaitse-eeskiri keelab loodusvarade kaevandamise. Tehnilist korrastamist vajab kogu kaevandamisega rikutud ala ehk 1,3 hektarit. Karjääri madalaveelise lõunaosa süvendamisel väljatud 4 tuh m^3 pinnast laotatakse karjääri põhja- ja keskosale, tekitades sellega ca 0,9 ha suuruse ning kuni 1 meetrit veetasemest kõrgema ala, mis metsastatakse.

Lakenõmme karjääris on kaevetöödega rikutud ala pindala 0,5 ha, millest 0,2 ha on kuni 1,5 m sügavune veekogu. Karjäär on heas korras ning kasutuses tuletõrje veevõtukohana. RMK soovib karjääri kasutusele võtta.

Luigu karjääris on kaevandamisega rikutud ala suurus 2,8 hektarit, sellest 1,8 ha RMK maal, millest 0,6 ha on alla 1 m sügavune veekogu. RMK soovib karjääri kasutusele võtta. Peale veealuse varu väljamist kujuneb kaevealale ca 4 m sügavune veekogu.

Rumpo karjääris on kaevandamisega rikutud ala suurus ca 3,5 ha hektarit. Karjääri lõunaosast on ca 0,3 ha kasutuses ehitus-lammutusjäätmete ladustuspaigana. Tehnilist korrastamist (tasandamist) vajab 0,2 ha, sh karjääri põhjaosas ca 50 m pikkune ja 2–3 m kõrgune nõlv ja jäätmetehoidlast vahetult lõuna poole jääv 0,1 ha suurune ebaseaduslik kruusa kaeveala. Peale kaeveala korrastamist istutatakse kaske ja mändi. Vald soovib riigi reservmaad munitsipaalomandisse, et rajada siia nõuetekohane kogu valda teenindav ehitus- ja loomsete jäätmete matmispaik.

Silgi karjääris vajab tehnilist korrastamist (nõlvade ja põhja tasandamist) kogu kaevandamisega rikutud ala ehk 0,5 ha, esmajoones kõrge ja järsk põhja- ja läänenõlv, kust aegajalt variseb alla liiva ja mullakamaraid. Rekultiveerimise projekt näeb ette korrastatud kaeveala metsastamist. RMK soov on karjääri taaskasutusele võtta.

Suuremõisa karjääris on kaevandamisega rikutud ala pindala 1,1 ha, sellest 0,8 ha riigimaal. Kuna ala on olnud kasutuses prügilana, tuleks esmalt kokku koguda ca 5 m^3 prügi, see sorteerida ja utiliseerida. Tehnilist korrastamist (tasandamist) vajab ca 130 m pikkune põhjanõlv (ca 0,2 ha). Vormsi vald soovib ala korrastada.

Valgevälja karjääris vajab tehnilist korrastamist (nõlvade ja põhja täitmist-silumist) kogu kaevandamisega rikutud ala ehk ca 4,6 ha, millest ca 3,0 ha on madalaveeline veekogu. 3,1 ha suuruse ala täitmiseksmetsastamiseks piisava tasemeni vajalik 35 tuh m^3 pinnast saadakse ca 1,5 ha suuruse karjääriala süvendamisel 2,5–3 meetrini. RMK soovib ala rekultiveerida.

Variku karjäär paikneb Läänemaa Suursoo maastikukaitsealal piiranguvööndis, mille kaitse-eeskiri keelab loodusvarade kaevandamise. Karjääri ja selle lähiümbrust asustab kaks kaitsealust liiki – kõre (I kaitsekategooria) ja kivisisalik (II kaitsekategooria). Kõre vajab madalaveelisi veekogusid, kivisisalik taimestunud liivaluiteid. Siit tulenevalt ei ole karjääri tehniline korrastamine (nõlvade silumine-tasandamine, põhja tasandamine) mõeldav. Karjääri looduslikult tasandunud nõlvad ja kaeveastmed on hakanud kattuma rohu ja võsaga. Karjääri lõunaosas tuleb koristada sinna poetatud auto kärutäis klaasi- ja plastikjäätmed.

Geoloogiliste eelduste poolest on kruusa kaevandamine perspektiivne Annamõisa ja Lakenõmme karjääris, liiva kaevandamine Luigu ja Silgi karjääris. Neist ükski ei paikne riiklikus maardlate registris arvel oleval maardlal, mistõttu huvi tekkimisel tuleb teha geoloogiline uuring ja taotleda kaeveluba

Tabel 4.1

Andmed Läänemaal asuvate mahajäetud karjääride seisundi kohta

Karjäär/vald, kaevandatud maavara	Maa omandi-vorm, katastri-üksuse tunnus, lähiaadress	Keskosa koordinaadid, L-Est97, m	Kaevanda-misega rikutud ala, ha	Tehnilist korrastamist vajav ala; vajalikud tööd	Bioloogilist korrastamist vajav ala; vajalikud tööd	Inertsete jäätmetega risustatud ala; vajalikud tööd	Ohtlike jäätmete liik, risustatud ala; vajalikud tööd	Korrastamist vajavad muud objektid, rajatised, vajalikud tööd	Loodus- ja keskkonnakaitselised piirangud	Maavaravaru esinemine, kasutamisvõimalused	Korrastamise suund, korrastatud ala kasutamisvõimalused, omavalitsuse soovitused
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Annamõisa/ Lääne-Nigula kruus	Riigimaa, 68001:003:0262 Piirsalu mk 97	X=6545885 Y=505379	Ca 1,2	Ca 0,1 ha; Tasandada karjääri põhja- ja lõunanõlva kaeveastmed ca 100 m ulatuses nõlvusega 1:1,4. Tasandustöödele eelnevalt eemaldatakse nõlval ja jalamil kasvavad puud ja võsa.	-	-	-	-	-	Karjäärist põhja, lääne ja lõuna suunas ca 4 ha uuringuala eeldatav kruusa varu ca 70 tuh. m^3.	Metsamaaks (mänd, kuusk, kask). RMK soov teadmata
Hangaluse/ Martna liiv	Riigimaa, 45201:001:0150 Kullamaa mk 6	X=6531272 Y=491196	Ca 0,2	Ca 0,2 ha suuruse veekogu likvideerimiseks vajaminev 1 tuh m^3 tagasitäidet saadakse veekogu nõlvade tasandamisel.	Ca 0,8 ha; istutada mändi	-	-	-	Ehmja-Turvalepa hoiu- ja loodusala; II kat. kaitsealuse liigi elupaik	-	Metsamaaks RMK soovitus - rekultiveerida
Jaakna Lääne-Nigula kruus, liiv	Riigimaa 68001:002:0041 Jaakna kruusakarjäär	X=6537809 Y=498672	Ca 10,3	-	-	-	-	-	-	Jätkata liiva-kruusa kaevandamist	Lääne-Nigula vald kooskõlastas Lääne Teed OÜ kaeveloa taotluse ja Keskkonnaamet võttis selle menetlusse
Karuse/ Hanila liiv-kruus	Riigimaa, 19502:002:0289 Lihula mk 69	X=6490607 Y=491080	Ca 0,8	Ca 0,8 ha; Süvendada0,4 ha karjääri lõunaosa 2,5−3 m sügavuseks, väljatud 4 tuh m^3 laotada karjääri põhja- ja keskosale. Tekib 0,4 ha kuni 1 m veetasemest kõrgem ala.	Ca 0,4 ha; istutada kaske ja mändi.	-	-	-	Tuhu maastikukaitseala. Tuhu-Kosu linnuala.	-	RMK soov teadmata
Lakenõmme /Lääne-Nigula kruus	Riigimaa, 77601:003:0296 Piirsalu mk 5	X=6541898 Y=494959	Ca 0,5	-	-	-	-	-	-	Karjäärist lõuna ja edela suunas ca 2 ha uuringuala eeldatav kruusvaru ca 50 tuh. m^3.	RMK soovitus – võtta kasutusele
Luigu/ Lääne-Nigula liiv	Riigimaa, 77601:003:0296 Piirsalu mk 5	X=6539917 Y=495794	Ca 1,8	Ca 1,8 ha puhastada võsast, madalaveeline veekogu süvendada ca 3 m sügavuseni	-	-	-	-	-	Ca 1,8 ha suuruse uuringuala eeldatav täiteliivavaru ca 50 tuh. m^3.	RMK soovitus – võtta kasutusele
Rumpo Vormsi kruus	Riigi reservmaa AT0601310102 Vaba	X=6538356 Y=457223	Ca 3,0	Ca 0,1 ha; Tasandada karjääri põhjaosas ~50 m pikkune ja 2−3 m kõrgune kaeveaste. Tasandustöödele eelnevalt eemaldada nõlval ja jalamil kasvavad puud ja võsa.	-	-	-	Likvideerida ca 0,1 ha suurune ebaseaduslik kaeveala Rumpo karjäärist vahetult lõuna pool.	-	-	Vald taotleb maa munitsipaalomandisse, et rajada ehitus- ja loomsete jäätmete matmispaik
Silgi/ Martna liiv	Riigimaa, 45201:002:0052 Kullamaa mk 32	X=6530082 Y=497433	Ca 0,5	Ca 0,5 ha; tasandada karjääri põhi, varistada nõlva kohal rippuv katend, kujundada kaeveastmed 1:2.	Ca 0,5 ha, istutada mändi	Koristada oksad ja kännud ca 6 m^3	-	-	Osaliselt III kategooria kaitsealuse liigi elupaiga piirides.	Endise maa-ainese karjääri ca 0,3 ha suuruse ala eeldatav täiteliiva varu ca 20 tuh. m^3.	RMK soovitus – võtta kasutusele
Suuremõisa Vormsi kruus	Riigi reservmaa AT0601310102 Vaba	X=6538923 Y=454345	Ca 1,1	Ca 0,1 ha; puhastada võsast ca 250 m tasandamata kaeveaste ja kujundada nõlvusega 1:1,4.	-	Korjata kokku ca 5 m^3 prügi sorteerida ja utiliseerida	-	-	-	-	Vormsi Vallavalitsuse soov on karjääriala korrastada
Valgevälja/ Ridala liiv	Riigimaa, 67401:002:1574 Haapsalu mk 6	X=6529804 Y=474497	Ca 4,6	Ca 4,6 ha; Ca 3,1 ha täita 3,5 m abs tasemeni ja tasandada 600 m ulatuses karjääri nõlvad. Täiteks vajalik 35 tuh m^3 saadakse ca 1,5 ha suuruse veekogu süvendamisel.	Ca 3,1 ha istutada mändi	-	-	-	-	-	RMK soovitus - rekultiveerida
Variku/ Nõva liiv	Riigimaa, 53101:002:0711 Nõva mk 1	X=6559746 Y=484945	Ca 10,5	-	-	Olmeprügi, ca 0,001 ha; koguda, sõiduauto käru koorem.	-	-	Läänemaa-Suursoo maastikukaitseala. Suursoo-Leidisoo linnuala. I ja II kat. kaitsealuse liigi elupaik.	-	RMK soov teadmata

5. MAHAJÄETUD KARJÄÄRID PÄRNU MAAKONNAS

Revisjonitööde käigus koguti ja analüüsiti andmeid Pärnumaa 24 mahajäetud karjääri kohta (tabel 5.1). Aruande 5. köites on esitatud karjääride ülevaated.

Omavalitsuste lõikes jaotuvad karjäärid järgmiselt:

Are vald	Eavere ja Niidu kruusakarjäär;
Halinga vald	Maima kruusakarjäär;
Häädemeeste vald	Aruoja, Kiusumetsa, Teaste ja Võiduküla liivakarjäär;
Koonga vald	Vanamustu liivakarjäär;
Paikuse vald	Reiu savikarjäär, Reiu-Liiva, Seljametsa ja Tahkuranna liivakarjäär;
Saarde vald	Massi kruusakarjäär;
Tori vald	Pärnmetsa kruusakarjäär;
Tõstamaa vald	Alu ja Pärna kruusakarjäär;
Varbla vald	Ennikse kruusakarjäär ja Mureoru liivakarjäär;
Vändra vald	Kaisma, Krahvi, Kõnnu, Kõnnu II ja Kõnnu III kruusakarjäär ning Kellissaare liivakarjäär.

Maa omandivormi lõikes asuvad Alu, Eavere, Niidu ja Pärna karjäärid munitsipaalmaal, Krahvi, Kõnnu, Kõnnu II, Maima, Reiu ja Võiduküla karjäärid reformimata riigimaal. Reformimata riigimaale jäävad osaliselt ka Aruoja, seljametsa ja Teaste karjäärid. Maaüksusele, kus asub Maima karjäär, on tehtud riigi reservmaa piiriettepanek (lähiaadress Kruusa). Ülejäänud karjäärid asuvad valdavalt riigi metsamaal.

Kahekümne nelja mahajäetud karjääri piires on kaevandamisega rikutud riigimaa kogupindala ca 176,9 hektarit. Suuremad (üle 10 ha) kaevandamisega rikutud alad on Alu, Kellissaare, Reiu-Liiva, Seljametsa, Tahkuranna ja Teaste karjääris, väiksemad (alla 2 ha) Eavere, Kõnnu II, Kõnnu III, Maima ja Mureoru karjääris.

Tehnilist korrastamist (nõlvade ja põhja tasandamist, osaliselt põhjaveetasemest madalamal asuvate alade täitmist) on vaja teha kuueteistkümnes karjääris kokku 14,3 hektaril. Aruoja karjääris vajab süvendamist ca 0,5 ha suurune madala veekoguga ala. Teisaldatav mineraalpinnase maht ca 10 tuh. m^3. Eavere karjääris vajaks süvendamist ca 0,2 ha suurune madala veekoguga ala. Teisaldatav mineraalpinnase maht ca 2 tuh. m^3. Nõlvad 50–60 m pikkusel lõigul tasandada. Ennikse karjääris vajaks süvendamist ca 1 ha suurune madala veekoguga ala ja 2,2 ha suurune liigniiske ala täita. Teisaldatav mineraalpinnase maht ca 10 tuh. m^3. Kaisma karjääris täita ca 0,1 ha suurune liigniiske ala (täite maht kuni 1 tuh. m^3 ja ligikaudu 100 m pikkune nõlva tasandada. Krahvi karjääris vajab tasandamist ca 1,5 ha, Kõnnu karjääris ca 0,4 ha suurune ala. Kõnnu II ja Kõnnu III karjääris vajab täitmist ca 0,2 ha suurune ala. Täite mahud vastavalt ca 2 ja 3 tuh. m^3. Maima karjääris vajab täitmist ca 1,2 ha suurune ala. Täite maht 6–7 tuh. m^3. Massi karjääris vajab tasandamist ca 0,2 ha suurune loodenõlva piirkond. Mureoru karjääris vajab täitmist ca 0,2 ha suurune ala (täite maht ca 2 tuh. m^3) ja 50–60 m pikkune nõlv tasandamist. Reiu karjääris vajab süvendamist ca 1,5 ha suurune ala karjääriveekogu põhjaosas. Veekogu veetaset on võimalik süvendamise ajaks paari meetri võrra alandada, kui tehakse korda lüüs, mille kaudu saab vett juhtida kõrvalasuvasse jõkke. Seljametsa karjääris on vaja lühikestel lõikudel tasandada põhja- ja läänenõlva ning veekogust rauakolu eemaldada. Tahkuranna karjäär on korrastatud – tasandamist vajab vaid väike omavoliline liivavõtu koht. Kui Vanamustu karjääris ei kavandata täiendavaid geoloogilisi uuringuid, et seal asuv võimalik veealune liivavaru väljata,

siis tuleb ca 2 ha suurune madal veekogu täita. Täite maht ca 20 tuh. m^3. Ligikaudu 200 m ulatuses tuleb nõlvu tasandada. Kõik täidetud alad tuleb tasandada süvendatavate veekogude nõlvad korrastada.

Bioloogilist korrastamist (valdavalt okaspuude ja kase istutamist tasandatud aladele ja hõreda loodusliku külvi tihendamiseks) on vaja teha kolmeteistkümnes karjääris kokku 20,2 hektaril.

Keskkonnakaitseliste piirangute tõttu on otstarbekas Alu, Kellissaare, Kiusumetsa, Massi, Niidu, Pärna, Pärnmetsa, Reiu-Liiva, Tahkuranna, Teaste ja Võiduküla karjääride ala jätta looduslikku seisundisse. Vähesel määral vajab tasandamist Massi karjääri loodenõlv ja Tahkuranna karjääri nõlvas väike omavoliline liivavõtu koht. Teise kaitsekategooria kõre ehk juttselg kärnkonna elu- ja sigimispaikades Alu ja Pärna karjääris tehakse koostöös Keskkonnaametiga aeg-ajalt võsaraiet ja veekogude puhastustöid, et liigi elupaiku säilitada. Munitsipaalomandis oleval maaksusel Are park, kus asub Niidu karjääri kujunenud veekogu, soovib Are vald kujundada puhkeotstarbelise ala ja veekogu puhastada ning süvendada – tööd tuleb kooskõlastada Keskkonnametiga, sest seal asuvad kaitsealuste loomade elupaigad ja kaitsealuste taimede kasvukohad. Alu ja Pärna karjääri alale soovib kohalik külaselts rajada loodus-õpperaja.

Karjääride alale on vähesel määral veetud olmeprügi ja ehitusjäätmeid ning ohtlikke jäätmeid (vana eterniit, autorehvid). Hinnanguliselt veoauto koorem vanu rehve asub Krahvi ja Kiusumetsa karjääris. Krahvi karjääris on neid kasutatud praeguseks mahajäetud krossiraja markeerimiseks, Kiusumetsa karjääris isetegevuslikus lasketiirus. Eterniitplaate (sõiduauto kärukoorem kuni veoauto koorem) asub Aruoja, Kaisma, Kõnnu ja Mureoru karjääris, ehitusprahti ja olemjäätmeid Kaisma, Kiusumetsa, Krahvi, Kõnnu, Reiu-Liiva, Seljametsa ja Vanamustu karjääris.

Pärnumaa on liiva ja kruusa poolest väljaspool kaitsealasid suhteliselt vaene. Selle tõttu on oluline, et võimalusel tehakse geoloogilisi uuringuid ja maavara esinemisel võetakse see ka kasutusele ning karjääride alad korrastatakse juba kaevandamise käigus vastava korrastamisprojekti alusel. Eeldused kruusa ja/või liiva esinemiseks on Eavere karjääri ca 2,2 ha suurusel alal (eeldatav varu ca 100 tuh. m^3), Ennikse karjääris ja sellega piirneval Ennikse kruusamaardlal ca 10 hektaril (eeldatav varu ca 300 tuh. m^3), Kõnnu III karjääri ümbruses ca 2 hektaril (eeldatav varu ca 60 tuh. m^3), Maima karjääris sügavuse suunas ca 1,3 hektaril (eeldatav varu ca 50 tuh. m^3), Mureoru karjääri järsust seinast ida suunas Mureoru liivamaardla piires, Tahkuranna karjäärist lõuna suunas ca 5,8 hektaril (eeldatav varu ca 350 tuh. m^3), Vanamustu karjääris ca 3 hektaril (eeldatav varu ca 120 tuh. m^3) ja laienemisvõimalus ida ning lääne suunas Mustu-Nõmme liivamaardla aktiivse reservvaru 3. plokile.

Tabel 5.1

Andmed Pärnumaal asuvate mahajäetud karjääride seisundi kohta

Karjäär/vald, kaevandatud maavara	Maa omandi-vorm, katastri-üksuse tunnus, lähiaadress	Keskosa koordinaadid, L-Est97, m	Kaevanda-misega rikutud ala, ha	Tehnilist korrastamist vajav ala; vajalikud tööd	Bioloogilist korrastamist vajav ala; vajalikud tööd	Inertsete jäätmetega risustatud ala; vajalikud tööd	Ohtlike jäätmete liik, risustatud ala; vajalikud tööd	Korrastamist vajavad muud objektid, rajatised, vajalikud tööd	Loodus- ja keskkonnakaitselised piirangud	Maavaravaru esinemine, kasutamisvõimalused	Korrastamise suund, korrastatud ala kasutamisvõimalused, omavalitsuse soovitused
Alu/ Tõstamaa kruus	Munitsipaalmaa, 82602:002:0352 Alu karjäär	X=6474634 Y=502554	Ca 14,1	Maanteealune truup puhastada.	Lähtuvalt kõrede elutingimustest, tuleks aeg ajalt võsa raiuda.	-	-	-	II kaitsekategooria kõrede elupaik, III kaitsekategooria taimede kasvukohad, pärandkultuuri objekt	Karjääri alal asub Murru I kruusamaardla ehituskruusa aktiivse tarbevaru 1. plokk. Laienemisvõimalused praktiliselt puuduvad.	Tõstamaa valla seisukoht on, et kõrede elupaiga tõttu tuleks looduslikku uuendust (võsa) aeg ajalt raiuda, vajdusel pinnast planeerida.
Aruoja/ Häädemeeste liiv	Riigimaa, 21301:004:0139 Laiksaare metskond 3; reformimata riigimaa	X=6438118 Y=539019	Ca 7,0	Ca 1,0 ha; sellest 0,5 ha süvendada kuni 2 m sügavuseks veekoguks ja kalda alad täita ca 0,5 ha ulatuses. Teisaldatav mineraalpinnase maht ca 10 tuh. m^3).	Metsastamist, sh hõreda loodusliku külviga piirkonnad, vajab ca 2,5 hektarit. Istutada mändi ja kaske.	-	Sõiduauto koorem eterniitplaadi tükke ära vedada.	Kraavid vajaksid puhastamist ja võsaraiet.	III kaitsekategooria taimede kasvukohad ca 0,5 hektaril, pärandkultuuri objekt.	Omaaegse lauge rannavalli materjal (valdavalt liiv) on kaevandatud. Kiht õhuke, laienemisvõimalused puuduvad.	Häädemeeste vallal pole ettepanekuid karjääri ala kasutamiseks. Otstarbekas jätta valdavalt metsamaaks, ca 0,5 ha ulatuses kujundada veekoguks. III kaitsekategooria taimede kasvukohad jätta looduslikku seisundisse.
Eavere/ Are kruus	Munitsipaalmaa, 14901:002:0423 Eavere karjäär	X= 6491798 Y= 534004	Ca 4,1	Ca 1,9 ha; sellest 0,2 ha veekogu süvendada (teisaldatava pinnase maht ca 2 tuh. m^3), 1,7 ha võsa raiuda ja tasandada, nõlvad 50 – 60 m pikkusel lõigul tasandada.	Ca 1,7 ha; istutada kaske ja mändi.	-	-	Ranna ala veekogu kirdekaldale.	-	Võimalik kaevandamisega rikutud ala uurida (ca 2,2 ha) ja kruusa– liivavaru olemasolul see kasutusele võtta. Eeldatav varu 100 tuh. m^3).	Are valla seisukoht – korrastada puhkeotstarbeliseks maaks. Peale maavara kaevandamist saaks puhkeotstarbelist veekogu laiendada.
Ennikse/ Varbla kruus	Riigimaa, 86302:003:0056 Varbla metskond M-21; 86302:002:0383 Varbla metskond 147	X= 6482005 Y= 490160	Ca 6,2	Ca 3,2 ha; sellest ca 1 ha ulatuses veekogusid süvendada ja ca 2,2 ha (täite maht ca 10 tuh. m^3).	Ca 2,2 ha; istutada kaske ja mändi.	-	-	-	-	Võimalus kruusa/liiva uurida kaevealal ja Ennikse maardla (nr 59) 1. ning 2. plokil kokku ca 10 hektaril – 3 m keskmise kihi puhul oleks varu 300 tuh. m^3.	Vähemalt 2 m paksuse veealuse maavaralasundi olemasolul peale kaevandamist veekoguks. Kui ei kaevandata, siis valdavalt metsamaaks, ca 1 ha ulatuses veekoguks.
Kaisma/ Vändra kruus	Riigimaa, 27601:003:0242 Vändra metskond 79	X= 6506604 Y= 545260	Ca 6,5 ha	Ca 0,4 ha; sellest ca 0,1 ha ulatuses täita (täite maht kuni 1 tuh. m^3), ülejäänud ala tasandada koos ca 100 m pikkuse nõlvaga.	Ca 6 ha; sh ka loodusliku külvi alade tihendamine, istutada kaske, mändi, kuuske.	Sõiduauto koorem olmeprügi ära vedada.	Sõiduauto koorem eterniitplaadi tükke ära vedada.	-	-	Kaevandatav maavaravaru ja laienemisvõimalused puuduvad	Korrastada metsamaaks.
Kellissaare/ Vändra liiv	Riigimaa, 93002:005:0269 Vändra metskond 3; 93002:005:0278 Kellissaare liivakarjäär	X= 6506888 Y= 570533	Ca 11,5 ha	-	-	-	-	-	Kaitsealuste taimede kasvukohad	Karjääri laiendamine pole liiva madala kvaliteedi ja piiratud leviku tõttu (kitsal alal karjäärist põhja ja lõuna pool) otstarbekas.	Karjääri lõunaosa korrastatud osaliselt puhkeotstarbeliseks maaks, osaliselt metsamaaks. Kaitsealuste taimede kasvukohad jätta looduslikku seisundisse.
Kiusumetsa/ Häädemeeste liiv	Riigimaa, 21303:005:0354 Orajõe metskond 57	X= 6421 82 Y= 530050	Ca 4,7 ha	-	-	Olmeprügi ära vedada (hinnanguline maht sõiduauto koorem).	Vanad autorehvid ära vedada (hinnanguline maht veoauto koorem).	Omaalgatuslik märkilaskmise koht. Kooskõlastada Keskkonnaametiga.	Kiusumetsa hoiuala - kaitse eesmärk on nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ I lisas nimetatud liikide ja I lisas nimetamata rändlinnuliikide elupaikade kaitse.	Liivavaru täiendav uurimine ja kaevandamine on perspektiivne kaevandatud alast kirde ja ida pool Kilnezsi maaüksuse piires ka väljaspool senise Kiusumetsa maardla aktiivse reservvaru 1. plokki.	Kuna Kiusumetsa hoiuala piires, siis jätta looduslikku seisundisse metsamaaks.
Krahvi/ Vändra kruus	Reformimata riigimaa	X= 6505573 Y= 543275	Ca 3,8 ha	Ca 1,5 ha; tasandada.	Ca 1,5 ha; istutada kaske, mändi.	Ehitusjäätmed ja olmeprügi ära vedada (hinnanguline maht veoauto koorem).	Vanad autorehvid ära vedada (hinnanguline maht veoauto koorem).	Mahajäetud krossirada. Likvideerida, st tasandada.	-	Reformimata riigimaa, kust kruus on ammendatud. jääb ca 2,5 ha ulatuses Kaisma tehnoloogilise dolokivimaardla piiresse. Kruusa kaevandamise laienemisvõimalused puuduvad.	Korrastada metsamaaks. Vändra valla seisukoht on, et karjääri ala korrastataks.
Kõnnu/ Vändra kruus	Reformimata riigimaa	X= 6508930 Y= 545780	Ca 3,5 ha	Ca 0,4 ha; tasandada.	Ca 0,4 ha; istutada okaspuid, kaske.	Ehitusjäätmed ära vedada (hinnanguline maht veoauto koorem).	Eterniidi tükid (hinnanguline maht sõiduauto koorem).	-	Kaitsealuste taimede kasvukohad.	Kõrge põhjavee taseme ja õhukese kruusakihi tõttu ei saa karjääri laiendada.	Osaliselt korrastada metsamaaks, kaitsealuste taimede kasvukohad looduslikku seisundisse.

Karjäär/vald, kaevandatud maavara	Maa omandi-vorm, katastri-üksuse tunnus, lähiaadress	Keskosa koordinaadid, L-Est97, m	Kaevanda-misega rikutud ala, ha	Tehnilist korrastamist vajav ala; vajalikud tööd	Bioloogilist korrastamist vajav ala; vajalikud tööd	Inertsete jäätmetega risustatud ala; vajalikud tööd	Ohtlike jäätmete liik, risustatud ala; vajalikud tööd	Korrastamist vajavad muud objektid, rajatised, vajalikud tööd	Loodus- ja keskkonnakaitselised piirangud	Maavaravaru esinemine, kasutamisvõimalused	Korrastamise suund, korrastatud ala kasutamisvõimalused, omavalitsuse soovitused
Kõnnu II/ Vändra kruus	Reformimata riigimaa	X= 6508906 Y= 546995	Ca 0,4 ha	Ca 0,4 ha; sellest ca 0,2 ha täita (täite maht ca 2 tuh. m^3) ja kogu ala tasandada.	Ca 0,4 ha; istutada okaspuid, kaske või kujundada ala rohumaaks..	-	-	-	-	Kruusa kaevandamise laienemisvõimalused puuduvad. Geoloogilised eeldused kruusakihi jätkumiseks sügavuse suunas puuduvad – kruusa all lamab lubjakivi.	Korrastada metsa- või rohumaaks.
Kõnnu III/ Vändra kruus	Riigimaa, 27601:002:0062 Vändra metskond 49	X= 6509134 Y= 547180	Ca 0,8 ha	Ca 0,2 ha; täitmist (täite maht ca 3 tuh. m^3) ja ala tasandada.	Ca 0,2 ha; istutada okaspuid, kaske.	-	-	-	-	Laienemisvõimalused ca 2 hektaril, kui kaevandamis-järgselt kujuneb vähemalt 2 m sügavune veekogu. Kruusa eeldatav maht ca 60 tuh. m^3.	Kaevandamisjärgselt korrastada veekoguks. Kui kaevandamine pole võimalik, siis sügavam veekogu säilitada tuletõrje veevõtukohana, madalam täita ja metsastada.
Maima/ Halinga kruus	Riigi reservmaa piiriettepanek Kruusa	X= 6493451 Y= 523644	Ca 1,8 ha	Ca 1,2 ha; täitmist (täite maht 6–7 tuh. m^3) ja ala tasandada.	Ca 1,8 ha; istutada mändi, kaske.	-	-	-	-	Laienemisvõimalused kaeveala piires ca 1,3 hektaril sügavuse suunas. Maavara (liiva) eeldatav maht ca 50 tuh. m^3.	Kaevandamisjärgselt korrastada valdavalt veekoguks. Kui kaevandamine pole võimalik, siis täita, tasandada ja metsastada. Halinga vald soovib, et ala korrastatakse ja metsastatakse.
Massi/ Saarde kruus	Riigimaa, 71101:001:0316 Lodja metskond 7	X= 6450459 Y= 554260	Ca 9,3 ha	Ca 0,2 ha; tasandamist vajava loodenõlva piirkond.	Ca 0,2 ha; metsastub loodusliku külvi teel.	-	-	-	Kaitsealuste loomade elupaigad ja taimede kasvukohad.	Kaevandatav kruusavaru on ammendatud laiendamisvõimalused puuduvad	Valdavas enamuses jätta looduslikku seisundisse, kuna seal asuvad kaitsealuste loomade elupaigad ja taimede kasvukohad.
Mureoru/ Varbla liiv	Riigimaa, 71101:001:0316 Varbla metskond M-21	X= 6477263 Y= 488760	Ca 1,9 ha	Ca 0,4 ha; sh ca 0,2 ha täitmist ja 50–60 m pikkune nõlv tasandamist. Täite maht ca 2 tuh. m^3 – saab kasutada nõlva tasandamisest ülejäävat materjali.	Ca 0,4 ha; istutada mändi ja kaske.	-	Eterniidi tükid (hinnanguline maht sõiduauto koorem)	-	-	Asub Mureoru liivamaardla ehitusliiva aktiivse reservvaru 1. plokil. Laienemisvõimalus ida suunas.	Täidetud ala metsastada. Kaevandamise korral laieneda olemasolevast järsust nõlvast ida suunas. Mitte kaevandada põhjaveetasemest madalamale – sel juhul säilib edaspidi metsamaana.
Niidu/ Are kruus	Munitsipaalmaa, 14901:002:0421 Are park	X= 6488017 Y= 534123	Ca 3,4 ha	Veekogu süvendamine ja puhastamine ainult kooskõlastatult Keskkonnaametiga.	-	-	-	-	Kaitsealuste loomade elupaigad ja taimede kasvukohad.	Kruusa kaevandamisvõimalus Are pargi maaüksusel puudub.	Valla seisukoht on, et karjääri ala (veekogu) tuleks süvendada, puhastada ja kujundada puhkeotstarbeliseks maaks. Kuna veekogus on elupaiga ja kasvukoha leidnud mitmed kaitsealused taimed ja loomad, tuleb süvendamine ja puhastamine kooskõlastada Keskkonnaametiga.
Pärna/ Tõstamaa kruus	Munitsipaalmaa, 82601:002:0137 Pärna karjäär	X= 6475412 Y= 502577	Ca 5,3 ha	-	-	-	-	-	Kaitsealuse kõre elupaik	Kruusavaru on ammendatud. Saab laiendada eramaadele põhja ja lõuna suunas.	Kuna karjääri alal elutsevad II kaitsekategooriasse kuuluvad kõred, siis on otstarbekas kogu ala jätta looduslikku seisundisse. Tõstamaa valla kirjast selgub, et kohalik külaselts kavandab nii Pärna kui ka Alu karjääri ala võtta kasutusele loodus-õpperajana.
Pärnmetsa/ Tori kruus	Riigimaa, 71101:001:0316 Taali metskond 12	X= 6479094 Y= 554708	Ca 2,2 ha	-	-	-	-	-	Asub Soomaa loodusala piires.	Kuna kaevandamisega rikutud ala asub Soomaa loodusala piires, siis kaevandamine pole siin lubatud.	Jätta kaeveala looduslikku seisundisse.
Reiu/ Paikuse savi	Reformimata riigimaa	X= 6469277 Y= 535211	Ca 5,2 ha	Ca 1,5 ha; süvendada veekogu põhjapoolne osa ja ca 20–25 tuh. m^3 pinnast teisaldada kaldale ning tasandada savipinnasele püsiva kaldega.	Tasandatud kallas metsastada.	-	-	Veekogu lõunakaldal asuv lüüs korrastada, et veetaset saaks reguleerida, kui veekogu süvendatakse.	-	Savivaru on ammendunud ja laiendamisvõimalused puuduvad.	Paikuse valla soovil oleks korrastamise suund puhkeotstarbeline veekogu.
Reiu-Liiva/ Paikuse liiv	Riigimaa, 56801:001:1195 Surju metskond 35	X= 6466038 Y= 537428	Ca 11,8 ha	-	-	Ehitusjäätmed ja olmeprügi ära vedada (hinnanguline maht kaks sõiduauto koormat)	-	-	Kaitsealuste loomade elupaigad ja musta toonekure projekteeritav sihtkaitsevöönd.	Laienemisvõimalused praktiliselt puuduvad. Reiu-Liiva liivamaardla (nr 764) aktiivne tarbevaru pole piirangute tõttu kasutatav.	Jätta looduslikku seisundisse.
Seljametsa/ Paikuse liiv	Riigimaa, 56801:001:1195 Surju metskond 35; reformimata riigimaa	X= 6467180 Y= 5394508	Ca 11,0 ha	Tasandada nõlvad lühikestel lõikudel kaeveala põhja- ja lääneservas.	-	Olmeprügi ära viia (hinnanguline maht paar prügikotitäit)	-	Veekogu rauakolust puhastada.		Laienemisvõimalused puuduvad, sest kõrval asub Vaskjõe looduskaitseala.	Jätta looduslikku seisundisse puhkeotstarbeliseks veekoguks. Paikuse vald taotleb ala munitsipaalomandisse.

Karjäär/vald, kaevandatud maavara	Maa omandi-vorm, katastri-üksuse tunnus, lähiaadress	Keskosa koordinaadid, L-Est97, m	Kaevanda-misega rikutud ala, ha	Tehnilist korrastamist vajav ala; vajalikud tööd	Bioloogilist korrastamist vajav ala; vajalikud tööd	Inertsete jäätmetega risustatud ala; vajalikud tööd	Ohtlike jäätmete liik, risustatud ala; vajalikud tööd	Korrastamist vajavad muud objektid, rajatised, vajalikud tööd	Loodus- ja keskkonnakaitselised piirangud	Maavaravaru esinemine, kasutamisvõimalused	Korrastamise suund, korrastatud ala kasutamisvõimalused, omavalitsuse soovitused
Tahkuranna Paikuse liiv	Riigimaa, 84801:004:0572 Surju metskond 64	X= 6452459 Y= 529473	Ca 13,0 ha	Tasandada ca 0,02 ha suurune omavoliline liivavõtu koht.	-	-	-	-	Ümbritsetud Luitemaa looduskaitsealaga ja Võiste–Uulu hoiualaga. Kaeveala põhjapoolses osas asuvad kaitsealuste loomade elupaigad.	Laienemisvõimalus lõuna suunas asuvale Võiste liivamaardla ehitusliiva plokile ca 5,8 ha ulatuses. Hinnanguline liiva maht (sh vee all) ca 350 tuh. m^3.	Jätta looduslikku seisundisse puhkeotstarbeliseks veekoguks. Kaevandamise korral veekogu laieneb.
Teaste/ Häädemeeste liiv	Riigimaa, 56801:001:1195 Orajõe metskond 3; reformimata riigimaa	X= 6424985 Y= 531737	Ca 37,6a	-	-	-	-	-	Asub Laulaste looduskaitseala ja Kiusumetsa hoiuala piires. Pärandkultuuri objekt.	Kaevandamisvõimalused puuduvad.	Jätta looduslikku seisundisse metsamaaks, sest asub kaitse- ja hoiuala piires.
Vanamustu/ Koonga liiv	Riigimaa, 84801:004:0572 Vanamustu karjäär	X= 6487916 Y= 496318	Ca 2,9 ha	Kui ei kaevandata, siis madal veekogu (ca 2 ha) täita ja tasandada. Täite maht ca 20 tuh. m^3. Kirde- ja idanõlvad ca 200 m ulatuses tasandada.	Kogu kaevandamisega rikutud ala (2,9 ha) metsastada, sh tihendada loodusliku külvi alasid.	Olmeprügi ja metall ära vedada (hinnanguline maht sõiduauto koorem).	Vanad rehvid (hinnanguline maht sõiduauto koorem).	-	-	Karjääri alal ca 3 ha-l eeldatav liivavaru põhjaveetasemest madalamal kuni 120 tuh. m^3. Laienemisvõimalus ida ja lääne suunas Mustu-Nõmme liivamaardla aktiivse reservvaru 3. plokile.	Kaevandamise korral on korrastamise suund veekogu. Vastasel korral metsamaaks, kui maapinda täita metsa kasvuks sobiva kõrguseni.
Võiduküla/ Häädemeeste liiv	Reformimata riigimaa	X= 6441851 Y= 532565	Ca 8,9 ha	-	-	-	-	-	Asub Luitemaa looduskaitseala piires. Kaitsealuste kõrede elupaik. Pärandkultuuri objekt.	Häädemeeste liivamaardla ehitusliiva (552) passiivne tarbevaru.	Jätta looduslikku seisundisse valdavalt kõrede elupaigaks. Kujunenud keskkonna säilitamiseks on vaja aeg ajalt metsanoorendikku raiuda ja vajadusel kinnikasvavaid madalaid veekogusid puhastada ning süvendada (koostöös Keskkonnaametiga).

6. MAHAJÄETUD KARJÄÄRID RAPLA MAAKONNAS

Revisjonitööde käigus koguti ja analüüsiti andmeid Raplamaa 14 mahajäetud karjääriala kohta (tabel 6.1).

Omavalitsuste lõikes jaotuvad karjäärid järgmiselt: Kaiu vallas asub Tagasmäe karjäär, Kehtna vallas Rüüta ja Sonni (Lelle) karjäärid, Kohila vallas Adila, Alesti ja Sutlema (Ambose) karjäärid, Märjamaa vallas Kükita, Luiste, Orava, Orgita, Tika ja Vanakubja karjäärid ning Rapla vallas Ohulepa ja Purila (Röa) karjäärid.

Maa omandivormi lõikes paiknevad seitse karjääri (Adila, Kükita, Orava, Orgita, Rüüta, Sonni (Lelle), Sutlema (Ambose) riigimaal Riigimetsa Majandamise Keskuse (RMK) poolt hallatavatel maaüksustel ning Tika karjäär riigimaal Tika liivakarjääri kinnistul. Reformimata riigimaal asub kolm karjääri – Luiste, Purila (Röa) ja Tagasmäe karjääriala läänepoolsem maatükk. Riigi reservmaale jäävad Ohulepa, Tagasmäe karjääriala idapoolsem maatükk ja Vanakubja karjäärid. Munitsipaalomandis on Alesti karjäär (Kohila vald).

Neljateistkümne mahajäetud karjääri piires on kaevandamisega rikutud maa kogupindala ca 105,3 hektarit, millest tehnilist korrastamist (tasandamist, täitmist) vajab ca 55,5 hektarit. Valdav enamus mahajäetud karjääridest on Raplamaale tüüpilise üldilmega: nende nõlvad on tasandatud, kuid põhjade pinnas on liigsügava tasemeni kaevandamise ning ebapiisava tagasitäitmise tulemusena liigniiske ning kaldub soostuma. Karjääripõhjad on suurveeperioodidel üleujutatud ning neid katab üleujutusi taluv lodumets või lepa-pajuvõsa. Viimast oleks majanduslikult otstarbekas kasutada hakkepuidu valmistamiseks. Neljateistkümnest käesolevas töös revideeritud karjäärialast on selliste karjääridena nimetatavad kaheksa: Adila, Alesti, Kükita, Luiste, Rüüta, Sonni (Lelle), Tagasmäe ja Tika karjäärid. Tehnilise korrastamise käigus tehtavatest töödest suuremahulisemaid tuleb teha Alesti karjääris, et korrastada ala Alestijärve maaüksuse detailplaneeringu kohaselt puhke- ja virgestusmaaks. Ulatuslikke töid tuleb teha ka Kõnnumaa maastikukaitsealal paiknevas Sonni (Lelle) lodumetsa ja liigniiske põhjaga karjäärialal. Korrastamistööd tuleb kooskõlastada Keskkonnaametiga kui Kõnnumaa maastikukaitseala valitsejaga. Ala taastamiseks metsamaana tuleb 17 hektaril raiuda hakkepuiduna kasutatav võsa, langetada väärtusetu lodumets, taastäita liigniiske ebatasane põhi ca 43 tuh m^3 mahus ja katta see viljaka pinnasega. Arvestades ümbruskonna tihedat inimasustust, peab Märjamaa Vallavalitsus vajalikuks Luiste karjäärialale puhkeotstarbelise veekogu rajamist ning seda ümbritseva alal metsa kasvuks sobivate tingimuste loomist, milleks tuleb maapinda tagasitäita 10 tuh m^3 suuruses mahus. Märjamaa Vallavalitsus peab vajalikuks ka Vanakubja karjäärialale puhkeotstarbelise veekogu rajamist ning Tika karjääriala 17 ha suuruse kaevandamisega rikutud ala korrastamist, mis seisneb sh ka ca 2,5 ha suuruse tehisveekogu süvendamises 20 tuh m^3 suuruses mahus ja nõlvade tasandamises 750 m pikkusel lõigul kaldeni 1:1,4. Märjamaa Vallavalitsus nimetas korrastamist vajava karjäärina ka Märjamaa läheduses Orgita-Haimre dolokivimaardlal paiknevat 0,2 ha suurust paemurdu, mille servaaladelt tuleks koguda sinna 2 tuh m^3 suuruses mahus kuhjatud dolokiviplaadid ning leida võimalus ilmastikukindlust näidanud Eesti parima raidpaeressursi kasutamiseks. Siinkohal tuleb esile tõsta Märjamaa Vallavalitsust, kes Raplamaa omavalitsustest kõige enam kasutas võimalust osutada mahajäetud riigimaadel paiknevatele ning korrastamist vajavatele karjääride. RMK peab vajalikuks kasutada Sonni (Lelle) ja Rüüta ning Kohila Vallavalitsus Adila karjääri veekogusid neid süvendades tuletõrje veevarustuse kustutusvee allikatena. Rüüta karjääris ei ole see looduskaitseliste piirangute tõttu võimalik, Sonni (Lelle) puhul tuleb taotleda Kõnnumaa maastikukaitseala valitseja luba.

Tehniliselt korrastatud alad vajavad bioloogilist korrastamist, kokku ca 44,2 hektaril – korrastamise suund on valdavalt metsamaa (kask, mänd). Kohila Vallavalitsus soovib Alesti ning Märjamaa Vallavalitsus Luiste ja Vanakubja karjäärialade korrastamist puhke–otstarbeliste aladena, kus olulisteks maastikuelementideks on piisava sügavusega veekogud.

Käesoleva töö käigus külastatud Raplamaa mahajäetud karjääre ei ole kasutatud prügi mahapaneku kohtadena, erandiks on Purila (Röa) mahajäetud karjääriala Hagudi lähistel Tallinn–Rapla–Türi riigimaantee kaitsevööndis, kus ca 5 m sügavusse süvendisse on lisaks olmeprügile kuhjatud lademetena raskeveokite rehve, keskkonnaohtlikke jäätmeid on ka ala idaosas.

Revisjoni käigus üle vaadatud karjääridest on ainsana suhteliselt hea üldseisundiga Sutlema (Ambose) karjäär Kohila vallas, millest on kujunenud korrapärase ovaalse kujuga kuni 10 m kõrguste nõlvadega nõgu , mille tasane põhi on rohtunud ning kus kasvavad noored männid.

Rüüta karjääriala paiknevad kaitsealuste taimede registreerimata kasvukohad ning ala kattub kaitstava loodusobjekti – suure rabakiili *(Leucor-rhinia pectoralis*) elupaigaga (KLO9200718). Kükita karjäär asub Vardi looduskaitseala Vardi sihtkaitsevööndis, Sonni (Lelle) karjäär Kõnnumaa maastikukaitseala Kõnnumaa piiranguvööndis.

Alternatiiviks mõningate karjäärialade korrastamisele oleks nendel eelnevalt läbiviidav tarbevaru uurituse detailsusega geoloogiline uuring, et kinnitada kaevandamisega juba rikutud või seda ümbritseval alal leviva setendi maht maavaravaruna. Näiteks Tika kruusamaardlaga seotud Tika mahajäetud karjäär omab perspektiivi paiknemise tõttu ehituskruusa levikult vaeses Raplamaa lääneosas, kus Maanteeameti poolt tellitud 2013. a. töö raames hinnati arvutiprogrammi Surfer 10 abil 19,86 ha leviva kruusa-liiva mahuks 938 tuh m^3, vajalik on selle täiendav tarbevaru detailsusega uuring.

Maavara (liiv-kruus) kaevandamine võib olla perspektiivne ka mahajäetud Adila karjääri ümbritsev ala, kus 1988. a. teostatud otsingulis-hinnanguliste töö andmeil levib ca 20 ha suurusel alal veetasemest kõrgemal paikneva keskmiselt 1,5 m paksuse kihina veeriseline kruus 30 tuh m^3 suuruses mahus.

Mahajäetud Sutlema (Ambose) karjääri laiendusvõimalusele viitab selle külgnemine põhja poole jääva Sutlema lubjakivimaardlaga (reg.-kaart 832). Maardla kasuliku kihi moodustab põhimaavarana kõrgemargiline ehitusotstarbeline karbonaatkivim survetugevusega 129 Mpa.

Mahajäetud Orgita karjäär paikneb Orgita–Haimre dolokivimaardla (reg.-kaart 153) 3. ploki põhjaosal. Ehitusdolokivina kasutatava kõrgemargilise ehitusotstarbelise karbonaatkivimi survetugevuse garanteeritud mark on 600, viimistluskivi (plaadid paksusega >5 cm) saagis mäemassist on 53%. Kivimi kvaliteeti ei mõjuta oluliselt märgumine ega korduv läbikülmumine. Orgita paksukihiline kuni massiivne kivim on kasutatav raiddetailide valmistamiseks, seinakivina hoonetes jm ning viimistluskivina.

Vähesel määral saab laiendada sügavuse suunaliselt Luiste karjääri – võimalik varu maht ca 50 tuh m^3 ja kirdesuunaliselt Orava karjääri. Arvutiprogrammiga hinnati Purila (Röa) karjääriala eeldatava varu mahuks 0,7 ha suurusel alal ca 32,5 tuh m^3 ja Tagasmäe karjääriala idapoolsema maatüki 1,2 ha suuruse idasuunalise laienduse eeldatava varu (liiv, kruus) mahuks ca 24 m^3.

Tabel 6.1

Andmed Raplamaal asuvate mahajäetud karjääride seisundi kohta

Karjäär/vald, kaevandatud maavara	Maa omandi- vorm, katastri- üksuse tunnus, lähiaadress	Keskosa koordinaadid, L-Est97, m	Kaevan-damisega rikutud ala, ha	Tehnilist korrastamist vajav ala; vajalikud tööd	Bioloogilist korrastamist vajav ala; vajalikud tööd	Inertsete jäätmetega risustatud ala; vajalikud tööd	Ohtlike jäätmete liik, risustatud ala; vajalikud tööd	Korrastamist vajavad muud objektid, rajatised, vajalikud tööd	Loodus- ja keskkonnakaitselised piirangud, kultuurimälestised	Maavaravaru esinemine, kasutamisvõimalused	Korrastamise suund, korrastatud ala kasutamisvõimalused, omavalitsuse soovitused
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Adila/ Kohila kruus	Riigimaa 31701:005:0958 Vardi metskond 80	X =6556535 Y = 534325	Ca 5,9	CA 3,3 ha: Ca 3,1 ha-l võsa raiuda, liigniiske ala täita ca 60 m abs kõrguseni – täiteks vajalik mineraalpinnase maht ca 3,5 tuh m^3, veekogu süvendada 0,2 ha 2 m sügavuseks, väljatud ca 4000 m^3 suuruses mahus materjaliga siluda loode-, kirde- ja edelanurga nõlvu kokku ca 250 m pikkusel lõigul.	Ca 3,1ha; istutada kase- ja männitaimi.	-	-	Tuletõrje veevarustuse kustutusvee allikana kasutada 0,2 ha suurust veekogu karjääri keskosas, mida tuleks süvendada ca 2 m sügavuseni	-	Karjääri alalt on maavara ammendatud, tarbevaru detailsusega karjääri ümbritseva laienduse uuring, 20 ha suurusel alal, eeldatava maavara maht ca 400 tuh m^3.	Metsamaaks, RMK peab vajalikuks tuletõrjeveevõtukoha rajamist
Alesti/ Kohila vähese kruusaga liiv	Munitsipaalmaa 31701:003:0208 Alestijärve	X =6558984 Y = 548785	Ca 21,0	Ca 14 ha: süvendada 2 m-ni järvega läänest külgnevat 2,3 ha suurust üleujutavat ala (teisaldatava pinnase maht on 25 tuh m^3), tõsta laienenud pindalaga veekogu läänekallast, tasandada 3,3 ha suuruse järve põhja, puhastada järve taimedest, süvendada järve kirdenurgast lähtuvat kraavi, puhastada võsast ning täita ca 61,5 m abs kõrguse tasemeni sissesõiduteede-vaheline 7,1 ha suurune ala – täiteks vajalik pinnase maht ca 12 tuh m^3.	Lähtutakse Alestijärve kinnistu detailplaneerin gust, milles suur osa tehni-kaspordiga seotud rajatis-tel, hinnan-guliselt võiks see hõlmata 7 ha suuruse ala.	-.	-	-	-	Karjääri alalt on maavara ammendatud	Puhke- ja virgestusmaa, selle realiseerimiseks lähtutakse Alestijärve kinnistule Kohila Vallavolikogu 29.05.2012 otsusega nr 7 kehtestatud Alestijärve maaüksuse detailplaneeringust,
Kükita/ Märjamaa kruus	Riigimaa 50401:005:0018 Vardi metskond 68	X =6541620 Y = 527025	Ca 0,2	Ca 0,2 ha: ala idaosas tagasitäita ca 40x70 m mõõtmetega liigniiske karjääripõhi, tõstes see ca 57 m abs kõrguse tasemeni. Tasandamiseks vajatava pinnase maht ca 2 tuh m^3.	Ca 0,2 ha; istutada kase- ja männitaimi	-	-	-	Vardi looduskaitseala Vardi sihtkaitsevöönd	Geoloogiline uuring ning karjääri laiendamine ei ole võimalikud, sest looduskaitselised piirangud.	Märjamaa vald soovib kaevandamisega rikutud ala korrastamist, Korrastamistööd tuleb kooskõlastada Keskkonnaametiga kui kaitseala valitsejaga.
Luiste/ Märjamaa liiv, kruus	Reformimata riigimaa (EHAK kood 4554	X =6524026 Y =513411	Ca 3,7	Ca 2,6 ha: lääneosa 0,6 ha suurust veekogu süvendada, ülejäänud 2,0 ha suuruselt alalt eemaldada võsa ja tagasitäita ca 21,5 abs kõrguse tasemeni, täiteks vajalik pinnase maht ca 10 tuh m^3.	Ca 2,0 ha; istutada kase- ja männitaimi	-	-	-	-	Karjääri sügavusesuunalise laienduse geol. uuring tarbevaru tasemel ca 2,6 ha suurusel kaevandamisega rikutud alal, eeldatava maavara maht ca 50 tuh m^3.	Metsamaaks, 0,6 ha veekoguks, ka Märjamaa Vallavalitsus soovib alale veekogu
Ohulepa/ Rapla kruus	Riigi piiriettepanekuga reservmaa AT1404030028	X= 6549392 Y= 533178	Ca 0,6	Ca 0,3 ha: kesk- ja kaguosa tagasitäita ca 57,5 abs kõrguse tasemeni, täiteks vajalik pinnase maht ca 1 tuh m^3	0,3 ha katta viljaka pinnasega	-	-	-	-	Laienduseks uurida olemasoleva karjääriala kirdesuunalist laiendamisvõimalust	Rohumaa
Orava/ Märjamaa kruus	Riigimaa Vardi metskond 191 50401:005:0195	X =6539742 Y = 529221	Ca 23 ha	Ca 1,7 ha; maapind siluda 54-55 m abs kõrgusele – teisaldatava pinnase maht ca 8000 m^3, nõlvadele anda 200 m pikkusel lõigul korrapärasem kuju.	Ca 1,7 ha istutada männitaimi.	-	-	-	-	Nn värskemalt 0,7 ha suuruselt kaevealalt on maavara ammendatud, tarbevaru detailsusega uurida karjääri põhjasuunalist laiendamisvõimalust min 2 ha suurusel alal, eeldatava maavara maht ca 40 tuh m^3.	Metsamaaks (mänd)
Orgita/ Märjamaa dolokivi	Riigimaa 50402:001:0181 Märjamaa metskond 22	X =6531876 Y = 526978	Ca 2,3	Ca 0,6 ha: korrastatava ala kaevandamata lääneosale kuhjatud dolokivitükkidest ja kattepinnasest koosnevad künkad laiali lükata, see ca 0,4 ha suurune ala tasandada ning seejärel metsastada, paemurru lõunaosa tõsta 0,7 m kõrgemale, täiteks vajalik pinnase maht ca 700 m^3.	Ca 0,4 ha; istutada männikultuuri	-	-	0,2 ha suuruse paemurru servaaladelt koguda 2 tuh m^3 suuruses mahus raidkivina kasutatavaid dolokiviplaate	-	Orgita mahajäetud paemurd paikneb Orgita–Haimre dolokivimaardla (reg.-kaart 153) 3. ploki põhjaosal.	0,4 ha metsamaaks (mänd), 0,2 ha korrastatud paemurd

Purila (Röa)/ Rapla kruus	Reformimata riigimaa (EHAK kood 7255	X =6549940 Y = 545875	Ca 0,6	Ca 0,1 ha: loodeosas kaevesüvendid tagasitäita, täiteks vajalik pinnase maht ca 2 tuh m^3	Ca 0,6 ha; istutada männikultuuri -	Ca 0,01 ha; korrastatava ala idaosalt koguda pool kallurautokoormat ehitusprahti, klaasi, kilet	Ca 0,01 ha; ida ja põhjaservalt pool kallurauto koormat eterniitplaate. Sissesõidust lõuna poolt 5 kalluri-koormat raskeveokite rehve.	-	-	Mahajäetud karjääri võimaliku varu mahuks hinnati arvutiprogrammiga 0,7 ha suurusel alal ca 32,5 tuh m^3	Metsamaaks (mänd, kask)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Rüüta/ Kehtna kruus	Riigimaa 29203:001:0410 Kõnnu metskond 2	X =6516693 Y = 542034	Ca 3,6	Teoreetiliselt oleks vajalik 3,6 ha-l karjääri põhja tõsta ca 46 m abs kõrguse tasemeni. Täitena oleks kasutatav idaosas pinnasevallidesse ladustatud materjal 0,5 tuh m^3 suuruses mahus, kuid karjääriala hõlmab täielikult kaitstava loodusobjekti – suure rabakiili *(Leucorhinia pectoralis*) elupaik.	-	-	-	-	Kaitstava loodus-objekti – suure rabakiili *(Leucor-rhinia pectoralis*) elupaik (KLO9200718). Loode- ja kirdeosas kaitsealuse roht-taime - kuradi-sõrmkäpa (*Dacty-lorhiza maculata*) leiupaik	Geoloogiline uuring ning karjääri laiendamine ei ole võimalik, sest looduskaitselised piirangud	RMK peab vajalikuks tuletõrjeveevõtukoha rajamist, kuid karjääris tuleb säilitada kaitstavatele liikidele sobilikud kasvu- ja elutingimused.
Sonni (Lelle)/ Kehtna liiv, kruus	Riigimaa, (29202:006:0064) Vahastu metskond 261	X =6526813 Y = 557780	Ca 20,2	Ca 17,5 ha: metsamaana korrastamiseks võsa raiuda, taastäita liigniiske ebatasane põhi ca 72,5 m abs kõrguseni – täiteks vajalik pinnase maht ca 46 tuh m^3	Ca 17,5 ha; katta ala viljaka pinnasega, istutada metsakultuurid	-	-	Tuletõrje veevarustuse kustutusvee allikana kasutada olemasolevat 0,07 ha suurust veekogu karjääri lääneosas, mida tuleks süvendada ca 2 m sügavuseni (vajalik KKA nõusolek).	Kõnnumaa maastikukaitseala Kõnnumaa piiranguvöönd	Laiendamisvõimalused puuduvad, sest looduskaitselised piirangud	Metsamaaks, RMK peab vajalikuks tuletõrjeveevõtukoha rajamist. Korrastamistööd tuleb kooskõlastada Keskkonnaametiga kui kaitseala valitsejaga.
Sutlema (Ambose)/ Kohila kruus	Riigimaa 31701:001:0444 Vardi metskond 71	X =6559426 Y = 534165	Ca 2,0	Ca 0,4 ha: põhjaserva kuni 10 meetri kõrgused ja lõunaserva kuni 8 m kõrgused kruuspinnasesse kujunenud nõlvad vajaksid 150 m pikkusel lõigul kujundamist püsinõlvuseni, s.o kaldeni 1:1,4	Ca 0,4 ha; katta ala viljaka pinnasega, istutada männikultuuri	-	-	-	-	Alale annab täitekruusa ja ehituslubjakivi kaevandamiseks laiendamisvõimaluse põhja poolt külgnev Sutlema lubjakivimaardla (nr 832).	Metsamaaks (mänd, kask). RMK peab vajalikuks korrastamist ja metsastamist
Tagasmäe/ Kaiu 1) **läänepoolne** kruus 2) **idapoolne** kruus	Reformimata riigimaa EHAK kood 8841 Riigi piiriettepanekuga reservmaa (AT0805170009)	X =6535775 Y = 574489 X =6535790 Y = 574740	Ca 1,0 Ca 1,8	Ca 1,0 ha: võsa raiuda, taastäita liigniiske ala min 71,2 m abs kõrguseni – täiteks vajalik pinnase maht ca 4000 m^3, süvendada 0,2 ha suurust veekogu 1,5 m võrra, puhastada kraavid; Ca 1,8 ha: liigniiske ala tagasitäita 71,2 m abs kõrguse tasemeni, taastäita kirdesopi lohud, täiteks vajalik pinnase maht ca 7000 m^3 , veekogu süvendada 2 m sügavuseks, väljatud materjali ca 3000 m^3 suuruses mahus kasutada kirde-, ida ja kaguserva ca 300 m-sel lõigul nõlvade korrastamiseks, puhastada ja süvendada kraavid.	Ca 0,8 ha-l katta ala viljaka pinnasega, istutada männitaimi Ca 1,6 ha-l katta ala viljaka pinnasega, istutada männitaimi	- -	- -	Demonteerida laadimisestakaad, transportida selle detailid (ca 1 kallurikoorem) - -	-	Laiendamisvõimalused puuduvad Karjääri alalt on maavara ammendatud. Karjääri võimaliku laienduse geoloogiline uuring 1,2 ha suurusel alal, eeldatava maavara (liiv, kruus) maht ca 24 m^3.	Metsamaaks, 0,2 ha veekoguks Metsamaaks, 0,2 ha veekoguks
Tika/ Märjamaa liiv, kruus	Riigimaa, 42701:002:0930) Tika liivakarjäär	X =6533892 Y = 506490	Ca 17,6	Ca 10,5 ha: veekogu keskosa süvendada ca 34 m abs kõrguseni – teisaldatava pinnase maht 20 tuh m^3, sellega täita liigniiske ala 36,6 m abs kõrguseni veekogust idas, tasandada nõlvad 750 m pikkusel lõigul kaldeni 1:1,4, tasandada 0,1 ha liivavõtukoht lõunasopis	Ca 8,2 ha; katta ala viljaka pinnasega, istutada kase- ja männikultuuri	Ca 0,01 ha; kaeveala lõunaosas koguda kallurauto koormatäis ehitusprahti	-	Demonteerida ehitis idaservas, transportida selle detailid (ca 1 kallurikoorem	-	Maanteeameti poolt tellitud 2013. a. töö raames hinnati 19,86 ha leviva kruusa-liiva mahuks 938 tuh m^3., vajalik täiendav tarbevaru uuringu detailsusega uuring	8,2 ha metsamaaks 2,3 ha veekoguks
Vanakubja/ Märjamaa liiv, kruus	Riigi piiriettepanekuga reservmaa (AT0804110053)	X =6519217 Y = 532415	Ca 1,8	Ca 1,5 ha: ca 180 m pikkusel kaldajoonel eemaldada lodumets ning pilliroog, veekogu kesk- ja idaosa süvendada ca 28,5 m abs kõrguseni – teisalda-tava pinnase maht 13 tuh m^3	Ca 0,2 ha; kat-ta ala viljaka pinnasega, istutada kase- ja männi-kultuuri	-	-	Lõunakallas kujundada supluskohaks: tõsta kaldaala, katta liivpinnasega.	-	Laiendamisvõimalused puuduvad.	Veekogu puhkeala koosseisus, ka Märjamaa Vallavalitsus peab vajalikuks ala korrastamist veekoguks.

7. MAHAJÄETUD KARJÄÄRID SAARE MAAKONNAS

Revisjonitööde käigus koguti ja analüüsiti andmeid Saaremaa 7 mahajäetud karjääriala kohta (tabel 7.1).

Omavalitsuste lõikes jaotuvad karjäärid järgmiselt: Kihelkonna vallas paiknevad Abula, Kõruse ja Varkja karjäärid, Lümanda vallas Mõisaküla karjäär, Muhu vallas Koguva karjäär ning Valjala vallas Lööne ja Rõude karjäärid.

Maa omandivormi lõikes paikneb üks karjäär – Varkja – riigimaal RMK poolt hallataval maaüksusel ning kaks karjääri – Lööne ja Mõisaküla – riigimaal. Munitsipaalmaale jäävad Abula ja Kõruse karjäärid ning riigi reservmaale Koguva ja Rõude karjäärid.

Seitsme mahajäetud karjääriala piires on kaevandamisega rikutud maa kogupindala ca 50,4 hektarit, millest tehnilist korrastamist (tasandamist, täitmist) vajab ca 33,9 hektarit. Näiteks Lööne karjääri nõlvad on tasandatud, kuid põhi on liigsügava tasemeni kaevandamise ning ebapiisava tagasitäitmise tulemusena liigniiske ning kaldub soostuma. Karjääripõhi on suurveeperioodidel üleujutatud ning seda katab üleujutusi taluv lepa-pajuvõsa. Viimast oleks majanduslikult otstarbekas kasutada hakkepuidu valmistamiseks. Ebatasane kaeveala tuleb mineraalpinnasega täita ca 13 tuh m^3 suuruses mahus. Metsa kasvuks sobivate tingimuste loomiseks tuleb ebatasased kaevealad mineraalpinnasega täita ka Varkja karjääris ca 300 m^3 ja Rõude karjääris ca 500 m^3 suuruses mahus. Tehnilise korrastamise käigus tehtavatest töödest mahukamad, 23 ha suurust ala hõlmavad tööd, tuleb teha halvas üldseisundis olevas, kuid geoloogilise loodusmälestisena Ürglooduse Raamatus registreeritud ja ettevõttele „Saare Dolomiit" kuulunud Koguva karjääris. Selle ida(kagu)seina tehispaljand tuleb ca 0,5 km pikkusel lõigul rusukaldest puhastada ja rakendada meetmeid, et säiluks Koguva paemurru teaduslik ja esteetiline väärtus. Tasandada tuleb karjääri lääne(loode)nõlv umbes 0,5 km pikkusel lõigul ja karjäärisisesed astangud 0,9 km pikkustel lõikudel. Lääne(loode)nõlva alust kõrgvee poolt üleujutatavat põhja tuleks ca 9 ha suurusel alal tõsta 11,5 m abs kõrguse tasemeni, täiteks vajalik pinnase maht on ca 72 tuh m^3. Tasandada või teisaldada ja kasutada ehitusobjektidel täitepinnasena tuleks aastaid ilmastiku mõjutada olnud madalate tugevuslike omaduste tõttu aheraineks muutunud dolokivi jääksaared ja kuhjad laialdastel aladel kesk-, põhja- ja kirdeosas. Likvideerida keskosast kasvukihi ja rähkse moreeni hunnikud, kasutu estakaad, purustussõlme detailid jne. Teiseks omaaegse maavara raiskamise ja kaevandamise nõrga järelvalve näiteks on ettevõttele „Saare Lubi" kuulunud korrastamata Mõisaküla karjäär. Karjäärialale on jäetud lubjakivirahnud, mida pidanuks kasutatama lubjatoormena, ala on ulatuslikult kasutatud prügi mahapaneku kohana. Mõisaküla karjäär paikneb pärandkultuuriobjektina registreeritud Punabe kuusiku lubjaahjusid hõlmaval territooriumil. Inertseid (ehituspraht, metall, kile jms) jäätmeid on veetud Lööne karjääri, kuhu on ladustatud lisaks olmeprügile ka ohtlikke jäätmeid (valdavalt autorehve).

Tehniliselt korrastatud alad vajavad bioloogilist korrastamist, kokku ca 11,2 hektaril – korrastamise suund on valdavalt metsamaa (kase- ja männikultuurid). Maastiku mitmekesistamiseks ja tehisveekogude kinnikasvamise vältimiseks on soovitatav süvendada Varkja, Lööne ning Rõude karjäärialadele kujunenud liigmadalaid veekogusid. Kihelkonna Vallavalitsus soovib Abula karjääri kinnistut vastavalt selle sihtotstarbele kasutada puhke– ja virgestusmaana, et Abula külas paiknevast vanast karjäärist kujuneks ühistegevuse kohana kasutatav külaplats. Samuti kavandab Kihelkonna Vallavalitsus munitsipaalomandis oleval kinnistul asuva Kõruse karjääriala kujundamist puhke- ja virgestusmaaks, et kasutada tehniliselt korrastatud vana karjääriala Kõruse külakogukonna jaanitule jt vabaõhuürituste

korraldamiseks. Tagamõisa poolsaar kujundatakse Kihelkonna valla üldplaneeringu kohaselt loodusturismi harrastamise kohaks, mistõttu võiks Kõruse karjäärialal väljaarendatav puhke- ja virgestusmaa olla osa piirkonna turismi tugiinfrastruktuurist.

Revisjoni käigus üle vaadatud karjääridest on hea üldseisundiga Abula ja Kõruse karjäärid Kihelkonna vallas, kus nõlvad on varasemalt tasandatud laugeteks ning rohtunud põhjad on tasandatud. Valdavalt on tehniliselt korrastatud Rõude karjääriala, kuhu reljeefi mitmekesistamiseks on tasandamise käigus kujundatud laugeid männinoorendikuga kattunud künkaid ning idaserva rohtunud laugete nõlvadega nõgusid.

Ebaseadusliku kaevandamise ja prügi mahapaneku takistamiseks tuleb sulgeda Lööne, Mõisaküla ja Rõude karjääride juurdepääsuteed.

Alternatiiviks karjäärialade korrastamisele oleks nende võimalikel laiendustel läbiviidav tarbevaru uurituse detailsusega geoloogiline uuring, et kinnitada alal leviva setendi maht maavaravaruna. Näidetena taolistest karjääridest on Lööne, Rõude ja Varkja karjäärid, mille ümbruses on geoloogilised eeldused maavaravaruna kasutatavate setete levikuks, kuid nende võimalikud laiendused paiknevad eramaadel. Perspektiivi omab riigimaal mäetööstusmaana registreeritud kinnistul paiknev Mõisaküla karjäär, mis 1,4 ha suurusel alal kattub Lümanda-Mõisaküla lubjakivimaardla 2. ploki aT varuga, mille koguvaru on 11,3 tuh m^3. Mahajäetud karjäär paikneb pikaajaliste lubjapõletamise traditsioonidega Lümanda–Agama–Mõisaküla piirkonnas. Koguva mahajäetud karjääri korrastamisele võiks eelneda 1994. aastal nn maa-aineks tunnistatud, praeguses mõistes madalamargilise dolokivi ~ 800 tuh m^3 suuruse varu edasine kaevandamine, mille kasutuselevõtuks on vajalik teha tarbevaru uurituse detailsusega geoloogiline uuring ning aktiivse tarbevaru kinnitamisele järgnevalt taotleda Keskkonnaametilt maavara kaevandamise luba. Võimalus on teoreetiline, sest halvas seisundis Koguva karjääriala paikneb puhke- ning rekreatsioonivõimaluste-rohkes turismipiirkonnas. Arvestades Koguva karjääriala halba üldseisundit ja selle Väikese väina hoiualast ümbritsetud karjääri registreeritust geotoobina, oleks otstarbekam karjääri kaevandamisega rikutud 23 ha suuruse ala kohene korrastamine.

Tabel 7.1

Andmed Saaremaal asuvate mahajäetud karjääride seisundi kohta

Karjäär/vald, kaevandatud maavara	Maa omandi-vorm, katastri-üksuse tunnus, lähiaadress	Keskosa koordinaadid, L-Est97, m	Kaevandamisega kutud ala, ha	Tehnilist korrastamist vajav ala; vajalikud tööd	Bioloogilist korrastamist vajav ala; vajalikud tööd	Inertsete jäätmetega risustatud ala; vajalikud tööd	Ohtlike jäätmete liik, risustatud ala; vajalikud tööd	Korrastamist vajavad muud objektid, rajatised, vajalikud tööd	Loodus- ja keskkonnakaitselised piirangud, kultuurimälestised	Maavaravaru esinemine, kasutamisvõimalused	Korrastamise suund, korrastatud ala kasutamisvõimalused, omavalitsuse soovitused
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Abula/ Kihelkonna kruus	Munitsipaalmaa 30101:004:0629 Lõkkeplatsi	X =6477962 Y = 391578	Ca 0,3	Ca 0,05 ha täita ca 10 m abs kõrguseni – täiteks vajalik pinnase maht ca 250 m^3, idaserva nõlva tasandada laugemaks	0,05 ha; istutada männikultuurid	Maaüksuse lääneosas likvideerida betooni- ja eterniiditükke (paar sõiduautokäru koormat)	-	Karjääriala muutmiseks külakogukonna vabaõhu-ürituste korraldamise kohaks koostada projekt, kus planeeritakse maa-ala haljastus, määratakse väike-vormide asukohad jm	-	-	Kihelkonna Vallavalitsus soovib karjääriala korrastamist ning kujundamist puhke- ja virgestusmaaks
Koguva/ Muhu dolokivi	Riigi piirietteparekuga reservmaa AT1010220017	X =6497397 Y = 447475	Ca 25,3	Ca 23,1ha: lääne(loode)nõlv ca 540 m pikkusel lõigul tasandada kaldeni 1:4. Tasandada karjääri eritasandilisi alasid piiravad ca 3 m kõrgused astangud, s.o nn 1. karjääri kirde, kagu ja edela küljel 600 m pikkusel lõigul ja 2. karjääri kirdenõlva ca 300 m pikkusel lõigul. Koguva karjääri lääne(loode)-nõlva alust, s.o kõrgvee poolt üleujutatavat põhja tuleks ca 9 ha suurusel alal tõsta 11,5 m abs kõrguse tasemeni, täiteks vajalik pinnase maht ca 72 tuh m^3. Tasandada "songermaa" estakaadist kirdes ning karjääri põhja- ja kirdeosas. Keskosa platool likvideerida kasvukihi ja rähkse moreeni hunnikud.	Korrastada nii, et ala sobituks ümbritseva rannamaastiku loopealsetega. Ala bioloogilisel rekultiveerimisel ei ole kasvupinnast soovitav kasutada.	-	-	Demonteerida laadimisestakaad, tühi alajaamakarp, koristada purustus-sorteerimis-sõlmest ja killustiku laadimise punkrist säilunud paar betoonposti ning purunenud detailid ja transportida (ca 5 kalluri-koormat). Geoloogilise loodus-mälestisena Ürglooduse Raamatus registreeritud Koguva paemurru ida(kagu)-seina tehispaljand ca 0,5 km pikkusel lõigul rusukaldest puhastada ja rakendada meetmeid, et säiluks Koguva paemurru põhilise atraktsiooni teaduslik ja esteetiline väärtus.	Karjääriala on geo-toobina regist-reeritud Ürglooduse raamatusse, on Saarte Geopargi üks vaatamisväärsustest, ümbritsetud kõikjal, v.a kirdest, Väikese väina hoiualaga	Karjääri 1994. aastal nn maa-aineks tunnistatud, praeguses mõistes madalamargilise dolokivi ca 776 tuh m^3 suuruse varu kasutusele võtuks teha tarbevaru uurituse detailsusega geoloogiline uuring ning aktiivse tarbevaru kinnitamisele järgnevalt taotleda Keskkonnaametilt maavara kaevandamise luba.	Väikese Väina hoiuala rannamaastikega sobituv loopealne
Kõruse / Kihelkonna kruus	Munitsipaalmaa 30101:002:0516 Lõkkeplatsi	X =6480251 Y = 380579	Ca 1,1	Karjäär üldiselt korrastatud: korrapärase kuju, laugete nõlvade ja tasandatud rohtunud põhjaga ala. Kaguosas tasandada 0,1 ha ebaseadusliku kruusavõtukoha nõlvu 80 m pikkusel lõigul laugemaks.	Ca 0,7 ha; sõltuvalt puhkeala planeeringust.	Karjääriala lääne-servast koristada purustatud betooni-tükke ning keskosast likvideerida poolelipõlenud ehitusjäätmed	-	Vana karjääriala muut-miseks külakogukonna vabaõhuürituste korraldamise kohaks koostada projekt, kus planeeritakse maa-ala haljastus, määratakse väike-vormide asukohad jm	Karjääriala on kantud pärandkultuuri-objektide nimistusse, läänest ja põhjast külgneb Tagamõisa hoiualaga	-	Kihelkonna Vallavalitsus soovib karjääriala korrastamist ning kujundamist puhke- ja virgestusmaaks
Lööne/ Valjala liiv, kruus	Riigimaa 85801:001:0224 Lööne karjäär	X =6475752 Y = 424838	Ca 5,5	Ca 4,3 ha: liigniiskelt põhjalt raiuda lepa-pajuvõsa ja tagasitäita, tõstes põhi minimaalselt 16 m abs kõrguse tasemeni – täiteks vajalik pinnase maht ca 13 tuh m^3. Lääneosas korrastada nõlvad 430 m pikkusel lõigul, eriti selle edelasopi ebaseadusliku kruusavõtukoha 4 m kõrgused ebastabiilsed nõlvad tasandada nõlvuseni 1:1,4.	Ca 4,3 ha; istutada männikultuurid	Karjääriala loodeosast koristada ehitusmaterjali-jäägid, kile, olmeprügi (üks kallurauto koorem)	Karjääri loodeosast koristada autorehvid (paar kallur-auto koormat)	Karjäär omavolilise kaevandamise ja prügi mahapaneku takistamiseks sulgeda.	-	Lööne karjääri võimalik põhja- ja ida suunaliselt laiendada eraomandis olevate kinnistute piiresse jäävale alale.	4,0 ha – metsamaa, 0,3 ha – veekogu. Valjala Vallavalitsus soovib, et maa omanik korrastaks Lööne karjääri
Mõisaküla/ Lümanda lubjakivi	Riigimaa, 44001:003:0438 Mõisaküla karjäär	X= 6463673 Y= 383900	Ca 2,4	Ca 1,4 ha: põhja- ja lääneosa jäätmaa puhastada võsast ja tasandada kirdeserva lükatud vallidest pärit pinnasega. Edelaserva ebatasasused täita 13,2 m abs kõrguse tasemeni ca 0,5 tuh m^3 suuruses mahus. Karjääri põhjast koristada võsastunud jääksaared.	Ca 1,2 ha; katta viljaka pinnasega ja istutada männikultuurid.	Põhja- ja lääneosa jäätmaalt likvideerida olme- ja ehitus-jäätmed (üks kallurauto koorem)	-	Paemurru lõunaservas ca 70 m x 20 m alal selekteerida lubja-toormena kasutatavad lubjakivirahnud (eeldatav maht 2,5 tuh m^3) Karjäär prügi mahapaneku takista-miseks sulgeda.	Karjäär paikneb pärandkultuuri-objektina regist-reeritud Punabe kuusiku lubjaahjusid hõlmaval territooriumil.	Karjäär kattub 1,4 ha suurusel alal Lümanda-Mõisaküla lubja-kivimaardla 2. ploki aT varuga, mille koguvaru on 11,3 tuh m^3.	1,2 ha - metsamaa (männikultuurid) 0,2 ha - paemurd
Rõude/ Valjala kruus	Riigi piiriettepanekuga reservmaa AT1310030016	X =6477737 Y = 424468	Ca 7,2	Ca 1,3 ha: värskelt kaevatud ca 0,03 ha suuruse ala nõlvad karjääri lõunaservas tasandada kaldeni 1:1,4. Veekogudest põhjapoolsema suurvee ajal üle-ujutatava ala ning kahe veekogu-vahelise ala tagasitäita 16,5 m abs kõrguse tasemeni –vajalik pinnase maht ca 0,5 tuh m^3. Lõunapoolsema 0,4 ha suuruse veekogu kaldaalalt eemaldada lepa-pajuvõsa ning seejärel süvendada ca 2 m sügavuseni	Ca 1,3 ha; katta viljaka pinnasega ja istutada männikultuurid	-	-	Karjääriala lääneservas metsatukas paiknev geodeetiline punkt Raude (nr 6615) – punkti tähistav betoonpost korrektselt paigaldada ja selle ümbrus 3 m, s.o kaitsevööndi ulatuses võsast puhastada.	Leiti kaitsealuse rohttaime – hariliku käoraamatu *(Gymnadenia conopsea)* kasvupaiku	Tika servamoodustiste vööndiga seotud Rõude karjääri võimalik põhjasuunaliselt laiendada eraomandis oleva kinnistu piiresse jäävale alale.	0,9 ha - metsamaa (männikultuurid), 0,4 ha - veekogu. Valjala Vallavalitsus soovib maakorralduslike toimingute lõpetamist

				ca 4 tuh m^3 suuruses mahus.							
1	2	3	3	5	6	7	8	9	10	11	12
Varkja/ Kihelkonna kruus	Riigimaa 30101:004:0528 Kihelkonna mk 9	X =6470662 Y = 391557	Ca 8,6	Ca 3,6 ha: edelanõlva jalamile kujunenud liigniiskelt alalt eemaldada pajuvõsa ning ala tagasitäita minimaalselt 36,3 m abs kõrguse tasemeni. Tasandada veekogudest ida poole jäävad ebatasasused. Metsa kasvuks sobivate tingimuste loomiseks tõsta maapinda sissesõiduteest lääne poole jäävas osas ca 36, m abs kõrguse tasemelt ca 30 cm võrra, kasutades karjääri idapoolsemale osale kuhjatud küngastest pärit materjali. Täiteks vajalik pinnase maht ca 0,3 tuh m^3. Põhjapoolsemat 0,3 ha suurust veekogu kinnikasvamise vältimiseks süvendada ca 2 m sügavuseni. Sissesõidutee läheduses paiknevatest kruusaküngastest pärit pinnasega täita teega idast külgnev ca 3 m sügavune süvend.	Ca 3,6 ha; katta ala viljaka pinnasega, istutada mände	-	-	-	-	Varkja karjääri oleks geoloogilistelt tingimustelt võimalik põhjasuunaliselt laiendada eraomandis oleva kinnistu piiresse jäävale alale.	Metsamaaks, RMK Saaremaa metskond soovib 8,6 ha suuruse kaevandamisega rikutud ala korrastamist.

8. MAHAJÄETUD KARJÄÄRID VILJANDI MAAKONNAS

Revisjonitööde käigus koguti ja analüüsiti andmeid Viljandimaa 4 mahajäetud karjääri kohta (tabel 8.1). Aruande 7. köites on esitatud karjääride ülevaated.

Omavalitsuste lõikes jaotuvad karjäärid järgmiselt: Karksi vallas asub Mäeküla ja Toosi karjäär, Suure-Jaani vallas Labida karjäär ja Tarvastu vallas Linsi karjäär.

Maa omandivormi lõikes asuvad kaks karjääri (Labida ja Linsi) riigi metsamaal RMK poolt hallatavatel maaüksustel. Reformimata riigimaadel, millele on tehtud piiriettepanekud, asuvad ülejäänud kaks karjääri – Mäeküla ja Toosi.

Nelja mahajäetud karjääri piires on kaevandamisega rikutud riigimaa kogupindala ca 23,3 hektarit, millest tehnilist korrastamist (tasandamist ja osaliselt täitmist) vajab ca 1,5 hektarit, metsastamist (männi ja kase istutamist) ca 12,4 hektarit, millest enamuse moodustab hõreda loodusliku külvi tihendamine.

Labida karjääris (kaevealal) vajab tehnilist korrastamist (nõlvade ja põhja kohatist tasandamist) kaevandamisega rikutud ala (0,7 ha) piires, esmajoones kõrgem ja järsem põhjapoolsem nõlv 150 m ulatuses, kust aeg ajalt on liiva võetud, mille tagajärjel on puud karjääri varisenud. Kaeveala vajab täiendavat metsastamist, ka loodusliku külvi teel kasvama hakanud piirkondades. Ka maad haldav RMK soovib kaeveala peale tehnilist korrastamist taasmetsastada.

Linsi karjääris on kaevandamisega rikutud ca 2,9 hektarit, millest tehnilist korrastamist (nõlvade ja põhja kohatist tasandamist ning täitmist) vajab ca 0,3 hektarit, sellest täitmist ca 0,2 hektaril asuv liigniiske ala (eeldatav täite maht kuni 2 tuh. m^3). Metsastamist vajab ca 1 ha suurune ala, sh tihendamist loodusliku külvi piirkonnad.

Mäeküla karjääris on erinevatel aegadel kaevandamisega rikutud ca 19,0 hektarit, millest tehnilist korrastamist (ebaseaduslike liivavõtukohtade tasandamist) vajab ca 0,2 hektarit, Metsastamist vajab ca 10 ha suurune ala, sellest valdav enamus piirkondades, kus looduslik külv on olnud hõre.

Toosi karjääris on kaevandamisega rikutud ca 0,7 hektarit, millest tehnilist korrastamist (nõlvade ja põhja tasandamist ning täitmist) vajab ca 0,3 hektarit, sellest täitmist liigniiske lohk (eeldatav täite maht kuni 300 m^3). Korrastamist vajavate nõlvade ulatus on 200 m. Metsastamist vajab kogu kaevandamisega rikutud ala, ka piirkonnad, kus looduslik külv on olnud ebapiisav. Karksi vald soovib, et ala korrastatakse.

Revisjoni käigus üle vaadatud karjääride üldseisund on suhteliselt hea – varasemalt korrastatud alad on hakanud loodusliku külvi teel metsastuma. Mahajäetud karjääridesse prügi pole veetud. Labida karjääri kasutatakse metsloomade söötmis- ja jahipidamiskohana.

Toosi karjääri alale on kujunenud III kaitsekategooria tähnikvesiliku elupaigad. Ülejäänud karjäärides loodus- ja muinsuskaitselised piirangud puuduvad.

Maavara (liiva) täiendav uurimine ja selle olemasolul kaevandamine on võimalik kõigi mahajäetud karjääride (kaevealade) piires, samuti on kõigi puhul laiendamisvõimalused.

Labida kaevealast põhja poole jääval ligikaudu hektari suurusel seljandikul asub eeldatavalt ca 30 tuh. m^3 ehitusliiva kvaliteedile vastavat materjali. Andmed liivakihi paksuse kohta karjääri põhja tasemest madalamal puuduvad. Linsi karjääri lõunapoolses osas pole kaevandamine perspektiivne, sest seal asuv liivakiht on õhuke ja kaevandamisjärgselt kujuneks sinna liiga madal veekogu. Põhjapoolne kaeveala jääb Linsi maardla ehitusliiva aktiivse tarbevaru 1. plokile, kus maavaravarude koondbilansi andmetel on liiva jääkvaru 144 tuh. m^3. Kaevandada on võimalik ka põhjaveetasemest madalamale, sest seniste uuringute andmetel on veealuse liivakihi paksus kohati üle kahe meetri. Mäeküla karjääri idapoolsel alal on varu ammendunud. Läänepoolne ala jääb vähesel määral Mäeküla maardla liiva prognoosvaru 8. ploki piiresse, lisaks piirneb ala Mäeküla ja Mäeküla II liivakarjääri mäeeraldisega, mis annavad eelduse ka mahajäetud Mäeküla karjääri läänepoolsel alal vähemalt 10 m paksuse maavaralasundi esinemiseks. Kuna Mäeküla maardlal asub kolm mäeeraldist 3,5 milj. m^3 kaevandatava varuga, siis mahajäetud kaevealal geoloogiliste uuringute tegemine ja kaevandamine ehk vajadus maavara kasutamiseks on reaalne vaid kauges tulevikus – senine varu kindlustab piirkonna vajaduse aastakümneteks. Toosi kaevealast põhja ning ida poole jääval ligikaudu 1,4 ha suurusel seljandikul asub põhjaveetasemest kõrgemal eeldatavalt 80–85 tuh. m^3 ehitusliiva kvaliteedile vastavat materjali. Karjääri põhja tasemest madalamal asuva liivakihi kohta andmed puuduvad, kuid liivakiht võib jätkuda ka põhjaveetasemest madalamal.

Tabel 8.1

Andmed Viljandimaal asuvate mahajäetud karjääride seisundi kohta

Karjäär/vald, kaevandatud maavara	Maa omandi-vorm, katastri-üksuse tunnus, lähiaadress	Keskosa koordinaadid, L-Est97, m	Kaevanda-misega rikutud ala, ha	Tehnilist korrastamist vajav ala; vajalikud tööd	Bioloogilist korrastamist vajav ala; vajalikud tööd	Inertsete jäätmetega risustatud ala; vajalikud tööd	Ohtlike jäätmete liik, risustatud ala; vajalikud tööd	Korrastamist vajavad muud objektid, rajatised, vajalikud tööd	Loodus- ja keskkonnakaitselised piirangud	Maavaravaru esinemine, kasutamisvõimalused	Korrastamise suund, korrastatud ala kasutamisvõimalused, omavalitsuse soovitused
Labida/ Suure-Jaani liiv	Riigimaa, 75901:004:5517 Vastsemõisa metskond 16	X=6487535 Y=578612	Ca 0,7	Ca 150 m ulatuses (0,1 ha) põhjapoolse osa nõlvad tasandada, nõlvadelt ja põhjast võsa raiuda, põhi tasandada ca 0,3 ha.	Ca 0,7 ha; loodusliku külvi tihendamiseks ja raiutud alade metsastamiseks istutada kaske ja mändi.	-	-	-	-	Võimalus liiva uurida karjäärist põhja pool ca 1 ha suurusel alal. Eeldatav maht ca 30 tuh. m^3. Liivakihi paksus karjääri põhjast madalamal pole teada.	RMK soovib, et ala korrastatakse metsamaaks.
Linsi/ Tarvastu liiv	Riigimaa, 79701:004:0031 Õisu metskond 18	X=6457382 Y=604120	Ca 2,9	Ca 0,3 ha; tasandada, eelnevalt ca 0,2 ha suurune liigniiske ala täita (täite maht kuni 2 tuh. m^3). Korrastamist vajava nõlva pikkus ca 100 m.	Ca 1 ha; istutada kaske ja mändi, ka loodusliku külvi tihendamiseks.	-	-	-	III kategooria tähnikvesiliku elupaigad.	Põhjapoolne kaeveala jääb Linsi liivamaardla (nr 319) ehitusliiva aktiivse tarbevaru 1. plokile (varu maht 144 tuh. m^3). Vajalik täiendav uuring. Lõunapoolne kaeveala pole perspektiivne – liivakiht õhuke ja ei kujune piisava sügavusega veekogu.	Korrastada metsamaaks, välja arvatud. III kategooria tähnikvesiliku elupaigad.
Mäeküla/ Karksi liiv	Reformimata riigimaa (piiriettepanek Vaba ja Arakapüksi)	X= 6440426 Y= 600336	Ca 19,0	Ca 0,2 ha; tasandada.	Ca 10 ha; loodusliku külvi tihendamiseks istutada kaske ja mändi.	-	-	-	-	Kaevandamisega rikutud ala asub vähesel määral Mäeküla liivamaardla (nr 165) liiva prognoosvaru 8. plokil. Mäeküla maardlal asub kolm mäeeraldist 3,5 milj. m^3 kaevandatava liiva ja kruusavaruga – täiendava varu uurimine ja kasutuselevõtt kaevandatud alal pole vajalik.	Korrastada metsamaaks.
Toosi/ Karksi liiv	Reformimata riigimaa (piiriettepanek Toosi kruusakarjääri)	X= 6430851 Y= 590648	Ca 0,7	Ca 0,3 ha; võsa raiuda, tasandada nõlvad (ca 200 m pikkusel lõigul) ja põhi, eelnevalt liigniiske lohk täita (täite maht kuni 300 m^3).	Ca 0,7 ha; istutada kaske ja mändi, ka loodusliku külvi tihendamiseks.	-	-	-	-	Võimalus liiva uurida karjäärist põhja ja ida poole jääval seljandikul (ca 1,4 ha, eeldatava liiva maht keskmiselt 6 m paksuse kihi puhul 84 tuh. m^3). Liivakihi paksus karjääri põhjas pole teada.	Korrastada metsamaaks. Karksi vald soovib, et ala korrastatakse.

KOKKUVÕTE

Hiiu, Lääne, Pärnu, Rapla, Saare ja Viljandi maakonnas, riigi- või munitsipaalmaal asuvate, kaevandamisega rikutud ja mahajäetud ehitusmaavarade karjääride revisjoni tulemusena selgitati 63 karjääri või kaeveala asukohad, seisund, korrastamisvajadus- ja kasutamisvõimalused.

Hiiumaal revideeriti 3 karjääri ala (Hirmuste, Lambakarjamaa ja Ligema). Nelja mahajäetud karjääri piires on kaevandamisega rikutud maa kogupindala ca 30,0 ha, millest tehnilist korrastamist vajab ca 6,0 ha. Valdav korrastamise suund on metsamaa; Ligema karjääri puhul veekoguga puhkeala. Maavara täiendav uurimine ja kaevandamine on perspektiivne Hirmuste ja Ligema karjääris.

Läänemaal revideeriti 11 karjääri ala (Annamõisa, Hangaluse. Jaakna, Karuse, Lakenõmme, Luigu, Rumpo, Silgi, Suuremõisa, Valgevälja ja Variku). Kaevandamisega rikutud maa kogupindala ca 37,1 hektarit, millest tehnilist korrastamist vajab ca 8,9 hektarit. Korrastamise suund on valdavalt metsamaa, Jaakna, Karuse, Lakenõmme, Luigu ja Valgevälja karjääris osaliselt veekogu. Vormsi vald soovib Rumpo karjääri rajada ehitus- ja loomsete jäätmete matmispaiga. Maavara (liiv, kruus) täiendav uurimine ja kaevandamine on perspektiivne Annamõisa, Lakenõmme, Luigu ja Silgi karjääris.

Pärnumaal revideeriti 24 karjääri ala ((Alu, Aruoja, Eavere, Ennikse, Kaisma, Kellissaare, Kiusumetsa, Krahvi., Kõnnu, Kõnnu II, Kõnnu III, Maima, Massi, Mureoru, Niidu, Pärna, Pärnmetsa, Reiu, Reiu-Liiva, Seljametsa, Tahkuranna, Teaste, Vanamustu ja Võiduküla), millest Alu, Eavere, Niidu ja Pärna asuvad munitsipaalmaal. Kaevandamisega rikutud riigimaa kogupindala on ca 176,9 hektarit, millest tehnilist korrastamist vajab ca 14,3 hektarit. Valdav korrastamise suund on metsamaa, Aruoja, Eavere, Ennikse, Niidu ja Reiu karjäärides osaliselt veekogu. Alu, Kellissaare, Kiusumetsa, Massi, Niidu, Pärna, Pärnmetsa, Tahkuranna, Teaste ja Võiduküla karjäärid jäävad kas kaitsealadele või on suur osa karjääride alast asustatud kaitsealuste looma või taimeliikidega. Maavara (liiv, kruus) täiendav uurimine ja kaevandamine on perspektiivne Eavere, Ennikse, Kõnnu III, Maima, Mureoru, Tahkuranna ja Vanamustu karjääris või nende laiendustel.

Raplamaal revideeriti 14 karjääri ala (Adila, Alesti, Kükita, Luiste, Ohulepa, Orava, Orgita, Purila (Röa), Rüüta, Sonni (Lelle), Sutlema (Ambose), Tagasmäe, Tika ja Vanakubja), millest Alesti asub munitsipaalmaal. Neljateistkümne mahajäetud karjääri piires on kaevandamisega rikutud maa kogupindala ca 105,3 hektarit, millest tehnilist korrastamist vajab ca 55,5 hektarit. Valdav korrastamise suund on metsamaa, Tagasmäe ja Tika karjäärides osaliselt veekogu, Alesti, Luiste ja Vanakubja karjääride puhul veekoguga puhkeotstarbeline maa. Rüüta karjääri ei saa tehniliselt rekultiveerida kattumise tõttu kaitstava elupaigaga. Maavara (liiv, kruus) täiendav uurimine ja kaevandamine on perspektiivne Adila, Orava, Orgita, Purila (Röa), Sutlema (Ambose) ja Tika karjääris.

Saaremaal revideeriti 7 karjääri ala (Abula, Koguva, Kõruse, Lööne, Mõisaküla, Rõude ja Varkja). Seitsme mahajäetud karjääri piires on kaevandamisega rikutud maa kogupindala ca 50,4 hektarit, millest tehnilist korrastamist vajab ca 33,9 hektarit. Valdav korrastamise suund on metsamaa, Lööne, Rõude ja Varkja karjäärides osaliselt veekogu, Abula ja Kõruse karjääri soovib Kihelkonna Vallavalitsus kasutada puhke– ja virgestusmaana. Lööne, Rõude ja Varkja karjääride ümbruses on geoloogilised eeldused maavaravaruna kasutatavate setete levikuks, kuid nende võimalikud laiendused paiknevad eramaadel. Tehnoloogilise lubjakivi

kaevandamiseks omab perspektiivi riigimaal mäetööstusmaana registreeritud kinnistul paiknev Mõisaküla karjäär.

Viljandimaal revideeriti 4 karjääri ala (Labida, Linsi, Mäeküla ja Toosi). Nelja mahajäetud karjääri piires on kaevandamisega rikutud maa kogupindala ca 23,3 hektarit, millest tehnilist korrastamist vajab ca 1,2 hektarit. Korrastamise suund on metsamaa. Maavara (liiv) täiendav uurimine ja kaevandamine on perspektiivne kõigi nelja karjääri alal ja lähiümbruses. Linsi karjääri alal asuvad III kaitsekategooria loomade elupaigad.

Revisjonitöödel kogutud andmestik on lähtematerjaliks ehitusmaavarade kasutamise riikliku arengukava 2011–2020 rakendusplaani ühe eesmärgi (riigimaal asuvate ja kaevandamisega rikutud ja mahajäetud ehitusmaavarade karjääride korrastamine) saavutamiseks.

Lisa 1

Lihthange (viitenumber 145558) „Kaevandamisega rikutud ja mahajäetud ehitusmaavarade karjääride revisjon Hiiu, Lääne, Pärnu, rapla, Saare ja Viljandi maakonnas”

Lisa 1

Lihthanke „Kaevandamisega rikutud ja mahajäetud ehitusmaavarade karjääride revisjon Lääne-Eestis" tehniline kirjeldus (riigihanke viitenumber 145558)

1. Taustinfo

Ehitusmaavarade kasutamise riiklik arengukava 2011-2020 (edaspidi *Arengukava*) kiideti heaks Vabariigi Valitsuse poolt 10. märtsil 2011. a. Arengukava rakendusplaan aastateks 2012-2015 kiideti heaks Vabariigi Valitsuse poolt 15. novembril 2012. a.

Kaevandamisega rikutud maastiku korrastamise kohustus lasub kaevandamisloa omanikul. Korrastamist peab alustama esimesel tehnoloogilisel võimalusel ja lõpetama enne loa kehtivusaja lõppemist. Paraku on üle vabariigi terve hulk täielikult või osaliselt ammendatud ehitusmaavarade karjääre või kaevise ammutamise kohtasid, mille suhtes ei ole kaevandamise luba kaunagi antud või ei ole loa omanikku võimalik tuvastada, nn „hüljatud karjääre". Eelkõige on tegemist nõukogude perioodist pärinevate kohaliku tähtsusega rajatiste või kohalike teede hoolduseks avatud karjääridega. Samuti ka veel varasemast perioodist pärit hüljatud karjääridega.

Arengukavas on seatud kolm strateegilist eesmärki, teiste hulgas ka „Vähendada ehitusmaavarade kaevandamisest tingitud keskkonnamõjusid". Selle eesmärgi saavutamiseks on rakendusplaanis muude tegevuste hulgas ettenähtud järgnevad tegevused:

1.1. Kaevandamisega rikutud ja mahajäetud ehitusmaavarade karjääride revisjon.

1.2. Riigimaal asuvate kaevandamisega rikutud ja mahajäetud ehitusmaavarade karjääride korrastamine.

2. Töö eesmärk

Arengukava rakendusplaani kohaselt on aastatel 2012-2015 planeeritud tellida uuring, mille tulemusena kaardistatakse kaevandamisega rikutud ja mahajäetud ehitusmaavarade karjäärid, nende seisund ning antakse soovitused nende edaspidiseks käitlemiseks. Töö käigus tuleb kaardistada kõik omavalitsustele ja kohalikule kogukonnale teadaolevad kaevandamise kohad, mis võivad vajada korrastamist. Kuna kaevandamine võib olla toimunud väga erinevatel aegadel ja erinevatel alustel, siis ei tohi piirduda üksnes keskkonnaregistri maardlate nimistusse kantud maardlate piiresse jäävate kaevandamisega rikutud aladega.

Hanke tulemusena tellitav töö peab andma ülevaate Hiiu, Lääne, Pärnu, Rapla, Saare ja Viljandi maakonda jäävatest kaevandamisega rikutud ja mahajäetud ehitusmaavarade (liiv, kruus, lubja- ja dolokivi, savi) karjääridest ja kaevise võtmise kohtadest, nende heakorrast ning andma soovitused nende edaspidiseks käitlemiseks. Revideeritavate karjäärialade eeldatav arv projekti kaasatud maakondades on vahemikus 35-40.

3. Tehniline kirjeldus

Eesmärgi saavutamiseks:

3.1. koostöös kohalike omavalitsustega ja Keskkonnaametiga kaardistada kaevandamisega rikutud ja mahajäetud ehitusmaavarade karjäärid Hiiu, Lääne, Pärnu, Rapla, Saare ja

Viljandi maakonnas (edaspidi *objekt*) ning see kooskõlastatakse Keskkonnaministeeriumiga;

3.2. lähteandmete kogumine punktis 3.1 kaardistatud objektide kohta. Lähteandmete all mõistetakse geoloogilist informatsiooni, sh keskkonnaregistriandmeid, kaardiandmeid (vajadusel Maa-ameti LIDAR kõrgusandmeid), loodus- ja muinsuskaitselisi piiranguid, katastriandmeid, hinnanguid (vajadusel paikvaatlused ilma markšeiderimõõdistamiseta) võimalikule jääkvarule. Andmed kogub ja kogumise kulud katab töö tegija;

3.3. esitada andmed objekti asukohast, maa omandiõigusest, kaevandamisega rikutud ala pindala suurusest (vähemalt 0,1 hektari täpsusega), objekti lähiümbruse asustusest ja juurdepääsu võimalusest. Kirjeldus peab sisaldama andmeid katastriüksuste, maakasutuse, hoonestuse, kommunikatsioonide ja piirangualade kohta;

3.4. hinnata objekti seisundit mäetehniliselt, ohutustehniliselt ja ökosüsteemide taastumise või muutumise seisukohalt;

3.5. teha ettepanekuid objekti edaspidiseks kasutamiseks lähtudes punktis 3.4 toodud kriteeriumitest, kehtivatest planeeringutest, maakasutusplaanidest ja/või ökosüsteemide sidususest, sh teha ettepanekuid täiendavate uuringute vajaduse, korrastamise vajaduse või kaevandamistegevuse võimalikkuse kohta;

3.6. määrata vajadusel korrastamise suund ning hinnangulised tööde mahud, vastavalt punktis 3.5 antud ettepanekutele;

3.7. koostada graafilised lisad iga objekti kohta (ülevaateplaan maakonna ulatuses, mõõtkava 1:150 000; plaan iga objekti kohta, mõõtkava 1:2 000 kuni 1:10 000; asendiskeem, mõõtkava 1:50 000). Graafiliste lisade koostamisel lähtuda projekteerimise headest tavadest ja Tehnilise Järelevalve Ameti poolt koostatud juhendist "Karjääride markšeideridokumentatsiooni graafilise osa vormistamine" (leitav internetis Tehnilise Järelevalve Ameti koduleheküljel http://tja.ee/). Objekti plaanil tähistada kaevandamisega rikutud ala selgelt eristatavalt.

4. Töö tulemus

4.1. Töö vormistatakse aruandena, mis sisaldab detailset informatsiooni kõikide punktis 3.1-3.7 nimetatud teemade kohta;

4.2. Töö esitatakse tellijale elektrooniliselt CD-l ja kahes eksemplaris paberkandjal.

5. Töö teostamise tähtaeg

5.1. Töö esitamise tähtaeg on 01.08.2014.

Lisa 2

OÜ Eesti Geoloogiakeskus infopäring riigi- või munitsipaalmaal asuvate omanikuta ja korrastamist vajavate karjääride kohta

Infopäring
riigi- või munitsipaalmaal asuvate
omanikuta ja korrastamata ehitusmaavarade karjääride kohta

OÜ Eesti Geoloogiakeskus teostab Keskkonnaministeeriumi tellimisel riigi- või munitsipaalmaal kas täielikult või osaliselt asuvate, korrastamist vajavate omanikuta karjääride revisjoni.

Keskkonnaministeeriumi poolt tellitud töö „Kaevandamisega rikutud ja mahajäetud ehitusmaavarade karjääride revisjon Hiiu, Lääne, Pärnu, Rapla, Saare ja Viljandi maakonnas" tuleneb Vabariigi Valitsuse poolt 10.03.2011. heaks kiidetud „Ehitusmaavarade riiklikust arengukavast 2011–2020" ja 15.11.2012. heaks kiidetud „Arengukava rakendusplaanist 2012–2015".

Ehitusmaavarade kasutamise riiklikus arengukavas 2011–2020 on seatud kolm strateegilist eesmärki, sh „Vähendada ehitusmaavarade kaevandamisest tingitud keskkonnamõjusid". Selle eesmärgi saavutamiseks on rakendusplaanis muude tegevuste hulgas ette nähtud järgnevad tegevused:

1. Kaevandamisega rikutud ja mahajäetud ehitusmaavarade karjääride revisjon.
2. Riigi- ja munitsipaalmaal asuvate kaevandamisega rikutud ja mahajäetud ehitusmaavarade karjääride korrastamine.

Töö käigus kaardistatakse omavalitsustele ja kohalikule kogukonnale teadaolevad riigi- või munitsipaalmaal asuvad karjäärid ja kaevandamise kohad, mis võivad vajada korrastamist.

Töö annab Keskkonnaministeeriumile ülevaate Hiiu, Lääne, Pärnu, Rapla, Saare ja Viljandi maakonda jäävatest, riigi- või munitsipaalmaal asuvatest, kaevandamisega rikutud ja mahajäetud ehitusmaavarade (liiv, kruus, maa-aines, savi, paekivi) karjääridest ja kaevise võtmise kohtadest, nende heakorrast ning kasutamisvõimalustest.

Keskkonnaministeeriumi poolt tellitud tööst tulenevalt palume teavet Teie vallas riigi- või munitsipaalmaal kas täielikult või osaliselt asuvatest ehitusmaavarade (liiv, kruus, maa-aines, savi, paekivi) karjääridest (kaevandamise kohtadest), mis on mahajäetud (omanikuta) ja vajavad korrastamist:

- **karjääri omaaegne nimetus, kaevandatud maavara;**
- **katastriüksuse (kus karjäär asub) nimi ja tunnus;**
- **vallapoolsed soovitused karjääride edaspidiseks kasutamiseks või korrastamiseks.**

Palume teiepoolset teavet e-posti aadressile ain.poldvere@egk.ee kuu aja jooksul kirja saamisest.

Lugupidamisega

Aivar Pajupuu /allkirjastatud digitaalselt/

OÜ Eesti Geoloogiakeskus
juhatuse liige

Kontaktisik:

Ain Põldvere

OÜ Eesti Geoloogiakeskuse Tartu regionaalosakonna juhataja
Tel. 5104753

Lisa 3

Hiiu maakonna valdade vastused (tähestikulises järjekorras)

HIIU VALD
HIIU VALLAVALITSUS

Eesti Geoloogiakeskus
sinisalu@egk.ee

10.02.2014

Vastus infopäringule

Kaevandamisega rikutud ja mahajäetud riigi- ja munitsipaalmaal asuvate karjääride kohta teatame, et Hiiu maakonna Hiiu valla (endise Kõrgessaare valla) territooriumil võiks nimetatud karjääride hulka arvata endise Hirmuste kruusakarjääri.

Tänaseks on sinna moodustatud riigi omandisse jäetud Riigimetsa Majandamise Keskuse haldamisel olev **Putkaste metskond 165** maatükk, katastritunnusega 39201:001:0663. Osaliselt on endise karjääri pind ka **Putkaste metskond 3** maatükil, katastritunnusega 39201:001:0118. Korrastamise vajaduse ja mahu peaks siiski kohapeal eelnevalt täpsustama.

Rohkem Teie poolt esitatud tingimustele vastavaid kasutusest väljas olevaid karjääre meie valla territooriumil ei ole.

Kalle Viin
Haldusspetsialist

Keskväljak 5a
92413 Kärdla linn, Hiiu vald
reg nr 75038612

Telefon 372 463 6082
Faks 372 463 6080
e–post valitsus@hiiuvald.ee

Konto nr 1120048941 Swedbank
Konto nr 10602008926008 SEB Pank

Rein Sinisalu

From: Merilin Kaevandes <merilin.kaevandes@kaina.hiiumaa.ee>
Sent: 6. veebruar 2014. a. 15:13
To: sinisalu@egk.ee
Subject: Riigi- või munistipaalmaal asuvate omanikuta ja korrastamata maavarade karjääride kohta

Tere

Küsisite teavet Käina vallas riigi-või
munistipaalmaal asuvatest ehitusmaavarade karjääridest, mis on mahajäetud (omanikuta).
Meile teadaolevalt asuvad Käina vallas mahajäetud karjäärid Luguse külas ja Ligema külas.

Luguse küla karjäär - liiv või kruusa
kaevandamine; asub jätkuvalt riigiomandis oleval maal (AT1006170066);

Ligema küla karjäär - kruusa kaevandamine, Ene KÜ (36801:001:0100).

Käina vallas võib kunagisi karjääre veel olla, mis on mahajäetud. Hetkel suutsime need kaks karjääri meenutada. Ligema karjäär on olnud lähikonna elanike hulgas kasutusel "supluskohana". Kas see on seda senini, ei oska öelda.

Lugupidamisega

Merilin Kaevandes
Käina Vallavalitsuse
maanõunik

Rein Sinisalu

From: Maare Rändur <maare@egk.ee>
Sent: 28. mai 2014. a. 13:46
To: sinisalu@egk.ee
Subject: Fw: Fwd: Fwd: infopäring

Saadan edasi.

Maare

----- Original Message -----
From: "EGK" <egk@egk.ee>
To: "Maare Rändur " <maare@egk.ee>
Sent: Wednesday, May 28, 2014 1:29 PM
Subject: FW: Fwd: Fwd: infopäring

-----Original Message-----
From: Mai Julge [mailto:mai.julge@pyhalepa.hiiumaa.ee]
Sent: Wednesday, May 28, 2014 1:24 PM
To: egk@egk.ee; katrin.paat@pyhalepa.hiiumaa.ee
Subject: Re: Fwd: Fwd: infopäring

Tere!

Meile teadaolevalt ei ole Pühalepa vallas riigi- või munitsipaalmaal asuvaid ehitusmaavarade karjääre, mis oleks mahajäetud ja vajaks korrastamist.

Lugupidamisega

Mai Julge
Pühalepa Vallavalitsus
maakorraldaja
e-mail: mai.julge@pyhalepa.hiiumaa.ee
Telefon: 463 6845

28.05.2014 13:09, Ants Orav kirjutas:
>
>
>
> -------- Algne kiri --------
> Teema: Fwd: infopäring
> Kuupäev: Wed, 28 May 2014 12:32:58 +0300
> Saatja: EGK <egk@egk.ee>
> Vastamise aadress: egk@egk.ee
> Saaja: vald@emmaste.ee, valitsus@pyhalepa.hiiumaa.ee
>
>
>
> Tere

Lisa 4

Lääne maakonna valdade vastused (tähestikulises järjekorras)

HANILA VALLAVALITSUS

Rein Sinisalu
Eesti Geoloogiakeskus
sinisalu@egk.ee

Teie 15.01.2014

Meie 24.01.2014 nr 6-2/65-2

Vastus infopäringule

Hanila Vallavalitsus teatab, et Hanila vallas puuduvad riigi- või munitsipaalmaal asuvad karjäärid, mis vajavad korrastamist.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Arno Peksar
vallavanem

LIHULA VALLAVALITSUS

Aivar Pajupuu
OÜ Eesti Geoloogiakeskus
Kadaka tee 82
12618 Tallinn
sinisalu@egk.ee

Teie 17.01.2014.a
Meie 11.02.2014.a. nr 4-5.1/60

Vastus päringule

Lihula Vallavalitsusele teadaolevalt ei asu Lihula valla territooriumil riigi- või munitsipaalmaal asuvaid mahajäetud (omanikuta) ja korrastamist vajavaid ehitusmaavarade karjääre.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Varje Ojala-Toos
Vallavanem

Helen Mihkelson 472 4640

Rein Sinisalu

From: Sirje Selart <sirje@risti.ee>
Sent: 31. jaanuar 2014. a. 10:40
Subject: infopäring karjääride kohta
Attachments: KARJAÄÄRID 14.doc

Tere, lisan siinkohal kehtivate riigi-ja munitsipaalmaal paiknevate ehitusmaavarade karjääride loendi Lääne-Nigula vallas (endised Oru, Taebla ja Risti).
Korrastamistingimuste kohta taotleb Keskkonnaamet vallalt arvamust Asbe OÜ kasutuses olevale Jaakna kruusa-ja liivakarjäärile- kus igal aastal midagi kaevandatakse, kuid kehtivat luba seal ei ole ning korrastatud seda ka ei ole.
Antud maa-ala kohta koostas OÜ Inseneribüroo STEIGER põhjaliku seletuskirja, kontrollmõõdistamise tulemustel tuginedes. Arvamuse eelnõu koostan veebruari volikogule.
Sain Ilmar Aasnalt kinnituse, et endises Oru vallas riigi- ja munitsipaalmaal mahajäetud karjääre ei ole.
Taebla mahajäetud karjääride kohta minul andmed puuduvad.
Lugupidamisega Sirje Selart, Risti maanõunik

Martna Vallavalitsus

Eesti Geoloogiakeskus
egk@egk.ee
sinisalu@egk.ee

Teie: 17.01.2014. a.

Meie: 14.02.2014. a nr 9-4.1/67-1

Info riigi- või munitsipaalmaal asuvate omanikuta ja korrastamata ehitusmaavarade karjääride kohta

17.01.2014 Martna Vallavalitsusele saadetud kirjas soovisite teavet riigi- või munitsipaalmaal, kas täielikult või osaliselt asuvatest ehitusmaavarade (liiv, kruus, maa-aines, savi, paekivi) karjääridest (kaevandamise kohtadest), mis on mahajäetud (omanikuta) ja vajavad korrastamist.

Käesolevaga teatame, et Läänemaal Martna vallas riigi- või munitsipaalmaal kaevandamisega rikutud ja mahajäetud ja korrastamist vajavaid karjääre ei asu. Martna vallas Nõmme külas asub Riigimetsa Majandamise Keskuse valduses olev Silgi karjäär, mille korrastamisega on 2013 a. alustatud.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Tiiu Aavik
vallavanem

Janno Randmaa 47 25 045
arendusnõunik

NOAROOTSI VALD

Eesti Geoloogiakeskus
Rein Sinisalu
sinisalu@egk.ee

Teie: 17.01.2014
Meie: 23.01.2014, nr 8-9/54-1

Riigi- või munitsipaalmaal asuvate ehitusmaavarade korrastamata karjääridest

Eesti Geoloogiakeskus on palunud teavet Noarootsi vallas riigi- või munitsipaalmaal asuvate ehitusmaavarade korrastamata karjääride olemasolu kohta.

Noarootsi Vallavalitsus teatab, et Noarootsi valla haldusterritooriumil riigi- või munitsipaalmaal ei asu ehitusmaavarade kaevandamisega rikutud ja mahajäetud korrastamata karjääre.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Triin Lepp
Vallavanem

Marika Meister 47 24354
marika.meister@noavv.ee

Rein Sinisalu

From: Aivi Heinleht <aivi.heinleht@novavald.ee>
Sent: 4. veebruar 2014. a. 15:52
To: sinisalu@egk.ee
Cc: Sirje Osa
Subject: Korrastamist vajavad karjäärid

Tere!
Vastuseks Teie päringule annan teada, et Läänemaal Nõva vallas ei ole ühtegi riigi- või munitsipaalmaale jäävat mahajäetud ja korrastamist vajavat karjääri.

Lugupidamisega,

Aivi Heinleht
Nõva valla arengu -ja
planeeringuspetsialist
tel. 529 9364

Rein Sinisalu

Subject:
Infopäring karjääride kohta - Ridala vald, Läänemaa
From:
"Helen Koppa" <helen.koppa@ridala.ee>
Date:
20.01.2014 13:30
To:
<sinisalu@egk.ee>

Tere!

Ridala vallas on üks selline kasutusest väljalangenud karjäär, mis on munitsipaalomandis – Krossiraja, kat tunnus 67405:003:0287.

Tegemist on omaaegsele Sinalepa sovhoosile kuulunud liivakarjääriga Panga külas.

Vana karjäär on tänaseks antud kasutusele MTÜ-le Ridala Maasturiklubi maasturirajana.

Maasturirajale on tehtud keskkonnamõjude eelhinnang, kuna seda soovitakse edaspidi kasutada üle-eestilisteks off-road üritusteks.

Täna harjutavad seal kohalikud motospordihuvilised. Karjäär on seal kasvanud puudest võsast puhastatud ja kavandamisel on selle kujundamine puhkealaks, kus ka pealtvaatajatel on hea off-road üritust jälgida. See eeldab, et ümber karjääri tuleb rajada parkimisalad, karjääri nõlvadele aga pingid, trepid ja käsipuud. Ümber karjääri kavandatakse liikumisrada, kus talvel saab ühtlasi suusatada.

Täpsemat infot karjääri ja seal kavandatud tegevuse kohta saab lisatud Panga küla maastikusõiduraja keskkonnamõju eelhinnangust.

Oleme huvitatud igasugusest infost võimaluste ja vahendite kohta, mis toetavad sarnaste mahajäetud karjääride kasutuselevõtmist uuel otstarbel.

Lugupidamisega

Helen Koppa

Ridala Vallavalitsus

Abivallavanem vallavanema ülesannetes

tel: 472 4447, 529 1959

e-post: helen.koppa@ridala.ee

VORMSI VALLAVALITSUS

Lp. Aivar Pajupuu
Eesti Geoloogiakeskus
Kadaka tee 82
Tallinn 12618

Teie: 17.01.2014
Meie: 20.01.2014 nr 9-1/145/2014-1

Info riigi- või munitsipaalmaal kas täielikult või osaliselt asuvate, korrastamist vajavate omanikuta karjääride kohta

Vormsi valla territooriumil on olnud mitmeid karjääre, millest 2 on teadaolevalt olnud ametlikud TREV-i karjäärid, teiste karjääride kohta puuduvad andmed millal ja kui palju on kaevandatud ja kas on olnud ametlikud või mitte. Kõik karjäärid on olnud liiva-kruusa karjäärid.

Jätkuvalt riigi omandis oleval maal asuvad karjäärid:
Suuremõisa karjäär - kruus-liiv, asukoht Suuremõisa külas, osaliselt eramaa katastriüksusel 90701:002:0128, osaliselt riigimaal riigireservmaa piiriettepanek AT0601310102 suurus ~1,2 ha. Karjäär olnud nõukaajal prügiladestuskoht, varude kohta andmed puuduvad. Vajaks korrastamist.

Borrby karjäär - kruus-liiv, teadaolevalt on olnud ametlik TREV-i karjäär, asukoht Borrby külas riigimaal riigireservmaa piiriettepanek AT0601310065, suurus ~9 ha, Vormsi valla üldplaneeringu järgi on see ala munitsipaalomandisse taotletav maa kruusakarjäärina. Vormsi vallavalitsus on esitanud 13.01.2014 Borrby uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotluse. Uuringuluba taotletakse Lääne maakonnas Vormsi vallas Borrby külas riigi reservmaa geoloogiliseks uuringuks, mille eesmärgiks on selgitada Borrby uuringuruumis kaevandamisväärse liiva-kruusa kvaliteet, maht ja kaevetingimused tasemel, mis võimaldab peale varu kinnitamist taotleda selle kaevandamiseks kaevandamisluba. Loodetav kruusa-liiva varu on 90 tuh m³ ja karjääri tegutsemise aeg 15 aastat. Kaevandatav materjal leiab kasutamist Vormsi saarel teedeehituses, tsiviilehituses ja täitepinnasena. Uuringuloa taotluse esitab Vormsi Vallavalitsus kehtivuseajaga kaks aastat.

Kindlasti soovib vallavalitsus seda karjääri taotleda munitsipaalomandisse ja seda kasutama hakata, sest väikesaare tingimustes läheb liiva-kruusa vedu mandrilt väga kalliks.

Rumpo karjäär - põhiliselt kruus, Rumpo küla piiril Lennuvälja taga olev jätkuvalt riigi omandis olev maal, reservmaa piiriettepanek AT0503230036, suurus ~8,2 ha. Karjäär on vana TREV-i karjäär, millest võeti materjali kohalike teede hooldamiseks. Eesti Geoloogiakeskuse andmetel on materjaliks jämedat kruusa ja rahne sisaldav savikas liiv. Maanteeprojekti 1983. a. andmete (EGF nr, 6785) kohaselt oli Rumpos oli samadel andmetel kasuliku kihi paksus kuni 4 m, sellest kaevandatav osa ca 2,5 m, ning lasundi maht 5,03 ha-l 139 tuh (kaevandatav varu 55 tuh m^2). Eesti Geoloogiakeskusel puudub ülevaade nende karjääride praegusest seisundist, kuid aerofotode järgi otsustades on Rumpo karjäärist kaevandatud ca 30 tuh m^3 ja kaevandamine on toimunud peaaegu kogu endise mäeeraldise ulatuses. Maa-ameti geoloogia osakonna juhataja Reet Roosalu on

arvamusel, et sellele alale jääb maavara veel suhteliselt vähe veebis oleva reljeefi kaardi järgi otsustades.
Endine karjäär on olnud kasutusel ehitusjäätmete matmispaigana juba ammu. Keskkonnaamet oli Vormsi Vallavalitsusele väljastanud registreerimistõendi nr RE.JÄ.LÄ-195375 kehtivusajaga 17.09.2008 kuni 17.09.2013 ehitus-lammutusjäätmetega maa-ala täitmiseks. Karjääris oli sisse seatud koht, kuhu sai ladustada kindla skeemi järgi ehitus-lammutusjäätmeid, puuoksi, vanu rookatuseid. Seda ala hooldas isik, kes tegeleb saarel prügi kokkuvedamisega prügimajadest prügipressi. Hinnangulised kogused 5-15 m3 või ka 5-15 t aastas olenevalt ehitustööde mahust.
Vormsi vallavalitsus on alustanud eeltöödega detailplaneeringu algatamiseks Läänemaal Vormsi vallas Hullo külas ligikaudu 8,2 ha suurusel ehitusjäätmete matmispaiga ümbruse maa-alal eesmärgiga taotleda ala munitsipaalomandisse ehitusjäätmete matmispaigana ja loomsete jäätmete matmispaigana. Detailplaneeringu alusel taotletaks maa osaliselt munitsipaalomandisse.
Taotletakse Veterinaar- ja Toiduametilt kõrvalise piirkonna staatuse saamist, et rajada nõuetekohast matmispaika loomsete jäätmete kõrvaldamiseks.
Väikesaare tingimustes on selline jäätmekäitluskoht vajalik aastakümneteks.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/
Valvi Sarapuu
Kinnisvaraspetsialist
+ 372 530 732 69

Lisa 5

Pärnu maakonna valdade vastused (tähestikulises järjekorras)

Subject: Vastus päringule
From: maanounik@arevald.ee
Date: 28.01.2014 15:49
To: ain.poldvere@egk.ee

Tere

Are vallas 2 endist karjääri, mis on valla omandis.

14901:002:0421 Are park Niidu küla Are vald. Katastriüksus koos looduskaitsealune park ja endine kruusakarjäär. Üldplaneeringus juhtfunktsiooniks puhkeotstarbeline maa. Karjäär vajab osaliselt puhastamist ja süvendamist.

14901:002:0423 Eavare karjäär Eavare küla Are vald. Valla üldplaneeringus juhtfunktsiooniks puhkeotstarbeline maa. Karjäär vajab puhastamist ja süvendamist.

Signe Rõngas
Are valla maa- ja keskkonnanõunik
4451875;5253189

Attachments:

Infopäring.eml 0 bytes

Subject: Korrastamist vajavatest karjääridest
From: "Priit Annus" <priit.a@audru.ee>
Date: 10:43
To: <ain.poldvere@egk.ee>

Tere

Audru vallas puuduvad Teie poolt küsitud rikutud ja mahajäetud ning korrastamist vajavad omanikuta karjäärid. Vabandame vastuse viibimise pärast.

Lugupidamisega

Priit Annus
abivallavanem
44 72 789
priit.a@audru.ee

HALINGA VALLAVALITSUS

Eesti Geoloogiakeskus
Kadaka tee 82
12618 TALLINN
ain.poldvere@egk.ee

Teie 17.01.2014 infopäring

Meie 10.02.2014 nr 9-4.4/83-1

Kaevandamisega rikutud ja mahajäetud ehitusmaavarade karjääride revisjon

Halinga Vallavalitsus teatab, et Halinga valla territooriumil asub jätkuvalt riigimaal üks ehitusmaavarade karjäär, mis on mahajäetud ja vajab korrastamist alljärgnevalt:

- karjääri omaaegne nimetus- Maima liiva-kruusa karjäär;
- kaevandatav maavara- liiv;
- katastriüksuse nimi ja tunnus- AT 1311140036;
- vallapoolsed soovitused karjääri edaspidiseks korrastamiseks- metsastada.

Lugupidamisega
/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Vapper
Vallavanem

Rita Reppo 447 3703
rita.r@halingavald.ee

HÄÄDEMEESTE VALLAVALITSUS

Eesti Geoloogiakeskus
ain.poldvere@egk.ee

Teie: 17.01.2014
Meie: 14.05.2014 nr 9-4.2/79-1

Vastus infopäringule
“Kaevandamisega rikutud ja mahajäetud ehitusmaavarade karjääride revisjon Hiiu, Lääne, Pärnu, Rapla, Saare ja Viljandi maakonnas"

Häädemeeste valla territooriumil asuvad meile teadaolevalt järgmised mahajäetud karjäärid:

1. Aruoja kruusakarjäär, asub Laiksaare metskond 3 maaüksusel (21301:004:0139) ja selle kõrval asuval riigi tagavaramaal
2. Teaste kruusakarjäär, mis asub Orajõe metskond 3 maaüksusel (21302:003:0120)
3. Kiusumetsa kruusakarjäär, mis asub Orajõe metskond 57 (21303:005:0354) ja Orajõe metskond 59 (21303:005:0333) maaüksustel

Häädemeeste Vallavalitsusel ettepanekud puuduvad endiste karjääride edaspidiseks kasutamiseks.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ants Järvesaar
vallavnem

Pärnu mnt.13
86001 Häädemeeste
Pärnu maakond
Reg.nr 75000785

Telefon 446 4175
Faks 446 5245

e-post: info@haademeeste.ee
www.haademeeste.ee

KOONGA VALD

OÜ Eesti Geoloogiakeskus
egk@egk.ee

Teie 17.01.2014
Meie 20.01.2014 nr 9-5.1/16

Vastus infopäringule

Koonga vallas vajab korrastamist üks mahajäetud kruusakarjäär. Karjäär asub Riigimetsa Majandamise Keskuse haldusalas Vanamustu karjääri (katastritunnus 33402:002:0259) maaüksusel. Karjäär vajab taasmetsastamist ja järsud nõlvad tasandamist.

Lugupidamisega

allkirjastatud digitaalselt

Kirke Keert
vallavanem

Mihkel Kalmaru
4473745
mihkel.kalmaru@koongavald.ee

PAIKUSE VALLAVALITSUS

Eesti Geoloogiakeskus

ain.poldvere@egk.ee

Teie 15.01.2014

Meie 20.02.2014 nr 17-4.3/83-1

Riigi- või munitsipaalmaal asuvatest
omanikuta ja korrastamata karjääridest

Vastuseks Teie infopäringule riigi- või munitsipaalmaal asuvate omanikuta ja korrastamata ehitusmaavarade karjääride kohta edastame Teile Paikuse Vallavalitsuse seisukoha.

Paikuse valla territooriumil asub kolm suuremat mahajäetud ja korrastamist vajavat karjääri.

1. Seljametsa külas asuv Seljametsa karjäär, kus kaevandati liiva ja kruusa. Ca 11,4 ha suurune jätkuvalt riigi omandis olev maa-ala piirneb Surju metskond 35 katastriüksuse (katastritunnus 56801:001:1195) kirdeservas Paikuse-Tammuru tee (katastritunnus 56801:001:0435) ääres. Kõrval asub kasutuses olev Seljametsa liivakarjäär (katastritunnus 56801:001:0435). Maa on taotletud munitsipaalomandisse, katastrisse ei ole maa veel kantud.

   Mahajäetud karjääri kasutatakse juba praegu isetegevusliku supluskohana. Puuduseks on asjaolu, et karjääri nõlvad on kohati liiga järsud ning veetaset seal ei ole võimalik reguleerida. Edaspidigi võiks karjäär olla kasutuses puhkealana, kuid selleks on vaja hoida veetase ühtlasena, et oleks võimalik rajada supluskohtadesse liivaranda. Ohutuse pärast on vaja uurida ja puhastada karjääri põhi seal olevast rauakolust.

2. Seljametsa külas asuv Reiuliiva karjäär, kus kaevandati liiva. Üks osa maast asub Surju metskond 35 katastriüksuse (katastritunnus 56801:001:1195) lääneservas, teine osa jätkuvalt riigi omandis oleval maal.

   Riigimetsa maal asuv osa on kasutusel ujumiskohana, jätkuvalt riigi omandis olevale osale on rajatud krossirada. Nõlvsus on hea, kuid ala vajab korrastamist. Piirkonnas asub must-toonekure pesapaik ja tegevus krossirajal on lubatud ainult sügis-talvisel perioodil.

3. Paikuse alevis Keraamika tänava piirkonnas asuv Reiu tiik on vana tellisetehase savikarjäär, mis asub jätkuvalt riigi omandis oleval maal ja piirneb munitsipaalomandis oleva Vabaõhulava katastriüksusega (katastritunnus 56801:001:1195).

   Kinni kasvav veekogu asub elamukruntide vahetus naabruses. Tiigi kaldaid on vaja puhastada, veetaset reguleeriv lüüs on lagunenud.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Kuno Erkmann
Vallavanem

Marina Novikova 4420779

SAARDE VALLAVALITSUS

Eesti Geoloogiakeskus
ain.poldvere@egk.ee

Teie e-kiri 17.01.2014
Meie 06.02.2014 nr 8-4.7/47

Vastus infopäringule karjääride kohta

Saarde vallas ei asu riigi- või munitsipaalmaal omanikuta ja korrastamata ehitusmaavarade karjääre, mis on maha jäetud ja vajaks korrastamist.

Omaaegsed karjäärid, kust ammutati liiva-kruusa aastakümneid tagasi, on valdavalt eramaadel ning ammu kamardunud ja võsastunud või muutunud veekoguks (nt Massi karjäär Sigaste külas).

Saarde vallas on praegu kasutusel Kamali liivakarjäär (Saarde vald), Lauri karjäär (Maanteeamet), Taganõmme karjäär (RMK).

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/
Andres Annast
vallavanem

Eesi Kolla 449 0138
eesi.kolla@saarde.ee

Subject: Infopäring mahajäetud karjääride kohta
From: Janne Soosalu <janne@sauga.ee>
Date: 23.05.2014 8:14
To: ain.poldvere@egk.ee

Tere

Vastavalt Teie infopäringule teatame, et Pärnumaal Sauga vallas puuduvad riigi- ja munitsipaalmaal asuvate kaevandamisega rikutud ja mahajäetud ehitusmaavarade karjäärid.

Kui on küsimusi, siis andke teada.

Lugupidamisega

Janne Soosalu
keskkonnaspetsialist
Sauga Vallavalitsus
tel 442 0722
mob 525 3929
janne@sauga.ee

Subject: RE: Infopäring
From: Jaanus Männik <vallavanem@surju.ee>
Date: 12:15
To: 'Ain põldvere' <ain.poldvere@egk.ee>
CC: "Surju Vallavalitsus" <sekretar@surju.ee>

Tervist!

Vastuseks infopäringule teatame, et Surju valla territooriumil riigi- ja munitsipaalmaadel mahajäetud ja korrastamist vajavaid ehitusmaavarade karjääre ei ole.

Lugupidamisega

Jaanus Männik

Vallavanem

From: Ain põldvere [mailto:ain.poldvere@egk.ee]
Sent: Monday, May 12, 2014 11:02 AM
To: vallavanem@surju.ee
Subject: Fwd: Infopäring

Tere!
Nagu telefonivestluses lubatud, saadan teile edasi Eesti Geoloogiakeskuse poolt saadetud päringu.

Lugupidamisega
Ain Põldvere
5104753

-------- Original Message --------

Subject: Infopäring

Date: Fri, 17 Jan 2014 14:31:38 +0200

From: EGK <egk@egk.ee>

Reply-To: egk@egk.ee

To: sekretar@arevald.ee, info@audru.ee, halinga@halingavald.ee, kylliki.kiiver@haademeeste.ee, info@kihnu.ee, mihkel.kalmaru@koongavald.ee, kuno.erkmann@paikuse.ee, info@saarde.ee, sauga@sauga.ee, vallavanem@surju.ee, tahkuranna@tahkuranna.ee, tori@torivald.ee, toomas@tostamaa.ee, sivar@varbla.ee, vald@vandravald.ee, abjavv@abja.ee, vald@halliste.ee, vald@karksi.ee, info@kolga-jaani.ee, tarmo@koo.ee, vald@kopu.ee, info@suure-jaani.ee, tarvastu@tarvastu.ee, ene.saar@viljandivald.ee

CC: Ain põldvere <ain.poldvere@egk.ee>

Tere

Edastan Teile digitaalselt allkirjastatud infopäringu, mille aluseks on Keskkonnaministee-riumi poolt tellitud töö "Kaevandamisega rikutud ja mahajäetud ehitusmaavarade karjääride revisjon Hiiu, Lääne, Pärnu, Rapla, Saare ja Viljandi maakonnas".

Austusega

TAHKURANNA VALLAVALITSUS

Eesti Geoloogiakeskus
Tartu regionaalosakond
ain.poldvere@egk.ee

Teie: 20.01.2014.a.

Meie: 29.01.2014.a nr 8-3/85-1

Vastus infopäringule

Palusite teavet Tahkuranna vallas riigi- või munitsipaalmaal kas täielikult või osaliselt asuvatest ehitusmaavarade (liiv, kruus, maa-aines, savi, paekivi) karjääridest (kaevandamise kohtadest), mis on mahajäetud (omanikuta) ja vajavad korrastamist. Tahkuranna vallas on kaks ammendunud karjääri:

1. Riigile kuuluv Tahkuranna liivakarjäär paikneb Leina külas Liivapõhja maaüksusel, katastritunnusega 84801:004:0572. Keskkonnaregistri maardlate nimistus on maardla nimi Võiste maardla ja registreeritud numbriga M704. Maaüksusel on koostatud Leina küla Liivapõhja kinnistu karjääri rekonstrueerimise tööprojekt, mis pidi olema ellu viidud aastaks 2011. Maa-ainese kaevandamine karjäärist on lõpetatud ja nõlvad taastatud. Täna tegeleb Lindamäe OÜ dokumentide vastavusse viimisega kehtiva seadusega. Rekultiveerimine lõpetatakse 2014.a.
2. Riigile kuuluv Leina küla, Metsaküla liivakarjäär katastritunnusega 84801:004:0377. Paikneb Uulu-Võiste hoiualal. Karjääri tegevus on lõpetatud. Tänasel päeval on karjääris noorendik.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Karel Tölp
vallavanem

Kai Keel
planeerimisnõunik
tel 444 8894

Postiaadress
86502 Uulu sjk.
Pärnumaa

Telefon 444 8890
Faks 444 8891
E-mail tahkuranna@tahkuranna.ee

SEB Pank
a/a 10902001672004
Reg.nr 75023378

Subject: Vastus infopäringule munitsipaalmaal asuvate karjääride osas
From: "Alo Tomson" <alo@tostamaa.ee>
Date: 15:59
To: <ain.poldvere@egk.ee>

Tere

Vabandame väga hilise vastuse eest kuna teie kiri oli meil vahepeal kaduma läinud. Tõstamaa vallas on munitsipaalmaal Alu külas asuv Alu karjäär (82602:002:0352). Lisaks asub samas külas munitsipaalomandisse taotletav Pärna karjäär (82601:002:0137) (käib maamõõtmine). Mõlemad karjäärid paiknevad kõre püsielupaigas. Kui neid korrastada, siis saab seda teha üksnes kõre elutingimustest lähtuvalt. St näiteks seda, et metsastamine ei ole lubatud ja vaja oleks hoopis looduslikku uuendust raiuda. Üldiselt võttes tuleks mõlemas karjääris pinnast planeerida.
Karjäärid on kohaliku külaseltsi poolt kavandatud võtta kasutusele loodus-õpperajana.

Lugupidamisega
Alo Tomson
Tõstamaa arendus- ja keskkonnanõunik
Telefon 449 6180
E-post alo@tostamaa.ee

Subject: kaevandused
From: "Kaido Selberg" <Kaido@varbla.ee>
Date: 13:40
To: <ain.poldvere@egk.ee>

Tere!

Teatame hilinenult, et meie valla territooriumil ei ole mahajäetud ja korrastamist vajavaid karjääre.

Lugupidamisega,

Kaido Selberg
Varbla Vallavalitsuse maanõunik
Telefon: 449 6460

VÄNDRA VALLAVALITSUS

Lp. Aivar Pajupuu
OÜ Eesti Geoloogiakeskus

ain.poldvere@egk.ee

13. mai 2014 nr. 8-3.2/85

Vastus infopäringule

Keskkonnaminiusteeriumi poolt tellitud tööst tulenevalt palusite teavet Vändra vallas riigi- või munitsipaalmaal kas täielikult või osaliselt asuvatest ehitusmaavarade karjääridest.

Vändra vallas asub kaks riigi omandis asuvat karjääri alljärgnevate andmetega:

1. Krahvi karjäär asub riigi tagavaramaal asukohaga Kaisma küla, katastritunnus puudub. Naabruses asub Krahvi prügila katastritunnusega 27601:001:0188

2. Riigi tagavaramaa asukohaga Kõnnu küla, katastritunnus puudub.
Kõnnu küla, naabermaa katastritunnus: Pargi 27601:002:0098.

3. Vändra Vallavalitsus soovib, et karjäärid korrastatakse.

4. Vändra vallal puudub teave karjääride eelneva kasutuse osas.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/
Jaanus Rahula
Vallavanem

Meeli Helm 4475748
meeli.helm@vandravald.ee

Lisa 6

Rapla maakonna valdade vastused (tähestikulises järjekorras)

JÄRVAKANDI VALLAVALITSUS

Eesti Geoloogiakeskus
Kadaka tee 82
12618 TALLINN
maare@egk.ee

Teie: 17.01.2014

Meie: 31.01.2014 nr 9-4.8/34-1

Vastuskiri

Vastuseks teie kirjale teatame, et Järvakandi vallas pole munitsipaalmaal, riigi omandisse jäetud maal või reformimata maal ehitusmaavarade karjääre, mis vajaksid täiendavat korrastamist.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Mart Järvik
Vallavanem

Ene Nüganen 489 4715
Ene.Nyganen@jarvakandi.ee

Maare Rändur

From: "Karine Rajasaar" <karine@kaiu.ee>
To: <maare@egk.ee>
Sent: 13. veebruar 2014. a. 15:48
Subject: Infopäring karjääride kohta

Tere
Kaiu vallas Vahastu külas asub endine Tagasmäe karjäär. Kaevandati kruusa. Endine karjääri ala koosneb tänapäeval

katastriüksustest (Kummumäe, tunnusega 27701:005:0916; Ojaotsa, tunnusega 27701:005:0962) ning jätkuvalt riigi omandis
olevatest tükkidest. Ala suurus umbes 8 ha. Soovitusi ei oska anda, kõigepealt tuleks alles jäänud tükkidel viia läbi maareform.

Tervitades,

Karine Rajasaar
Kaiu valla maa- ja keskkonnaspetsialist
484 5438
53456010

See e-kiri ei sisalda viiruseid ega pahavara, sest avast! antiviirus on sisselülitatud.
http://www.avast.com

KEHTNA VALLAVALITSUS

egk@egk.ee

Eesti Geoloogiakeskus
Kadaka tee 82
12618 Tallinn

Teie 17.01.2014

Meie 25.02.2014 nr 12-13/93-2014-1

Vastus infopäringule

Esitasite Kehtna Vallavalitsusele infopäringu riigi- või munitsipaalmaal asuvate omanikuta ja korrastamata ehitusmaavarade karjääride kohta. Keskkonnaministeeriumi poolt tellitud töö „Kaevandamisega rikutud ja mahajäetud ehitusmaavarade karjääride revisjon Hiiu, Lääne, Pärnu, Rapla, Saare ja Viljandi maakonnas“ käigus kaardistatakse omavalitsustele ja kohalikule kogukonnale teadaolevad riigi- või munitsipaalmaal asuvad, kaevandamisega rikutud ja mahajäetud ehitusmaavarade karjäärid ja kaevise võtmise kohad, nende heakord ning kasutamisvõimalused.
Kehtna vallas ei ole riigi- või munitsipaalmaal asuvaid ehitusmaavarade karjääre, mis on omanikuta ja mahajäetud ning vajavad korrastamist.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Aivar Puur
majanduse ja keskkonna spetsialist

025165926425165926425165926425

KOHILA VALLAVALITSUS

Eesti Geoloogiakeskus
Kadaka tee 82
12618 TALLINN

07. veebruar 2014 nr 17-6.4/174-1

Vastus infopäringule riigi- või munitsipaalmaal asuvate omanikuta ja korrastamata ehitusmaavarade karjääride kohta

Kohila valla territooriumil asub üks kaevandamisega rikutud ehitusmaavara (kruus) karjäär. Alestijärve kruusakarjäär (kat tunnus 31701:003:0208) kuulub Kohila vallale. Antud karjääri territooriumil on kruusa kaevandamine lõppenud ja sinna on planeeritud rajada puhke- ja virgestusala.

Riigi- või munitsipaalmaal asuvad omanikuta ja korrastamata ehitusmaavarade karjäärid Kohila valla territooriumil puuduvad.

Made Saadve
Keskkonnanõunik
489 4764
made.saadve@kohila.ee

Maare Rändur

From: <aivar@karuvald.ee>
To: <maare@egk.ee>
Sent: 19. veebruar 2014. a. 15:28
Attach: Infopäring Saaremaa, Raplamaa valdadele.ddoc
Subject: 8-3.2/52 Infopäring

Vastuskiri infopäringule

Eesti Geoloogiakeskus esitas Käru Vallavalitsusele infopäringu riigi- või munitsipaalmaal asuvate omanikuta ja korrastamata ehitusmaavarade karjääride kohta. Eesmärgiks on kaardistada omavalitsusele ja kohalikule kogukonnale teadaolevad riigi- või munitsipaalmaal asuvad karjäärid ja kaevandamise kohad, mis võivad vajada korrastamist.
Käru vallas ei asu riigi- või munitsipaalmaal omanikuta ja korrastamist vajavaid karjääre.

Lugupidamisega

Aivar Puur
Käru Vallavalitsus
maanõunik

MÄRJAMAA VALLAVALITSUS

Eesti Geoloogiakeskus
Kadaka tee 82
12618 TALLINN
maare@egk.ee

Teie 17.01.2014
Meie 12.02.2014 nr 9-4.9/199-1

Vastus infopäringule

Edastame Teile teave Raplamaa Märjamaa valla territooriumil riigi- ja jätkuvalt riigi omandis oleval maa-alal asuvatest karjääridest , mis on mahajäetud ja vajavad korrastamist:

1. Vanakubja (omanikuta) - Veski külas, asub Vanakubja liivakarjääri (katastritunnus: 50404:001:0078) kõrval, kaevandatud maavara liiv, soovitame korrastada veekoguks.
2. Luiste (omanikuta) - Luiste külas, asub Kruusa mü (katastritunnus: 42703:001:0097) kõrval, kaevandatud maavara kruus, soovitame maa-ala korrastada veekoguks.
3. Endine Kükita karjäär - asub Vardi metskond 191 (katastritunnus: 50401:005:0195) maa-alal, kaevandatud maavara kruus.
4. Endine Orava karjäär - asub Vardi metskond 68 (katastritunnus: 50401:005:;0018) maa-alal, kaevandatud maavara kruus.
5. Tika liivakarjäär - asub Maidla küla (katastritunnus: 42701:002:0930), Eesti Vabariigi ajal ei ole seal kaevandamist toimunud. Kaevandatav maavara liiv, kruus.
6. Ebaseaduslikult kaevandatud ala (ca 0,5 ha), asub Märjamaa metskond (katastritunnus: 50402:001:0181) maa-alal, Paekarjääri maaüksuse (katastritunnus: 50402:001:0940) 80 m põhja pool. Kaevandatav maavara oli paekivi.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Mati Erik 489 8843, 5306 3415
keskkonnaspetsialist

Maare Rändur

From: "EGK" <egk@egk.ee>
To: "Maare Rändur" <maare@egk.ee>
Sent: 26. märts 2014. a. 13:37
Subject: FW: Infopäring

From: Tiit Olju [mailto:tiit.olju@raikkyla.ee]
Sent: Wednesday, March 26, 2014 12:35 PM
To: EGK
Subject: Re: Infopäring

Tere!

Raikküla valla territooriumil ei ole meie andmetel riigi- või munitsipaalmaal asuvate omanikuta ja korrastamata ehitusmaavarade karjääre.

Lugupidamisega

Tiit Olju

maa-ja keskkonnanõunik

486 5519

tiit.olju@raikkyla.ee

Raikküla Vallavalitsus

25.03.2014 12:32, EGK kirjutas:

> Tere
>
> Edastan Teile digitaalselt allkirjastatud infopäringu, mille aluseks on Keskkonnaministeeriumi poolt tellitud töö "Kaevandamisega rikutud ja mahajäetud ehitusmaavarade karjääride revisjon Hiiu, Lääne, Pärnu, Rapla, Saare ja Viljandi maakonnas".
>
> Lugupidamisega
>
> Jana Laar
> Personalijuht-sekretär
> OÜ Eesti Geoloogiakeskus
> Tel 672 0094

Rapla Vallavalitsus

Lp Aivar Pajupuu
Eesti Geoloogiakeskus
Kadaka tee 82
12618 Tallinn

egk@egk.ee

Teie 15.01.2014 nr

Meie 20.01.2014 nr 9-2.1/182-1

infopäring: vastuskiri

Saadame Teile andmed omanikuta ja korrastamata karjääride kohta. Mõlemad karjäärid on kinnistamata, jätkuvalt riigile kuuluval maal. Mõlemas on kaevandatud kruusa.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Viktor Beresnev
Keskkonnaspetsialist

Viktor Beresnev
489 0538
viktor.beresnev@rapla.ee

Maare Rändur

From: "Katrin" <katrin@vigala.ee>
To: <maare@egk.ee>
Sent: 25. märts 2014. a. 13:35
Subject: Vastus infopäringule

Tere,

Vabandust vastuse viibimise pärast.
Meie teada puuduvad Vigala vallas infopäringus toodud tingimustele vastavad karjäärid.

Lugupidamisega

Katrin Kalmus
maakorraldaja
katrin@vigala.ee
4894774

Lisa 7

Saare maakonna valdade vastused (tähestikulises järjekorras)

KÄRLA VALLAVALITSUS

Hr. Aivar Pajupuu
Eesti Geoloogiakeskus
Kadaka tee 82
12618 Tallinn

Teie: 17.01.2014
Meie: 6-2/86-1 25.03.2014

Vastuskiri infopäringule

Olete saatnud infopäringu riigi- või munitsipaalmaal asuvate omanikuta ja korrastamata ehitusmaavarade karjääride kohta.
Kärla Vallavalitsusele teada oleva info alusel ei ole Kärla valla haldusterritooriumil eespool kirjeldatud objekte.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt /
Tiina Luks
Vallavanem

Toomas Raun
keskkonnanõunik
tel. 4542067, 58504920
toomas@karlavald.ee

KAARMA VALLAVALITSUS

Eesti Geoloogiakeskus
Kadaka tee 82
12618 Tallinn

Teie 17.01.2014

Meie 31.03.2014 nr 9-4.3/92-1

Riigi-või munitsipaalmaal
asuvate omanikuta ja korrastamata
ehitusmaavarade karjääride
kohta

Vastuseks Teie infopäringule teatame, et Kaarma valla territooriumil ei ole riigi- ja munitsipaalmaal omanikuta korrastamist vajavaid karjääre.

/allkirjastatud digitaalselt/
Urmas Sepp
Abivallavanem

Maidu Ots
45 020 453

Marientali 27
93820
Kuressaare

tel. 45 20 450
e-mail: kaarma@kaarma.ee
Reg nr 75004145

Maare Rändur

From: "Leili Poobus" <leili@kihelkonna.neti.ee>
To: <maare@egk.ee>
Sent: 22. aprill 2014. a. 11:31

Eesti Geoloogiakeskus
Kadaka tee 82
Tallinn

Omanikuta karjääridest

Kihelkonna valla piires asuvad järgmised endised kaevandamise kohad,
kü 30101:004:0629
kü 30101:002:0516

Mõlemad asuvad munitsipaalomandis oleval maal.
Kaevandamised on toimunud nn “kolhoosi “ ajal (kruus).

Lugupidamisega
Leili Poobus
maanõunik
Kihelkonna vald

454 6556

LEISI VALLAVALITSUS

OÜ Eesti Geoloogiakeskus
Maare Rändur
maare@egk.ee

Teie: nr
Meie: 27.01.2014 nr 6-2/43-2

Info korrastamist vajavatest karjääridest

Vastuseks teie infopäringule riigi- või munitsipaalmaal asuvate omanikuta ja korrastamata ehitusmaavarade karjääride kohta teatame, et Leisi vallas puuduvad eeltoodud tunnustele vastavad karjäärid.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Enno Reis
Abivallavanem

Enno Reis, maa@leisivald.ee

Kooli 12, Leisi alevik, Leisi vald
94202 SAAREMAA

tel 457 3244
faks 457 3181
e-post vald@leisivald.ee

arvelduskonto10022031747009
SEB Pank AS
registrikood 75019595

Maare Rändur

From: "Maa" <maa@lymanda.ee>
To: <maare@egk.ee>
Sent: 26. märts 2014. a. 11:32
Subject: Mahajäetud karjäärid

Tere!

Lümanda vallavalitsus teatab , et Lümanda valla territooriumil ei ole
riigi ja munitsipaalmaal
ühtegi mahajäetud ja korrastamist vajavat karjääri.

Lugupidamisega

Enno Pildre
Lümanda valla ehitus ja maaspetsialist

4522753
5092608

MUSTJALA VALLAVALITSUS

Maare Rändur
maare@egk.ee

Vastuseks infopäringule 16.05. 2014 nr. 9-4.8/ 225

Olete palunud teavet Saare maakonnas Mustjala vallas riigi- või munitsipaalmaal, kas täielikult või osaliselt asuvatest ehitusmaavarade (liiv, kruus, maa-aines, savi, paekivi) karjääridest, mis on mahajäetud ja vajavad korrastamist.
Meie andmetel Mustjala valla territooriumil riigi- või munitsipaalmaadel ei ole mahajäetud karjääre (kaevandamiskohti), mis vajaksid korrastamist.

Lugupidamisega

Maret Pahapill
Mustjala valla maakorraldaja

16.05. 2014.a
Mustjala
maret@mustjala.ee

Maare Rändur

From: "Anne Saar" <anne.saar@orissaare.ee>
To: <maare@egk.ee>
Sent: 25. märts 2014. a. 12:07
Subject: mahajäätud karjäärid

Tere!

Orissaare vallas ei ole riigi ega munitsipaalmaadel ühtegi mahajäetud karjääri.

Anne Saar
vallasekretär

Maare Rändur

From: "Pihtla vald" <info@pihtlavv.ee>
To: <maare@egk.ee>
Sent: 25. märts 2014. a. 16:01
Subject: RE: infopäring

Tere

Pihtla vallas puuduvad riigi- või munitsipaalmaal asuvad korrastamist vajavad karjäärid.

Piret Mägi
registripidaja

From: EGK [mailto:egk@egk.ee]
Sent: Friday, January 17, 2014 2:00 PM
To: kaarma@kaarma.ee; kihelkonna@kihelkonna.ee; vald@karlavald.ee; laimjala@estpak.ee; vald@leisivald.ee; lymanda@lymanda.ee; vald@muhu.ee; vald@mustjala.ee; info@pihtlavv.ee; poidevald@poidevald.ee; vald@salmevald.egk.ee; torgu@torgu.ee; valjala@valjala.ee; ruhnu@ruhnu.ee; juuru@juuru.ee; vald@kaiu.ee; jarvakandi@jarvakandi.ee; kehtna@kehtna.ee; kohila@kohila.ee; karuinet@estpak.ee; marjamaa@marjamaa.ee; rapla@rapla.ee; vigala.vald@vigala.ee; raikkula@raikkula.ee; ovv@orissaare.ee
Cc: Maare Rändur
Subject: infopäring

Tere

Edastan Teile digitaalselt allkirjastatud infopäringu, mille aluseks on Keskkonnaministeeriumi poolt tellitud töö "Kaevandamisega rikutud ja mahajäetud ehitusmaavarade karjääride revisjon Hiiu, Lääne, Pärnu, Rapla, Saare ja Viljandi maakonnas".

Austusega

Maie Pärnamäe
sekretär

PS Palun tagasisidet e-kirja kättesaamise kohta.

PIHTLA VALD

OÜ Eesti Geoloogiakeskus 28.01.2014 nr 9-3.3/23

Teave

Vastuseks Teie infopäringule teatame, et Pihtla vallas puuduvad korrastamist vajavad karjäärid.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Jüri Saar
vallavanem

Inge Aru
maanõunik
4530288, inge@pihtlavv.ee

Pöide Vallavalitsus

Eesti Geoloogiakeskus
maare@egk.ee

Meie 08.04.2014 nr 4-6/89-1

Vastus infopäringule

Esitasite infopäringu Pöide vallas riigi- või munitsipaalmaal asuvate omanikuta ja korrastamata ehitusmaavarade karjääride kohta. Meie vallas eelpool kirjeldatud karjääre ei ole.

Lugupidamisega,

/allkirjastatud digitaalselt /

Eda Kesküla
Planeerimis- ja arendusspetsialist
eda@poidevald.ee
45 21 179, 53808472

Maare Rändur

From: "Ruhnu Vallavalitsus" <ruhnu@ruhnu.ee>
To: <maare@egk.ee>
Sent: 25. märts 2014. a. 12:30
Subject: Vastus päringule 17.01.2014

Tere

Ruhnu vallavalitsus teatab, et Ruhnu valla territooriumil asuval riigi- või munitsipaalmaal ei ole mahajäetud karjääre, mis vajaksid korrastamist.

Lugupidamisega,

Tiina Allik
Vallasekretär
tel 45 33816
ruhnu@ruhnu.ee

Maare Rändur

From: "EGK" <egk@egk.ee>
To: "Maare Rändur " <maare@egk.ee>
Sent: 19. mai 2014. a. 15:14
Subject: FW: infopäring uuesti

-----Original Message-----
From: Tiia [mailto:maa@torgu.ee]
Sent: Monday, May 19, 2014 2:49 PM
To: egk@egk.ee
Subject: Re: infopäring uuesti

Tere

Torgu vallas on kaks karjääri. Viieristi karjäär (80701:002:0060) ja Mõntu karjäär (80701:002:0561). Mõlema omanik on Eesti Vabariik ja volitatud asutus Maanteeamet. Need on kasutuses.
09.05.2014 on Keskkonnaamet andnud Maanteeametile kaevandamise loa nr L.MK/324875 Mõntu kruusakarjäärist. Viieristile on luba antud juba varem.
Viieristi karjäärist lõunapoole on RMK omandis kaks katastriüksust tunnustega 80701:002:0609 ja 80701:002:0117. See on vana karjääri osa.
Kuid mahajäetud (omanikuta) vanu karjääre meie vallas ei ole.

Lugupidamisega

Tiia Kluge
Ehitus- ja maanõunik
4572700

From: "EGK" <egk@egk.ee>
Sent: Monday, May 19, 2014 11:19 AM
To: <maa@torgu.ee>; <annika@muhu.ee>
Subject: infopäring uuesti

> Tere
>
> Edastan infopäringu uuesti.
>
> Kaunist kevadet soovides
>
> Maie Pärnamäe
> sekretär
>

SAARE MAAKOND
VALJALA VALLAVALITSUS

Eesti Geoloogiakeskus
Kadaka tee 85
12618 TALLINN

Teie: 17.01.2014

Meie: 20. veebruar 2014 nr.17-2.3/40

Vastuskiri infopäringule riigi- või munitsipaalmaal asuvate omanikuta ja korrastamata ehitusmaavarade karjääride kohta

Palusite teavet meie vallas riigi- või munitsipaalmaal kas täielikult või osaliselt asuvatest ehitusmaavarade (liiv, kruus, maa-aines, savi, paekivi) karjääridest (kaevandamise kohtadest), mis on mahajäetud (omanikuta) ja vajavad korrastamist.
Edastame Teile Valjala valla riigimaal asuvate mahajäetud karjääride andmed järgnevalt:

1) Lööne karjäär

- Karjääri omaaegne nimetus, kaevandatud maavara: **kruus**
- Katastriüksuse nimi ja tunnus: **Lööne karjäär (85801:001:0224)**
- Vallapoolsed soovitused karjääride edaspidiseks kasutamiseks või korrastamiseks: **omanikul karjäär ammendada ja rekultiveerida**

2) Rõude karjäär

- Karjääri omaaegne nimetus, kaevandatud maavara: **kruus**
- Katastriüksuse nimi ja tunnus: **reformimata riigimaa**
- Vallapoolsed soovitused karjääride edaspidiseks kasutamiseks või korrastamiseks: **maareform lõpetada arvestades ajaloolist kasutust.**

Lugupidamisega

/*allkirjastatud digitaalselt*/

Aare Martinson
Vallavanem

Tiina Orav 4545499
Planeeringu ja maakorralduse spetsialist

✉ 94302 ☎045 49522 a/a 1120216472
Valjala alevik fax 045 49532 Hansapank
Saare maakond

Lisa 8

Viljandi maakonna valdade vastused (tähestikulises järjekorras)

Subject: Abja vastus infopäringule karjääride kohta
From: "Arvi Meidla" <arvi@abja.ee>
Date: 11:00
To: <ain.poldvere@egk.ee>

Tere.

Abja valla piirides riigi-ja munitsipaalmaal ei asu teadaolevalt ühtegi karjääri ega kaevandamise kohta, mis on maha jäetud ja vajavad korrastamist..

Lugupidamisega,

Arvi Meidla
majandusnõunik

Subject: Infopäring
From: "Anneli" <anneli@halliste.ee>
Date: 12.05.2014 15:13
To: <ain.poldvere@egk.ee>

Tere!

Vastuseks Teie saadetud kirjale teatame, et meile teadaolevalt ei ole teavet Halliste vallas riigi- või munitsipaalmaal asuvate
omanikuta ja korrastamata ehitusmaavarade karjääride kohta.

Lugupidamisega
Anneli Pälsing
anneli@halliste.ee
4363185

KARKSI VALD

Eesti Geoloogiakeskus
Kadaka tee 82
12618 TALLINN

Teie 20.01.2014

Meie 11.03.2014 nr 16-4.2/116

Omanikuta ja korrastamata karjäärid

Karksi Vallavalitsusele teadaolevalt on Karksi vallas üks mahajäetud karjäär, mis vajaks korrastamist. Karjäär asub Äriküla külas, nimetusega Toosi. Käesolevaks ajaks ei ole karjääri maad omandisse vormistatud.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/
Arvo Maling
Vallavanem

Tiia Kukk 435 5516
tiia.kukk@karksi.ee

Subject: Vastus OÜ Eesti Geoloogiakeskuse infopäringule
From: "Rivo Aren" <rivo.aren@kolga-jaani.ee>
Date: 10:12
To: <ain.poldvere@egk.ee>

Tere.

Kolga-Jaani Vallavalitsuse andmetel puuduvad Kolga-Jaani valla haldusterritooriumil olevatel riigi- ja munitsipaalmaadel asuvad omanikuta ja korrastamata ehitusmaavarade karjäärid.

Lugupidamisega

Rivo Aren
Kolga-Jaani Vallavalitsus
5290627

Subject: Karjäärid
From: rein@koo.ee
Date: 10:24
To: ain.poldvere@egk.ee

Tere

Teatame Teile, et Viljandimaal kõo vallas ei ole ühtegi karjääri.

Lugupidamisega

Rein Vahtra
asevallavanem
4378554

Viljandi maakond
Kõpu Vallavalitsus

Eesti Geoloogiakeskus
ain.poldvere@egk.ee

Teie 17.01.2014

Meie 16.05.2014 nr 5.2-6/7

Kõpu Vallavalitsus teatab, et Kõpu vallas ei ole ühtegi riigi- või munitsipaalmaal asuvat ega omanikuta ehitusmaavarade karjääri.

Lugupidamisega

Tõnu Kiviloo
Vallavanem

Marje Green
arendusnõunik
439 6636
marje@kopu.ee

SUURE-JAANI VALLAVALITSUS

Eesti Geoloogiakeskus
ain.poldvere@egk.ee

Teie 17.01.2014

Meie 14.02.2014 nr 8.2-5/155-2

Riigi- või munitsipaalmaal
asuvad korrastamata karjäärid

Suure-Jaani vallas ei ole korrastamata ehitusmaterjalide karjääre riigi-ega munitsipaalmaal.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Tõnu Aavasalu
Vallavanem

Heli Kralle 435 5435
heli.kralle@suure-jaani.ee

TARVASTU VALD

Eesti geoloogiakeskus
Kadaka tee 82
12618 Tallinn

ain.poldvere@egk.ee

Meie 12.05.2014 nr 11-5/432
Teie 17.01.2014

Vastus järelpärimisele

Tarvastu vallavalitsus teatab Teile, et meie vallas riigi- või munitsipaalmaal ei asu mahajäetud ega korrastamist vajavaid karjääre.

/allkirjastatud digitaalselt/

Alar Karu
vallavanem

TARVASTU

Posti 52e
Mustla
69701 Viljandi maakond

Tel 435 1810
Faks 435 1820
E-mail: tarvastu@tarvastu.ee

konto nr 10302011249001
SEB Pank
registri nr 75012191

Subject: Fw: vastus infopäringule
From: "Kalle Aavik" <kalle.aavik@viljandivald.ee>
Date: 13:54
To: <ljubov.auksmann@viljandivald.ee>
CC: <ain.poldvere@egk.ee>

----- Original Message -----
From: Kalle Aavik
To: ljubov.auksmann@viljandivald.ee
Cc: ain.polvere@egk.ee
Sent: Monday, May 12, 2014 1:53 PM
Subject: vastus infopäringule

Tere!
Vastuseks Eesti Geoloogiakeskuse infopäringule teatame, et Viljandi vallas endiselt reformimata riigi maal on kaevandamisega rikutud ja korrastamata PATA karjäär Mäeltküla külas.
Lugupidamisega
Kalle Aavik
keskkonnaspetsialist

Lisa 9

OÜ Eesti Geoloogiakeskus infopäring RMK poolt hallataval maal asuvate omanikuta ja korrastamist vajavate karjääride kohta Hiiu-, Lääne-, Pärnu-, Rapla-, Saare- ja Viljandimaal

Infopäring
RMK Hiiumaa/Läänemaa/Pärnumaa/Raplamaa/Saaremaa/Viljandimaa
metskonna poolt hallataval maal asuvate
omanikuta ja korrastamata ehitusmaavarade karjääride kohta

OÜ Eesti Geoloogiakeskus teostab Keskkonnaministeeriumi tellimisel riigi- või munitsipaalmaal kas täielikult või osaliselt asuvate, korrastamist vajavate omanikuta karjääride revisjoni.

Keskkonnaministeeriumi poolt tellitud töö „Kaevandamisega rikutud ja mahajäetud ehitusmaavarade karjääride revisjon Hiiu, Lääne, Pärnu, Rapla, Saare ja Viljandi maakonnas" tuleneb Vabariigi Valitsuse poolt 10.03.2011. heaks kiidetud „Ehitusmaavarade riiklikust arengukavast 2011–2020" ja 15.11.2012. heaks kiidetud „Arengukava rakendusplaanist 2012–2015".

Ehitusmaavarade kasutamise riiklikus arengukavas 2011–2020 on seatud kolm strateegilist eesmärki, sh „Vähendada ehitusmaavarade kaevandamisest tingitud keskkonnamõjusid". Selle eesmärgi saavutamiseks on rakendusplaanis muude tegevuste hulgas ette nähtud järgnevad tegevused:

1. Kaevandamisega rikutud ja mahajäetud ehitusmaavarade karjääride revisjon.
2. Riigi- ja munitsipaalmaal asuvate kaevandamisega rikutud ja mahajäetud ehitusmaavarade karjääride korrastamine.

Töö käigus kaardistatakse omavalitsustele ja kohalikule kogukonnale teadaolevad riigi- või munitsipaalmaal asuvad karjäärid ja kaevandamise kohad, mis võivad vajada korrastamist.

Töö annab Keskkonnaministeeriumile ülevaate Hiiu, Lääne, Pärnu, Rapla, Saare ja Viljandi maakonda jäävatest, riigi- või munitsipaalmaal asuvatest, kaevandamisega rikutud ja mahajäetud ehitusmaavarade karjääridest, nende heakorrast ning kasutamisvõimalustest.

Keskkonnaministeeriumi poolt tellitud tööst tulenevalt palume teavet RMK Hiiumaa/Läänemaa/Pärnumaa/Raplamaa/Saaremaa/Viljandimaa metskonna maadel asuvatest ehitusmaavarade karjääridest, mis on mahajäetud (omanikuta) ja vajaksid korrastamist:

- **karjääri omaaegne nimetus (kui on teada), kaevandatud maavara (kui on teada);**
- **katastriüksuse (kus karjäär asub) nimi ja tunnus;**
- **RMK poolsed soovitused karjääride edaspidiseks kasutamiseks või korrastamiseks.**

Palume teiepoolset teavet e-posti aadressile ain.poldvere@egk.ee kuu aja jooksul kirja saamisest.

Lugupidamisega

Aivar Pajupuu /allkirjastatud digitaalselt/

OÜ Eesti Geoloogiakeskus
juhatuse liige

Kontaktisik:

Ain Põldvere

OÜ Eesti Geoloogiakeskuse Tartu regionaalosakonna juhataja
Tel. 5104753

Lisa 10

RMK vastused OÜ Eesti Geoloogiakeskus infopäringule

Rein Sinisalu

From: EGK <egk@egk.ee>
Sent: 9. juuni 2014. a. 13:14
To: Rein Sinisalu
Subject: FW: Infopäring uuesti

From: Lembit Lühi [mailto:Lembit.Luhi@rmk.ee]
Sent: Monday, June 09, 2014 1:14 PM
To: EGK
Subject: RE: Infopäring uuesti

Tere!

Meile teadaolevalt selliseid karjääre RMK hallataval metsamaal ei ole

Lugupidamisega

Lembit Lühi

Hiiumaa metsaülem

From: EGK [mailto:egk@egk.ee]
Sent: Monday, June 09, 2014 8:57 AM
To: Hiiumaa
Cc: Rein Sinisalu
Subject: FW: Infopäring uuesti

Tere

Edastan Teile uuesti digiallkirjastatud infopäringu, mille kättesaamise kohta palun kinnitust.

Lugupidamisega
Jana Laar
OÜ Eesti Geoloogiakeskus

From: EGK [mailto:egk@egk.ee]
Sent: Wednesday, May 28, 2014 12:28 PM
To: hiiumaa@rmk.ee
Subject: infopäring uuesti

RMK Läänemaa metskond
Postiaadress:
Koidu 3, Risti
90901 Lääne maakond

Tel 676 7903
Faks 676 7510
laanemaa@rmk.ee
www.rmk.ee

RMK
Toompuiestee 24
10149 Tallinn
Registrikood 70004459

Va Aivar Pajupuu
Eesti Geoloogiakeskus
Kadaka tee 82
Tallinn
12618

Teie: E-kiri 17.01.2014
Meie: 03.02.2014 nr 3-1.1/3

Vastus infopäringule

Vastavalt Teie e-kirjale teatame, et RMK Läänemaa metskonna haldusalas oleval riigimaal on järgmised kasutusest väljas olevad karjäärid:

Mahajäetud karjääri käibemini	**Katastritunnus**	**Lähiaadress**	**RMK poolsed soovitused**
Veskijärve	53101:002:0711	Nõva metskond 1	-
Annamõisa	68001:003:0262	Piirsalu metskond 97	-
Lakenõmme	77601:003:0296	Piirsalu metskond 5	võtta kasutusele
Luigu tee äär	77601:003:0296	Piirsalu metskond 5	võtta kasutusele
Silgi	45201:002:0052	Kullamaa metskond 32	võtta kasutusele
Hangaluse	45201:001:0150	Kullamaa metskond 6	rekultiveerida
Valgevälja	67401:002:1574	Haapsalu metskond 6	rekultiveerida
Karuse lennuvälja äär	19502:002:0289	Lihula metskond 69	-

Lugupidamisega,
Tanel Ehrpais

/allkirjastatud digitaalselt/

RMK Läänemaa metskond
metsaülem

RMK Pärnumaa metskond
Postiaadress:
Laiksaare küla, Saarde vald
86103 Pärnu maakond

Tel 676 7235
Faks 676 7510
parnumaa@rmk.ee
www.rmk.ee

RMK
Toompuiestee 24
10149 Tallinn
Registrikood 70004459

Eesti Geoloogiakeskus
Kadaka tee 82
12618 Tallinn

Teie 16.01.2014.a

Meie 12.02.2014 nr 3-1.1/4

Vastus infopäringule

Esitasite 16.01.2014.a infopäringu RMK Pärnumaa metskonna poolt hallatavatel maadel asuvate omanikuta ja korrastamata ehitusmaavarade karjääride kohta.

Vastuseks teatan, et Pärnumaa metskonna maadel korrastamist vajavaid karjääre ei ole.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Heiki Ärm
metsaülem

RMK Raplamaa metskond
Postiaadress:
Viljandi mnt 22, Käru
79201 Rapla maakond

Tel 676 7048
Faks 676 7510
raplamaa@rmk.ee
www.rmk.ee

RMK
Viljandi mnt 18b
11216 Tallinn
Registrikood 70004459

Eesti Geoloogiakeskus OÜ
Kadaka tee 82
12618 Tallinn

Teie 17.01.2014

Meie 25.02.2014 nr 3-1.1/11

Vastus infopäringule

Austatud härra Aivar Pajupuu

Saatsite infopäringu 17.01.2014 a. RMK Raplamaa metskonna maadel asuvad ehitusmaavarade karjääride kohta, mis on mahajäetud (omanikuta) ja vajaksid korrastamist. Meile teadaolevalt on meie hallataval maal 4 mahajäetud suuremat karjääri, nende loetelu, koos täiendavate andmetega esitame kirja lisana.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Hindrek Hirs
spetsialist

5109162
hindrek.hirs@rmk.ee

Lisa Mahajäetud karjääride nimekiri

Mahajäetud kaerjääride nimekiri RMK Raplamaa metskonna maadel

Jk nr	Karjääri omaaegne nimetus	Kaevandatud maavara	Kat.üksuse nimi	Kat. üksuse tunnus	RMK poolsed soovitused edaspidise korrastamiseks
1	Sonni	looduslik kruus	Vahastu metskond 261	AT0803260443	Ala kujundada tuletõrjeveevõtukoh
2	Adila (Pihali)	looduslik kruus	Vardi metskond 80	31701:005:0958	Ala kujundada tuletõrjeveevõtukoh
3	Rüütja	looduslik kruus	Kõnnu metskond 2	29203:001:0410	Ala kujundada tuletõrjeveevõtukoh
4	Sutlema (Ambose)	looduslik kruus	Vardi metskond 71	31701:001:0444	Maardlast väljajääv osa korrastada

RMK Saaremaa metskond
Postiaadress:
Kuuse küla, Kärla vald
93551 Saare maakond
Tel 676 7706
Faks 676 7510
saaremaa@rmk.ee
www.rmk.ee

RMK
Toompuiestee 24
10149 Tallinn
Registrikood 70004459

Eesti Geoloogiakeskus
Kadaka tee 82 Tallinn

Teie

Meie 27.01.2014 nr.3-1.1/5

Vastuskiri

Vastuseks teie kirjale teatame, et RMK Saaremaa metskonna hallataval alal Varkjas paikneb kunagine kruusakarjäär (lisa 1). Kruusakarjäär paikneb katastriüksusel Kihelkonna metskond 9 (kat. tunnus 30101:004:0528) pind ca 9,3 ha. Karjääriala vajab tasandamist.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Marko Trave
metsaülem

RMK Viljandimaa metskond
Postiaadress:
Kalvre küla, Halliste vald
69513 Viljandi maakond

Tel 676 7845
Faks 676 7510
viljandimaa@rmk.ee
www.rmk.ee

RMK
Toompuiestee 24
10149 Tallinn
Registrikood 70004459

Hr Aivar Pajupuu
OÜ Eesti Geoloogiakeskus
Kadaka tee 82
12618 TALLINN

Teie 16.01.2014
Meie 11.02.2014 nr 3-1.1/8

Omanikuta ja korrastamata ehitusmaavarade karjäärid

Vastuseks infopäringule anname teada, et RMK Viljandimaa metskonna maadel asub meile teadaolevalt üks mahajäetud (omanikuta) ja korrastamist vajav ehitusmaavarade karjäär (kaevandamise koht). Teie poolt soovitud andmed karjääri kohta on järgmised:

Karjääri omaaegne nimetus: Labida liivakarjäär
Kaevandatud maavara: liiv
Katastriüksus: Vastemõisa metskond 16, kat tunnus: 75901:004:5517
(kvartal KB400 eraldis 20, pindala 0,77 ha)
RMK poolsed soovitused korrastamiseks: tasandada ja metsastada

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Elor Ilmet
Metsaülem
505 3401

Lisa 11

Keskkonnaameti vastused OÜ Eesti Geoloogiakeskus infopäringule

KESKKONNAAMET
Hiiu-Lääne-Saare regioon

Keskkonnaamet
Narva mnt 7a, 15172 Tallinn, registrikood 70008658
Tel 627 2193, faks 627 2182, info@keskkonnaamet.ee
www.keskkonnaamet.ee

Hr Rein Sinisalu
OÜ Eesti Geoloogiakeskus
sinisalu@egk.ee

Teie 17.06.2014

Meie 26.06.2014 nr HLS 10-1/14/14055-2

Vastuskiri infopäringule

Esitasite 17.06.2014 e- kirjaga Keskkonnaametile infopäringu, milles palusite teavet Hiiu- ja Läänemaal riigi- või munitsipaalmaal olevate mahajäetud ja korrastamist vajavate karjääride kohta.

Keskkonnaametil ei ole lisaks Teie poolt 17.06.2014 kirjas välja toodud karjääridele teada riigi- või munitsipaalmaal asuvaid korrastamist vajavaid mahajäetud karjääre.

Lisaks märgime, et Silgi maa-ainese karjääri korrastamiseks on Keskkonnaametile korrastamisprojekt Riigimetsa Majandamise Keskuse poolt kinnitamiseks esitatud.

Lugupidamisega

/Allkirjastatud digitaalselt/

Raivo Kallas
Keskkonnakasutuse juhtivspetsialist

Merike Rosin 452 7773
merike.rosin@keskkonnaamet.ee

KESKKONNAAMET
Hiiu-Lääne-Saare regioon

Keskkonnaamet
Narva mnt 7a, 15172 Tallinn, registrikood 70008658
Tel 627 2193, faks 627 2182, info@keskkonnaamet.ee
www.keskkonnaamet.ee

Pr Maare Rändur
OÜ Eesti Geoloogiakeskus
maare@egk.ee

Teie 17.06.2014

Meie 26.06.2014 nr HLS 10-1/14/13974-2

Vastuskiri infopäringule

Esitasite 17.06.2014 e- kirjaga Keskkonnaametile infopäringu, milles palusite teavet Saare maakonnas riigi- või munitsipaalmaal olevate mahajäetud ja korrastamist vajavate karjääride kohta.

Keskkonnaamet märgib, et lisaks Teie poolt 17.06.2014 kirjas välja toodud karjääridele, on mahajäetud ka Mõisaküla karjäär (KÜ 44001:003:0438) ja Koguva dolokivikarjäär (AT1010220017).

Lugupidamisega

/Allkirjastatud digitaalselt/

Raivo Kallas
Keskkonnakasutuse juhtivspetsialist

Merike Rosin 452 7773
merike.rosin@keskkonnaamet.ee

Subject: Re: Küsimus mahajäetud karjääride kohta Pärnu- ja Viljandimaal
From: "Kaija Partli" <Kaija.Partli@keskkonnaamet.ee>
Date: 16.06.2014 16:15
To: "Ain põldvere" <ain.poldvere@egk.ee>

Tere

Keskkonnaametil ei ole nimekirja lisada ühtegi mahajäetud karjääri.

Lugupidamisega

Kaija Pärtli
maavarade spetsialist
Keskkonnaameti Pärnu-Viljandi regioon
tel: 435 5621
e-post: kaija.partli@keskkonnaamet.ee

>>> Ain põldvere<ain.poldvere@egk.ee> 6.06.2014 13:07 >>>
> Tere!

Teeme Keskkonnaministeeriumi tellimisel mahajäetud ja korrastamist vajavate karjääride revisjoni Pärnu- ja Viljandimaal.
Ministeerium tunneb huvi ainult nende mahajäetud karjääride kohta, mis **asuvad kas riigi- või munitsipaalmaa**l.
Oleme teinud vastava päringu kõikidesse Pärnu- ja Viljandimaa valdadesse ja vallad on oma vastused saatnud.
Oleme teinud päringu ka RMK Pärnu- ja Viljandimaa metskonda ja metskonnad on vastanud.
Oleme läbi töötanud maardlate ja mäeeraldiste ning geoloogiafondi materjalid.
Oleme läbi töötanud ka järgmised ülevaatlikud tööd:
"Pärnumaa kasutusest väljas olevate liiva- ja kruusakarjääride inventeerimine". EGF 7617.
"Viljandi maakonna geoloogiliste digitaalkaartide (maavarad, põhjavee kaitstus) koostamine". EGF 7608.

Senise seisuga on meil andmebaasis 24 mahajäetud karjääri Pärnumaalt ja 4 mahajäetud karjääri Viljandimaalt.
Lisan nende karjääride ülevaate baaskaardil.

Juhul kui lisaks neile on Keskkonnaametile teada veel mahajäetud ja korrastamist vajavaid karjääre riigi- või munitsipaalmaal, palume teada anda.

Lugupidamisega
Ain Põldvere

OÜ Eesti Geoloogiakeskus
Tartu regionaalosakonna juhataja